

การใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษแก่นักศึกษา
ในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

THE USE OF MOTHER TONGUES FOR TEACHING ENGLISH TO
UNIVERSITY STUDENTS IN NORTHEAST THAILAND

เฉลิมชัย วงศ์รักษ์

โครงการวิจัยงบประมาณกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการผลิตบัณฑิต
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาอนุญาตให้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบคุณคณะศิลปศาสตร์ สำหรับทุนอุดหนุนโครงการวิจัยจากเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการผลิตบัณฑิต ประจำปีงบประมาณ 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อวิเคราะห์ปริมาณภาษาแม่ที่อาจารย์ในระดับมหาวิทยาลัย จำนวนหกคนใช้ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนและจุดยืนของอาจารย์ในเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาศึกษาทั่วไป การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณดำเนินการโดยการวัด ปริมาณภาษาต่างๆ ที่อาจารย์ใช้ในห้องเรียนภาษาอังกฤษและข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากการวัด เกี่ยวกับการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่าภาษาแม่คือภาษาไทยมีปริมาณ การใช้สูงกว่าภาษาอังกฤษในทุกรายวิชาและภาษาถิ่นคือภาษาลาวอีสานมีปริมาณการใช้น้อยที่สุด นอกจากนี้ อาจารย์ยังมีจุดยืนเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนที่ผูกพันกับบริบทภายในและภายนอก จาก ผลการวิจัยดังกล่าวจึงนำมาซึ่งการอภิปรายผลเชิงภาษาศาสตร์สังคมและการสอนภาษา และข้อเสนอทาง ทฤษฎีและประเด็นที่จะนำไปสู่การวิจัยต่อยอดในอนาคต

Abstract

The purposes of this study are twofold, to analyse the quantity of L1 in the lecturers' speech in the classroom, and to examine their position on the use of L1 in the instruction of English in general education courses. The collection and analysis of quantitative data was carried out by measuring the amount of different L1s the lecturers employed in their classes. The qualitative data were collated from the lecturers' opinions on the use of L1 for teaching English. The results show that Thai was used more than English at all levels. The lecturers used Lao Isan, the local language, the least. Moreover, the lecturers held a relational position regarding L1 use for instruction of English, tying such a use to classroom internal and external contexts. These findings are discussed in relation to debates in the fields of sociolinguistics and language teaching. A theoretical proposal and further issues to explore are presented at the end.

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ.....	i
บทคัดย่อ.....	ii
สารบัญ	iv
สารบัญตาราง	vii
สารบัญภาพ	viii
บทที่ 1: บทนำ.....	1
1.1 ความนำประจำบท	1
1.2 ความสำคัญและที่มาของโจทย์วิจัย	1
1.3 วัตถุประสงค์หลักของงานวิจัย	3
1.4 คำถามวิจัย	3
1.5 กรอบแนวคิด	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.7 สรุปความประจำบท.....	6
บทที่ 2: วรรณคดีวิจารณ์.....	7
2.1 ความนำประจำบท	7
2.2 การวิจัยการใช้ภาษาที่หลากหลายในห้องเรียน	7
2.3 ปริมาณการใช้ภาษาแม่ในห้องเรียนภาษา	8
2.4 หน้าที่ของการลับภาษา.....	10
2.5 แนวคิดของครูเกี่ยวกับการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษา	16
2.6 สรุปความประจำบท	18
บทที่ 3: ระเบียบวิธีวิจัย.....	19
3.1 ความนำประจำบท	19
3.2 รูปแบบวิจัย	19
3.4 วิธีการดำเนินการวิจัย	20
3.5 ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	21

3.6 เครื่องมือวิจัย	22
3.7 หลักการเลือกเก็บข้อมูลรายวิชา.....	23
3.8 รายละเอียดการเก็บข้อมูลรายวิชา	24
3.9 กระบวนการเก็บข้อมูล	28
3.10 กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	29
3.11 กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	30
3.13 กรอบการสนทนা	34
3.14 จริยธรรมในการวิจัย.....	36
3.15 ข้อจำกัดงานวิจัย	37
3.16 สรุปความประจำบท.....	37
บทที่ 4: ผลการวิจัย.....	38
4.1 ความนำประจำบท	38
4.2 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ	38
4.2.1 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 1	39
4.2.2 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 2	44
4.2.3 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 3	49
4.2.5 ภาพรวมปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษทั้ง 4 วิชา	57
4.3 แนวคิดของครูเรื่องการใช้ภาษาต่างๆ ใน การสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน.....	61
4.3.1 ประโยชน์ของภาษาแม่ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.....	61
4.3.2 การใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนในห้องเรียนทั้งหมด	64
4.3.3 ข้อดีของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในการเรียนการสอน	66
4.3.4 ข้อเสียของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในการเรียนการสอน	67
4.3.5 ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอน	68
4.3.6 การกำหนดปริมาณภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ	71
4.3.7 ปริมาณการใช้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในวิชาที่ต่างกัน	72
4.3.8 ปริมาณการใช้ภาษาไทยในการเรียนการสอน	73
4.4 สรุปความประจำบท	74

บทที่ 5: สรุปผล ภกิจประการผล และข้อเสนอแนะ	75
5.1 ความนำประจำบท	75
5.2 สรุปผลการวิจัย.....	75
5.3 ปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	76
5.4 จุดยืนของอาจารย์ในการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.....	78
5.4.1. การใช้ภาษาเป้าหมายเป็นเรื่องอุดมคติหรือเชิงทฤษฎี	79
5.4.2. บริบทภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศก่อให้เกิดความจำเป็นในการใช้ภาษาแม่ของผู้เรียน.....	80
5.5 ข้อเสนอแนะ	88
6. เอกสารอ้างอิง	89

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การเก็บข้อมูลแต่ละรายวิชา	25
ตารางที่ 2 ตัวอย่างการ Code ข้อมูลเชิงปริมาณ	36
ตารางที่ 3 ประโยชน์ของภาษาแม่ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	62
ตารางที่ 4 การใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนในห้องเรียนทั้งหมด	64
ตารางที่ 5 ข้อดีของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในการเรียนการสอน	66
ตารางที่ 6 ข้อเสียของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในการเรียนการสอน	67
ตารางที่ 7 ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอน	69
ตารางที่ 8 การกำหนดปริมาณภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ	71
ตารางที่ 9 ปริมาณการใช้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในวิชาที่ต่างกัน	72
ตารางที่ 10 ปริมาณการใช้ภาษาไทยในการเรียนการสอน	73

สารบัญภาพ

	หน้า
Figure 1 ภาพรวมปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 1	40
Figure 2 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 1 กลุ่มที่หนึ่ง	41
Figure 3 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 1 กลุ่มที่สอง	43
Figure 4 ภาพรวมปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 2	45
Figure 5 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 2 กลุ่มที่หนึ่ง	46
Figure 6 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 2 กลุ่มที่สอง	48
Figure 7 ภาพรวมปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 3	50
Figure 8 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 3 กลุ่มที่หนึ่ง	51
Figure 9 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 3 กลุ่มที่สอง	52
Figure 10 ภาพรวมปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 4	54
Figure 11 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 4 กลุ่มที่หนึ่ง	55
Figure 12 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 4 กลุ่มที่สอง	56
Figure 13 ภาพรวมการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษทั้ง 4 วิชา	59

บทที่ 1: บทนำ

1.1 ความนำประจำบท

บทนี้ผู้เขียนกล่าวถึงบริบทแวดล้อมที่นำไปสู่การตั้งคำถามวิจัยเฉพาะของงานวิจัยนี้ บริบทเหล่านี้ได้แก่ บริบททางภาษาศาสตร์สังคมในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและบริบททางทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในบทนี้ยังได้อภิรายເປົ້າໝາຍຂອງການວິຈີຍ ຄໍາຖາມໃນການວິຈີຍ ຕລອດຈນກາຣອົປຣາຢປະໂໄຍ່ນທີ່ພຶ້ງໄດ້ຈາກກາຣທຳວິຈີຍ

1.2 ความสำคัญและที่มาของโจทย์วิจัย

การใช้ภาษาแม่เป็นเครื่องมือในการสอนภาษาที่สองถือเป็นประเด็นสำคัญประdeenหนึ่งทางการเรียน การสอนภาษาทั้งในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติ มีการค้นคว้านำมาซึ่งข้อวิพากษ์เสนอแนะต่ออดีตสืบเนื่องมา ยาวนานจากบริบทการเรียนการสอนภาษาที่สองทั่วโลก (Atkinson, 1987; Martin-Jones, 1995; Turnbull & Dailey-O'Cain, 2009; Yiakoumetti, 2012) อย่างไรก็ตาม เมื่อไม่นานมานี้ การสานต่อองค์ความรู้อย่าง เป็นระบบผ่านงานนิพนธ์ที่ความวิชาการและบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่โดยแหล่งที่น่าเชื่อถือใน บริบทของประเทศไทยเริ่มเข้มข้นขึ้นอย่างช้าๆ (Forman, 2005, Purintrapibal, 2010) และด้วยเหตุ ดังกล่าวผนวกกับจำนวนนักวิชาการจำนวนน้อยทางด้านนี้จึงเหลือข้อขบคิดปัญหาวิจัยที่เกี่ยวข้องมากมาย

การใช้ภาษาแม่เป็นเครื่องมือในการสอนภาษาที่สองรวมทั้งการสอนภาษาอังกฤษในฐานะ ภาษาต่างประเทศเป็นหัวข้อวิจัยที่ซับซ้อน ในทุกบริบทของการวิจัยด้านนี้รวมทั้งบริบทประเทศไทยจะอยู่ ภายใต้สถานการณ์ทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมว่าด้วยแนวคิดความเป็นชาติ กลุ่มคนในสังคม ความหลากหลายทาง ภาษาและค่าทางสังคมของภาษาต่างๆ เป็นต้น และเมื่อนำปัจจัยเกี่ยวข้องเหล่านี้และมาผูกกับแวดวง การศึกษาซึ่งมีลักษณะเจริญค่านิยมลุ่มลึกอยู่ก่อนแล้ว (Bourdieu & Passeron, 1977/1990) ทั้งเมื่อมองผ่าน แนวคิดและแนวปฏิบัติการเรียนการสอนภาษาในชั้นเรียน การศึกษาวิจัยการใช้ภาษาแม่เป็นเครื่องมือในการ สอนภาษาที่สองจึงเป็นจุดทางพัฒนาของหลักภาษาศาสตร์ อาทิ ภาษาศาสตร์ การศึกษาและสังคมศาสตร์ เป็น ต้น โจทย์วิจัยในด้านนี้จึงเป็นเรื่องละเอียดและสำคัญไม่น้อย เพราะนี่อาจเป็นแนวทางหนึ่งสู่การหาคำตอบการ

แก้ปัญหาทางการศึกษาของชาติ โดยเฉพาะปัญหารือรังเรื่องประสิทธิภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอันเป็นภาษาต่างประเทศภาษาหลักในปัจจุบัน และเราควรดำเนินการโดยเร่งด่วน มิเช่นนั้นเรอาจจะพัฒนาคนไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสภาพการณ์ทางสังคมจากการโอบกอดการเปิดเสรีเศรษฐกิจของอาเซียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันในตลาดแรงงานข้ามพรมแดน ในประเทศไทยมีกุญแจสู่ตลาดแรงงานดอกหนึ่งที่ทวีอิทธิพลขึ้นเรื่อยๆ หั้งจากมโนภาพนึกคิดเองล้วนๆ และจากข้อเท็จจริง นั่นคือภาษาอังกฤษ เป็นเหตุให้การเกิดภาระต่อแวดวงการศึกษาในวงกว้างในการดืนرنจัดการการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั่วประเทศเพื่อให้ผู้เรียนมีทุนทางภาษาและทุนทางสังคม

บริบททางภาษาศาสตร์ทางสังคมของประเทศไทยส่งผลโดยตรงต่อการพิจารณาเลือกห้องเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับการศึกษาเป้าหมายที่จะศึกษา ในการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยพบว่ามีการใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนในการสอนในห้องเรียนโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาที่ครูผู้สอนเป็นชาวไทย (Wongrak, 2010) และชาวต่างประเทศ (Forman, 2011) และเมื่อพิจารณาจากการวิจัยทั่วโลกเราจะพบว่า การที่ครูสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนในการสอนเป็นผลมาจากการสานเส้นหาทางภาษา อาทิ การคิดคำนึงถึงภาษาแม่ของผู้เรียน (e.g. Tien, 2009) และความเชื่อของครูเรื่องทฤษฎีการเรียนภาษา (Macaro, 2009) เพราะฉะนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงเน้นห้องเรียนภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัยเพื่อต่อยอดงานวิจัยของ Wongrak (2010) และ Forman (2011) ซึ่งเน้นวิเคราะห์หน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาประเทศไทย และต่อยอดงานวิจัยของ Macaro (2009) ที่เน้นการวัดปริมาณภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาที่สองในบริบทการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาในสหราชอาณาจักรซึ่งแตกต่างทั้งด้านบริบทและระดับการศึกษา งานวิจัยขึ้นนี้มุ่งเน้นการวัดปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและหน้าที่ของภาษาเหล่านั้น โดยเลือกห้องเรียนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีชุมชนของผู้ที่พูดภาษาต่างๆ กันเป็นจำนวนมาก การเลือกบริบทการวิจัยนี้จะเอื้อต่อการวิเคราะห์ประเด็นทางภาษาศาสตร์สังคมที่เกี่ยวเนื่องกับการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เช่น จำนวนภาษาและปริมาณที่ใช้ภาษาต่างๆ เป็นสื่อในการสอนภาษาอังกฤษและความเชื่อของครูเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาที่สอง ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจลักษณะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในบริบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยได้

การศึกษาการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในบริบทห้องเรียนที่มีนักศึกษาและอาจารย์ที่พูดภาษาแม่หลากหลายจะทำให้เราเข้าใจความซับซ้อนลึกของอิทธิพลแนวคิดภาษาศาสตร์สังคม ได้แก่ความ

เป็นชาติ กลุ่มคนในสังคม ความหลากหลายทางภาษาและค่าทางสังคมของภาษา ที่หลอมรวมผ่านเวดดวงการศึกษา ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสังคมไทยและแน่นอนมีผลอย่างยิ่งต่อผลลัพธ์การศึกษาทั้งในแง่ทฤษฎีและปฏิบัติ

1.3 วัตถุประสงค์หลักของงานวิจัย

- 1.3.1 เพื่อศึกษาปริมาณการใช้ภาษาแม่ที่อาจารย์ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน
- 1.3.2 เพื่อศึกษาหน้าที่ของภาษาแม่ที่อาจารย์ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน
- 1.3.3 เพื่อศึกษาจุดยืนของอาจารย์เรื่องการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน

1.4 คำถามวิจัย

เพื่อพิจารณาความสำคัญและที่มาของการวิจัย และวัตถุประสงค์หลักของงานวิจัยแล้ว จึงได้ออกแบบ
คำถามวิจัยให้สอดคล้องดังนี้

- 1.4.1 อาจารย์ใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนปริมาณเท่าใด
- 1.4.2 อาจารย์ใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในกรอบหน้าที่การใช้ภาษาใดบ้าง
- 1.4.3 อาจารย์มีจุดยืนเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนอย่างไร
จากคำถามวิจัยทั้งสามข้อ จะเห็นได้ว่า งานวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน กรอบหน้าที่ของภาษาแม่ และแนวคิดของครูเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน ในการวิเคราะห์เพื่อให้เข้าใจภาพสะท้อนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในบริบท
ชุมชนหลายภาษาในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.5 กรอบแนวคิด

กรอบแนวความคิดของโครงการสามารถแยกย่อยออกเป็นสามส่วนตามวัตถุประสงค์ของโครงการโดยอ้างอิงงานวิจัย ทฤษฎี และสมมุติฐานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ ปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาที่สอง

หน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาที่สอง และแนวคิดของครูเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาที่สอง สำหรับงานวิจัยครั้งนี้หังสามส่วนเกี่ยวกับกันอย่างแนบเน้น

การศึกษาปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาที่สองนั้นมีมากมาย แต่ในบริบทของประเทศไทยยังไม่มีการวัดปริมาณการใช้ภาษาในการสอนภาษาที่ต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบ เพราะฉะนั้น เราจึงยังไม่มีภาพกว้างเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศว่าเป็นเช่นไรในแง่การใช้ภาษาแม่และด้วยเหตุนี้จึงยังไม่มีการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่จะมาช่วยพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศได้ ด้วยงานวิจัยพื้นฐานยังขาดแคลน การศึกษาครั้งนี้จะใช้ประโยชน์จากการอบรมแนวความคิดจากงานวิจัยในบริบทอื่นที่สามารถประยุกต์เข้ากับบริบทของประเทศไทยได้ โดยการนี้จะอาศัยงานวิจัยของกลุ่มวิจัยที่พัฒนางานมาอย่างต่อเนื่องและด้วยระเบียบวิจัยที่ทันสมัยโดยเฉพาะกลุ่มวิจัยที่มีศาสตราจารย์ Ernesto Macaro (2000, 2001, 2005, 2009) เป็นกรอบแนวคิดจะเน้นที่การคิดวิเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สองกับการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนแนวปฏิบัติที่เกิดขึ้นจริง ในประเทศไทยได้มีการวิพากษ์เรื่องนี้ไว้บ้างแล้ว (Purinthrapibal, 2010) ขาดแต่การหาหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อนำมาตีแผ่กับทฤษฎีให้เกิดองค์ความรู้ในการพัฒนาหรือเสริมสร้างแนวปฏิบัติเดิม การที่งานนี้เน้นวัดปริมาณภาษาแม่ในห้องเรียนจึงถือเป็นการสนับสนุนที่ขาดหายไปในวรรณกรรมวิจัยทางด้านนี้

กรอบแนวความคิดส่วนที่สองพุ่งเป้าไปที่หน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาที่สองเป็นภาคสองต่อจากกรอบแนวคิดแรกที่เสนอไปแล้ว สำหรับส่วนนี้มีงานศึกษาวิจัยมากมายทั้งในห้องเรียนภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ เราได้เห็นงานเขียนตั้งข้อสังเกตเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของภาษาแม่มาตั้งแต่หลายทศวรรษที่ผ่านมาและจากนั้นก็มีการนำเสนอผลการวิจัยด้านนี้มาอย่างต่อเนื่อง หลากหลายบริบทหลากหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย (Forman, 2012) ดังที่กล่าวข้างต้น การจัดกลุ่มหน้าที่ของภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจากงานเหล่านี้ล้วนอยู่ในกรอบแนวคิดทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาต่างๆ ที่ได้กล่าวถึงในตอนแรก และจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัยครั้งนี้มาก อย่างไรก็ตามตามแนวคิดของ Pennington (1999) นั้น การใช้ภาษาต่างๆ ในห้องเรียนภาษามีความซับซ้อนสืบเนื่องจากการปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนมีหลายมิติพร้อมๆ กัน อาทิ มิติหัวการปฏิสัมพันธ์เพื่อการเรียนภาษา มิติหัวการปฏิสัมพันธ์ซึ่งจัดระเบียบพฤติกรรม งานวิจัยขึ้นนี้จะใช้แนวคิดของ Pennington เพื่อให้เห็นทั้งหน้าที่ของภาษาแม่และความพลวัตรของภาษาและหน้าที่ของภาษาในการกรอบการปฏิสัมพันธ์เพื่อวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน แนวคิดของ Pennington นี้จะได้อภิปรายโดยละเอียดในบทที่ 2 ทั้งนี้เมื่อใช้กรอบแนวคิดเช่นนี้จะเป็นไปไม่ได้เลยที่เราจะไม่กล่าวถึง

ความสัมพันธ์ของภาษาต่างๆ ในระบบสังคมความเป็นชาติ ผ่านแวดวงการศึกษาโดยใช้องค์ความรู้จากการวิพากษ์คุณค่าของภาษาแม่ในแวดวงการศึกษาที่ทางการวิจัยทางการศึกษาภาษา มีการดื่นตัวอย่างมากในปัจจุบันนี้ (Turnbull, & Dailey-O'Cain, 2009; Yiakoumetti, 2012)

กรอบแนวความคิดส่วนที่สามคือแนวคิดของครูผู้สอนเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอน เกี่ยวเนื่องกับส่วนแรกและส่วนที่สองเช่นเดียวกัน ผลงานที่โดดเด่นที่สุดมาจากการวิจัยของศาสตราจารย์ Macaro (2009) ซึ่งงานวิจัยคราวนี้จะใช้เป็นงานอ้างอิงหลัก จากการวิจัยศาสตราจารย์ Macaro พบว่าแนวคิดของอาจารย์แบ่งเป็นสามจำพวกด้วยกัน กลุ่มแรกไม่เห็นด้วยกับการใช้ภาษาแม่เลย กลุ่มที่สองเห็นคุณค่าแต่ไม่ใช้ กลุ่มที่สามเห็นคุณค่าและใช้ประโยชน์ตามสมควร แม้นงานนี้จะอ้างอิงกรอบแนวคิดของ Macaro แต่ก็มีข้อจำกัดเนื่องจากงานของ Macaro อยู่ในบริบทการเรียนการสอนภาษาในยุโรป ซึ่งต่างจากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในประเทศไทย จะนั้นจึงเป็นโอกาสที่จะได้เปรียบเทียบความคิดของครูในบริบทของเราด้วย

จะเห็นได้ว่ากรอบแนวคิดทั้งสามด้านนี้หมายความกับการศึกษาบริบทพหุภาษาที่เป็นบริบทในห้องเรียน ของงานวิจัยนี้ และกรอบแนวคิดทั้งสามจะพسانรวมเพื่อให้ได้มาซึ่งการวิเคราะห์เพื่อตอบคําถามวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

งานวิจัยนี้จะช่วยให้ทราบปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และแนวคิดของครูเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และแนวคิดของครูเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการวิเคราะห์ข้อมูลและวิพากษ์จะทำให้เกิดการสังเคราะห์แนวทางในการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในบริบทของห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป

1.7 สรุปความประจำบท

ในบทนี้ผู้เขียนได้นำเสนอกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่สำคัญสำหรับการทำวิจัยการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในส่วนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องนี้ผู้วิจัยจะได้อธิบายเพิ่มเติมในบทที่สอง ส่วนบทที่สามนั้นผู้เขียนจะได้นำเสนอกรอบแนวทางการดำเนินการวิจัย ภายใต้กรอบแนวคิดและทฤษฎีในได้บรรยายไว้ในบทที่ 1 นี้แล้ว

บทที่ 2: วรรณคดีวิจารณ์

2.1 ความนำประจำบท

บทนี้ผู้ผู้วิจัยให้รายละเอียดเกี่ยวกับกรอบแนวคิดทฤษฎีโดยการขยายความแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และให้คำวิจารณ์ป้องกันขอบเขตในการใช้แนวคิดต่างๆ เมื่อนำมาหลอมรวมเป็นกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัยนี้ นอกจากนี้ยังมีการวิพากษางานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องซึ่งแบ่งเป็นสามกลุ่มคือกลุ่манวิจัยที่ดูปริมาณ การใช้ภาษาแม่ในห้องเรียนที่สอนภาษา กลุ่มวิเคราะห์วิเคราะห์หน้าที่ต่างๆ ของภาษาแม่ในห้องเรียนที่สอนภาษาในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน ผู้ช่วยสอนในบางกรณีและผู้เรียน และกลุ่มนวิจัยที่มีวัตถุประสงค์ อธิบายแนวคิดของครูสอนภาษาในเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอน ทั้งนี้วรรณคดีวิจารณ์ในบทนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อการจำกัดขอบเขตเชิงทฤษฎีของงานวิจัย เป็นส่วนอ้างอิงโดยถึงระเบียบวิธีวิจัยที่จะได้ กล่าวถึงในบทที่สาม และเป็นส่วนสำคัญที่จะนำไปสู่ขอบเขตของการอภิปรายผลของงานวิจัยด้วย

2.2 การวิจัยการใช้ภาษาที่หลากหลายในห้องเรียน

การวิจัยอย่างเป็นระบบในหัวข้อการใช้หลากหลายภาษาในห้องเรียนโดยเฉพาะการสลับภาษา มีความ ต่อเนื่องตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ศาสตราจารย์มาริลิน มาติน โจนส์ ผู้ร่วมว่าด้วยการวิจัยการสลับภาษาใน ห้องเรียนกล่าวว่าการวิจัยด้านนี้ได้พัฒนาต่อเนื่องเริ่มตั้งแต่กลางทศวรรษ 1970 โดยลักษณะของการวิจัยเป็น การผสมผสานองค์ความรู้จากศาสตร์ต่างๆ เพื่อวิเคราะห์ห้องเรียนที่มีการใช้ภาษาที่หลากหลายจากมุมมอง ทางทฤษฎีที่แตกต่างกัน (Martin-Jones, 1995) เพื่อให้เกิดความเข้าใจปรากฏการณ์ทางภาษาศาสตร์สังคมนี้ ให้มากขึ้น จากช่วงเวลาเริ่มต้นดังกล่าวจนถึงปัจจุบันมีผลงานวิจัยอุ่กามากมายซึ่งเปิดเผยถึงกฎต่างๆ ตาม ธรรมชาติของการสลับภาษาและซึ่งให้ข้อประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวพันอย่างลึกซึ้งทั้งทางภาษาศาสตร์และทางสังคม ที่มีผลกระทบในวงกว้างต่อการเรียนการสอน นโยบายทางการศึกษา และความเข้าใจธรรมชาติในการสื่อสาร ของมนุษย์ การวิพากษางานวิจัยในอดีตจึงถือเป็นสิ่งจำเป็นต่อการวิจัยนี้ทั้งในแง่การสนับสนุนต่อประเด็นที่ยังเป็นข้อ ถกเถียงเชิงวิชาการและการพัฒนาระเบียบวิธีวิจัยให้ดียิ่งขึ้น

2.3 ปริมาณการใช้ภาษาแม่ในห้องเรียนภาษา

ศาสตราจารย์ Martin-Jones (1995) ให้ข้อสังเกตว่างานวิจัยที่เน้นการวัดปริมาณของภาษาต่างๆ ที่ใช้ในห้องเรียนนั้นเป็นงานวิจัยที่นิยมทำกันในช่วงเริ่มแรกของการศึกษาห้องเรียนที่มีการใช้หลายภาษา กระนั้น ก็ตามเราจะเห็นได้ว่าหัวข้อวิจัยนี้ยังคงมีอยู่จนถึงปัจจุบัน ในช่วงแรกเริ่มนั้นการวัดปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ ในห้องเรียนเป็นการศึกษาวิเคราะห์ที่ตอบสนองนโยบายการเรียนการสอนสองภาษาในชุมชนผู้พูดภาษาสเปน เป็นภาษาแม่ในสหรัฐอเมริกา การวิจัยมุ่งเน้นระเบียบวิธีเชิงปริมาณในการวัดการใช้ภาษาแม่และภาษาอังกฤษ ตลอดจนการวัดผลการเรียน การวิจัยตอบสนองต่อนโยบายของรัฐในเรื่องการจัดการศึกษาที่แยกช่วงการใช้ภาษาทั้งสองภาษาและการใช้ทั้งสองภาษาควบคู่กัน

การวัดปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ ในห้องเรียนนั้นได้เริ่มต้นมาหลายทศวรรษแล้ว ตัวอย่าง เช่น Wragg (1970) พบร่วมกับการใช้ภาษาเป้าหมายในการปฏิสัมพันธ์ 59 เปอร์เซ็นต์ในชั้นเรียน และในการใช้นี้พบว่าครูใช้ภาษาเป้าหมายมากถึง 64 เปอร์เซ็นต์ Wing (1980) ศึกษาการใช้ภาษาของครุภายน้ำเป็นใน 15 ห้องเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พบร่วมกับการใช้ภาษาเป้าหมายตั้งแต่ 7.1 เปอร์เซ็นต์ ถึง 91.3 เปอร์เซ็นต์ในการเรียนการสอนและโดยเฉลี่ยแล้วพบว่าครูใช้ภาษาเป้าหมายในการพูดในห้องเรียนมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ เพียงเล็กน้อย และครูใช้ภาษาเป้าหมายในการสื่อสารในห้องเรียนมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

งานวิจัยในอดีตที่ได้รับการอ้างถึงมากที่สุดงานหนึ่งในปัจจุบันในด้านการวัดปริมาณการใช้ภาษาแม่ในห้องเรียนภาษาที่สองคืองานของ Guthrie (1984) ในงานวิจัยนั้น Guthrie ได้ศึกษาการใช้ภาษาแม่ของอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศษในระดับมหาวิทยาลัยจำนวนทั้งสิ้นหกคน จากข้อมูลการเรียนการสอนสิบชั่วโมง พบร่วงจากการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาที่สองของครูแต่ละคนนั้นมีปริมาณแตกต่างกันโดยห้าคนใช้ภาษาเป้าหมายในปริมาณ 83 เปอร์เซ็นต์ ถึง 98 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งหมายความว่ามีปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนระหว่าง 2 เปอร์เซ็นต์ จนถึง 17 เปอร์เซ็นต์ สรุปได้ว่าครูส่วนมากใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาที่สองในปริมาณน้อย อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้นนั้นพบว่ามีครูหนึ่งคนที่ใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาฝรั่งเศษมากกว่า 40 เปอร์เซ็นต์ ในช่วงนี้ Chaudron (1988) ได้ศึกษาจากงานวิจัยต่างๆ พบร่วงใช้ภาษาเป้าหมายประมาณ 70% ในช่วงที่สอนภาษาฝรั่งเศสในห้องเรียน

เมื่อศวรรษที่แล้ว Duff และ Polio (1990) ทำการศึกษาการใช้ภาษาของอาจารย์ผู้สอนภาษาในมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย จำนวน 13 ห้องเรียน พบร่วมกันว่าอาจารย์มีความแตกต่างในการใช้ภาษาเป้าหมายในการเรียนการสอน มีปริมาณการใช้ภาษาเป้าหมายตั้งแต่ 10 เปอร์เซ็นต์ จนถึง 100 เปอร์เซ็นต์ ของเวลาทั้งหมดที่ทำการเรียนการสอน โดยมีค่าเฉลี่ยของการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนอยู่ที่ 32.1 เปอร์เซ็นต์ งานวิจัยโดย Neil (1997) พบร่วมกันว่าครูใช้ภาษาเป้าหมายในห้องเรียน คิดเป็น 33.1 เปอร์เซ็นต์ ถึง 97.5 เปอร์เซ็นต์ในช่วงการเรียนการสอน

ศาสตราจารย์ Ernesto Macaro (2001) ได้ทำการศึกษาการใช้ภาษาของนักศึกษาฝึกสอนรายวิชาภาษาฝรั่งเศสจำนวน 6 คนที่สอนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาในสหราชอาณาจักร นักศึกษาฝึกสอนได้เรียนทฤษฎีและได้อ่านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการฝึกอบรมจำนวน 36 สัปดาห์ วัดดุประส่งค์ของการวิจัยคือการวิเคราะห์ปริมาณการใช้ภาษาที่หนึ่งคือภาษาอังกฤษและภาษาที่สองหรือภาษาเป้าหมายคือภาษาฝรั่งเศสของอาจารย์ฝึกสอนและนักเรียน และความคิดเห็นและความเชื่อของนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับการสับเปลี่ยนในการเรียนการสอนภาษาที่สอง การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากการเรียนการสอนทั้งสิ้นจำนวน 14 บทเรียน การศึกษาโดย Macaro พบร่วมกันว่า นักศึกษาฝึกสอนมีค่าเฉลี่ยในการใช้ภาษาอังกฤษช่วงที่สอนภาษาต่างประเทศอยู่ที่ 4.8 เปอร์เซ็นต์ และมีค่าเฉลี่ยในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารทั้งหมดในห้องเรียน อยู่ที่ 6.9 เปอร์เซ็นต์ ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาฝึกสอนแต่ละคนมีการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในปริมาณที่แตกต่างกันตั้งแต่ 0 เปอร์เซ็นต์ ถึง 15 เปอร์เซ็นต์ และผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่ามีการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนในช่วงระหว่างการสอนบทเรียนภาษาฝรั่งเศสที่มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า 10 เปอร์เซ็นต์ อยู่เพียง 2 บทเรียนเท่านั้น Macaro สรุปว่า นักศึกษาฝึกสอนใช้ภาษาที่อังกฤษในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในระดับน้อย และปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกสอนในการเรียนการสอนนี้ มีผลน้อยต่อปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษและปริมาณการใช้ภาษาฝรั่งเศสในห้องเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยบ่งชี้ว่าการนักศึกษาฝึกสอนใช้ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาที่หนึ่งในการเรียนการสอนภาษาที่สองที่ได้เรียนมาก่อนอย่างมาก และความเชื่อเรื่องการใช้ภาษาที่หนึ่งในการเรียนการสอนภาษาที่สองก็ไม่ได้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการใช้ภาษาที่หนึ่งในการเรียนการสอนภาษาที่สองเสมอไป นอกจากนี้การสับเปลี่ยนภาษาบางครั้งเป็นเหตุแห่งความขัดข้องใจสำหรับนักศึกษาบางคนแต่บางคนไม่มีความรู้สึกเช่นนั้น

ในประเทศไทยนั้น Wongrak (2010, 2014) ผู้วิจัยเองพบว่าอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยภูมิภาคแห่งหนึ่งมีปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากถึง 80 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปโดยมีปริมาณการใช้ภาษาอื่นเพียงเล็กน้อยและมีการใช้ภาษาไทยมากที่สุด แม้ว่าข้อมูลตัวเลขโดยประมาณนี้จะเป็นผลพลอยได้จากการศึกษาเชิงคุณภาพและอาจจะพบความแตกต่างในมหาวิทยาในส่วนอื่นของประเทศ แต่ข้อมูลตัวเลขนี้ก็เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความแตกต่างเชิงปริมาณได้ในระดับหนึ่งระหว่างการเรียนการสอนในบริบทหนึ่งของประเทศไทยและการเรียนการสอนระดับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เช่น ในงานวิจัยของ Duff และ Polio (1990) นอกจากนี้ จากการวิจัยต่างๆ ที่ได้กล่าวถึงด้านบนพบว่าแนวโน้มการใช้ภาษาแม่จะมีมากขึ้นในการสอนระดับโรงเรียนและจะลดน้อยลงในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งเมื่อพิจารณาปริมาณการใช้ภาษาแม่ในระดับมหาวิทยาลัยตามงานวิจัยของ Wongrak (2010, 2014) ในบริบทการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าคำตามวิจัยเรื่องปริมาณการใช้ภาษาแม่ในระดับโรงเรียนในประเทศไทยนั้นจะทำให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการตั้งคำถามเชิงการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในอนาคตได้

2.4 หน้าที่ของการสับภาษา

การศึกษาหน้าที่ของการสับภาษาในห้องเรียนนั้นมีประวัติและพัฒนาการมานาน ในส่วนนี้จะกล่าวถึงการศึกษาวิเคราะห์และประเด็นต่างๆ ตามห่วงเวลาตั้งแต่อีตอนถึงปัจจุบัน พร้อมนี้จะนำเสนอแนวทางการศึกษาหน้าที่ของการใช้ภาษาที่หลากหลายในห้องเรียนที่ไม่ใช่แค่การศึกษาหน้าที่ของวัจกรรม (Speech acts) เท่านั้น แต่ยังจะมองผ่านการใช้ภาษาต่างๆ ในกรอบการปฏิสัมพันธ์แบบต่างๆ กันในห้องเรียน โดยที่กรอบการปฏิสัมพันธ์เหล่านี้ได้ผูกเกลียวเป็นสายการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในการปฏิสัมพันธ์เฉพาะบริบท และการถอดลักษณะการใช้ภาษาและความสัมพันธ์กับกรอบแบบต่างๆ จะเป็นกุญแจสำคัญในการไขความซับซ้อนของภาษาที่ห้องการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในบริบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยได้

การศึกษาเชิงหน้าที่ของการสับภาษานั้นเริ่มในช่วงปี 1980 โดยแรกเริ่มนั้นการวิเคราะห์หน้าที่ต่างๆ ของวัจกรรมแต่ละอันในแต่ละภาษา ให้ความสำคัญกับความถี่ของการใช้ภาษาที่สองเพื่อวัดถุประสงค์

ต่างๆ ในห้องเรียนเชื่อมโยงกับสถานะและอำนาจทางสังคมของภาษาในสังคมนั้นและลักษณะการใช้ภาษาของครูที่เป็นผู้พูดภาษาเดียวกับลักษณะการใช้ภาษาของครูที่เป็นผู้พูดหลายภาษาเชื่อมโยงกับข้อได้เปรียบเสียเปรียบของผู้เรียนที่พูดภาษาคนกลุ่มน้อย (Martin-Jones, 1995) ยกตัวอย่าง เช่น Zentella (1981) ศึกษาการสลับภาษาของครูในห้องเรียนระดับประถมศึกษาที่มีนักเรียนและครูเชื้อสาย Puerto Rican โดยใช้การวิเคราะห์ IRE คือ Initiation-Response-Evaluation ของการสลับภาษาจากข้อมูลการถอดเทปเสียงในห้องเรียน 2 ห้องความยาวประมาณ 8 ชั่วโมง การศึกษาที่ใช้ระบบที่วิธีการสังเกตการณ์แบบ ethnography นี้ พบร่วงการสลับภาษาของครูมีวัตถุประสงค์เพื่อ mitigate the effect of admonitions, make asides, และ make metalinguistic commentaries โดยที่ครูแต่ละคนมีความตื่นของการสลับภาษาต่างกัน คนหนึ่ง 127 ครั้ง และอีกคน 26 ครั้ง การวิจัยพบการเลือกใช้ภาษาสามรูปแบบโดยรูปแบบหนึ่งในนี้มีการสลับภาษาเรียงตามขั้น IRE ดังต่อไปนี้ รูปแบบที่ 1 ครูและนักเรียนใช้ภาษาอังกฤษหรือสเปนตามภาษาที่ครูหรือนักเรียนเริ่มใช้ในขั้น | แบบที่ 2 ครูเปลี่ยนภาษาตามนักเรียน ครูเริ่มภาษาใดๆ ในขั้น | นักเรียนเลือกใช้อีกภาษาในขั้น R ครูเปลี่ยนภาษาตามนักเรียนในขั้น E แบบที่ 3 ครูสลับภาษาให้มีทั้งภาษาที่นักเรียนเลือกและภาษาที่ครูเลือก คือครูเริ่มภาษาใดๆ ในขั้น | นักเรียนเลือกใช้อีกภาษาในขั้น R ครูใช้การสลับภาษาในขั้น E ทั้งนี้ Zentella วิเคราะห์ความแตกต่างเรื่องความตื่นในการสลับภาษาของครูจากปัจจัยทางประวัติเรื่องภาษา ภูมิหลัง การศึกษา ค่านิยมและทัศนคติของครู

Lin (1988) ศึกษาการสลับภาษาในห้องเรียนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษาในช่วง ก พบร่วง นักเรียนเลือกใช้ภาษาแม่ของตนเองคือ Cantonese เพื่อสร้างบรรยากาศห้องเรียนภาษาอังกฤษที่เป็นทางการ และตึงเครียดน้อยลง และให้เป็นการเล่นสนุกสนานมากขึ้น ครูจะเปลี่ยนภาษาตามเล็กน้อยและจะกลับไปใช้ภาษาอังกฤษเพื่อแสดงสถานะและอำนาจของครูในการที่จะดึงบรรยากาศห้องเรียนให้กลับมาเป็นทางการและจริงจังมากขึ้น อีกงานวิจัยหนึ่งของ Lin (1990) ศึกษาปรับห้องเรียนที่คล้ายงานแรกพบว่าการเลือกภาษาของครูเกิดจากปัจจัยบีบคั้นสองอย่าง อย่างแรกคือข้อบังคับให้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสอนภาษาอังกฤษและอย่างที่สองคือความต้องการให้ผู้เรียนได้เข้าใจบทเรียน เพราะฉะนั้นรูปแบบการปฏิสัมพันธ์จึงเป็นแบบภาษาอังกฤษ-ภาษาจีนกว้างตั้ง-ภาษาอังกฤษ ในการนำเสนอบทเรียน อธิบายบทเรียนและสรุปบทเรียน สังเกตได้ว่าการที่ครูมีรูปแบบการใช้ภาษาในห้องเรียนแบบนี้เป็นการตอบสนองต่อความบีบคั้นทางนโยบายและการของครูต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานการณ์ที่นักเรียนมีความจำกัดในความเข้าใจภาษาอังกฤษ

การสลับภาษาหนึ่งมีหน้าที่หลากหลายตามแต่บริบทเฉพาะช่วงแต่ก็ไม่ได้หมายความว่าหน้าที่นั้นจะไร้ที่สื้นสุดเสียที่เดียว Auer (1990 อ้างถึงใน Martin-Jones, 1995) พบว่าการสลับภาษาอาจมีหน้าที่ เช่น changing footing, moving in and out of different discourse frames, doing a side sequence, representing the voices of differencing characters in a narrative และ making topic changes นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ เช่น managing classroom interactions โดย Auer จัดกลุ่มหน้าที่ของการสลับภาษาในกลุ่มแรกเป็น discourse-related เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์สาร โดยมีลักษณะเด่นคือการสลับภาษาที่มาจากการปัจจัยผู้พูด ซึ่งตรงข้ามกับแบบที่สอง participant-related เกี่ยวข้องกับผู้ที่ปฏิสัมพันธ์ ในที่นี้คือผู้ฟัง (ดู Bell, 1984, 2001) นอกจากนี้ Martin-Jones (1995) ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการสลับภาษาสองแบบของ Auer ว่า แบบที่เกี่ยวกับสัมพันธ์สารนั้นอาจจะพบได้มากในห้องเรียนที่มีวิชากรรมที่ผลิตโดยครุเป็นหลักและมักจะมีการใช้สัญญาณชี้นำบริบทประกอบอย่าง ส่วนแบบที่สองนั้นอาจจะพบได้มากในบริบทการสื่อสารหลายภาษา ในห้องเรียนที่มีความท้าทายทางการใช้ภาษา เช่น ห้องเรียนที่ใช้ภาษาอื่นที่ไม่ใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนเป็นสื่อการสอน ห้องเรียนที่ผู้เรียนมีทักษะทางภาษาสื่อการสอนในระดับแตกต่างกัน

ในประเทศไทยนั้นการศึกษาหน้าที่ภาษาในห้องเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังมีน้อย เช่น Forman (2012) ศึกษาบทบาทการสอนภาษาแม่และภาษาที่สองที่มหาวิทยาลัยภูมิภาคแห่งหนึ่งในประเทศไทยหรือเรียกว่า Isara ซึ่งเป็นที่ทำงานเดิมของผู้วิจัย ในระหว่างช่วงปี 2002-2004 ในการศึกษารั้งนั้นมีอาจารย์ทั้งหมด 9 คน เป็นหญิง 5 คนและเป็นชาย 4 คน โดยที่ 8 คนนั้นเป็นเจ้าของภาษาไทยและอีก 1 คน เป็นชาวอสเตรเลีย อาจารย์ทุกคนมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และ 3 คนมีระดับปริญญาเอกด้วย ซึ่งทั้งหมดมีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 3 ถึง 38 ปี และทุกคนสามารถพูดสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ดี นักเรียนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ 6 คนเป็นนักเรียนสาขาภาษาอังกฤษ และอีก 4 คนไม่ใช่นักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ ซึ่งคาดการณ์ไว้ว่าเด็กที่มาจากสาขาภาษาอังกฤษมีความสามารถในการใช้ภาษาในระดับที่สูงโดยคะแนน IELTS อยู่ที่ 5-6 ในขณะที่อีกกลุ่มคาดการณ์ว่าความสามารถในการใช้ภาษาต่ำกว่าโดยค่าคะแนนอยู่ที่ 2-3 วิจัยนี้ใช้วิธี naturalistic approach โดยใช้เวลาการสังเกตการสอนทั้งหมด 19 ชั่วโมง และครุจะถูกสัมภาษณ์ 3-4 ครั้งเป็นครั้งคราวรวมแล้วทั้งหมด 24 ชั่วโมง โดยที่วิจัยนี้จะวิเคราะห์ในส่วนของข้อมูลในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว ภาษาไทยที่ครุใช้จะถูกถอดและแปลเป็นภาษาอังกฤษ และส่วนที่ครุพูดภาษาอังกฤษ

จะถูกถอดเป็นภาษาอังกฤษเข่นกัน โดยคำตามวิจัยของงานนี้ว่าครรภ์ที่ว่าอะไรคือรูปแบบการสอนหลักของการที่ครุพูดภาษาแม่และภาษาเป้าหมายในบริบทการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

จากการศึกษาครั้งนี้ Forman พบหน้าที่ภาษาแม่และภาษาเป้าหมายจำนวนหกประเภทด้วยกันประเภทที่หนึ่ง Animating พูดถึงการที่ครุช่วยอ่านภาษาเขียนให้นักเรียนฟังในสภาพแวดล้อมแบบ low-tech ถือเป็นโอกาสที่เด็กจะได้ยินว่าภาษาเขียนของภาษาเป้าหมายเป็นอย่างไร Animating เป็นการทำงานหลักที่เกิดในห้องเรียนเวลาครุอ่านหนังสือที่เป็นแบบภาษาเดียวอกมาเสียงดังๆ พร้อมทั้งยกตัวอย่างในบริบทโดยการแปล บางครั้งอาจต้องมีการยกตัวอย่างที่เข้ากับสภาพแวดล้อมของเด็กจากหนังสือเรียนแบบ global ซึ่งนอกจากจะเป็นการยืนยันถึงความเชี่ยวชาญในการสื่อสารของครุแล้ว ยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงการบรรลุเป้าหมายอย่างมืออาชีพ ประเภทที่สอง Translating คือเมื่อครุแปลคำหรือประโยคจากภาษาเป้าหมายไปเป็นภาษาแม่ Translating ในงานวิจัยขึ้นนี้ การใช้ภาษาแม่ที่พบบ่อยคือการแปลแบบตรงตัวของบทความภาษาอังกฤษแบบภาษาเขียนมาเป็นภาษาพูดของภาษาไทย ซึ่งการแปลนี้ไม่ได้รับการสนับสนุนให้ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษมาแต่ไหนแต่ไร เพราะมันลดความสนใจและการเรียนรู้ของเด็กในการเรียนภาษาที่สองอย่างไรก็ตามวิธีการนี้ก็สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่เร็วและถูกต้องเกี่ยวกับการเรียนภาษาที่สองประเภทที่สาม Explaining เกิดได้ทั้งในภาษาแม่และภาษาเป้าหมาย เมื่อครุจะอธิบายถึงความหมาย หลักการให้ไวยากรณ์หรืออัฒนธรรมของภาษาที่สอง และยังอธิบายลิสต์ที่เด็กต้องทำในห้อง Explaining การที่ครุผู้สอนอธิบายสามารถแบ่งออกเป็น 2 แบบคือ ให้ความรู้เกี่ยวกับเสียง ไวยากรณ์ ความหมายหรืออัฒนธรรมการใช้ภาษาที่สอง และการให้คำสั่งในห้องเรียน ซึ่งสามารถทำได้ทั้งในภาษาแม่และภาษาที่สอง เช่นในภาษาแม่นั้นจะเริ่มจากอธิบายเป็นภาษาเป้าหมายก่อนแล้วค่อยลงมาหน่วยคำศัพท์ ถ้าหากยังไม่เข้าใจจะใช้ภาษาแม่ในการอธิบาย ส่วนการอธิบายในภาษาที่สองนั้นจะพยายามใช้ภาษาที่สองในการอธิบายเกือบทั้งหมดแต่จะมีใช้ภาษาแม่เสริมเล็กน้อย อีกแบบของการอธิบายคือใช้เพื่อบอกสิ่งที่ต้องทำอย่างง่ายซึ่งทำให้เกิดการเปิดรับและฝึกฝนภาษา แต่หากคำสั่งยากเกินไปก็อาจทำให้ก่อให้เกิดปัญหาในการใช้ภาษาที่สองได้ ประเภทที่สี่ Creating การที่ครุใช้ภาษาที่สองในการสื่อสารแบบเน้นความหมาย เชื่อมโยงไปหาความรู้ความเข้าใจของเด็ก ซึ่งคำนี้ถูกคิดค้นขึ้นมาจากการได้รับของคุณครูในการได้รับความเข้าใจระหว่างสิ่งที่ครุให้และสิ่งที่นักเรียนเข้าใจ ความสนใจในนัยยะการได้รับของข้อมูลของผู้เรียน และการใส่ใจถึงองค์ความรู้ของผู้สอน Creating ดังที่กล่าวมา วิธีการนี้คือการเน้นสื่อสารแบบเน้นความหมาย การ creating นี้จะเข้าถึงการใช้ภาษาที่สองที่จะสามารถเข้าถึง

เนื้อหาที่เกี่ยวกับตัวภาษามากกว่าแค่สิ่งที่มีในหนังสือ ซึ่งอาจทำได้โดย 3 วิธีหลักๆคือ choice of semantics, lexico-grammar และ extra-linguistic semiosis เช่น วิธี semantics ในการสร้าง creating ครูจะดึงองค์ความรู้ที่นักเรียนมีเพื่อจะได้มีการเชื่อมโยงและเลือกใช้ความหมายในภาษาเป้าหมายได้เหมาะสม ทั้งยังถือเป็นสัมพันธ์แบบสองภาษา (bilingual intertextuality) ประเภทที่ห้า Prompting เป็นวิธีการที่เน้นการปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนทั้งห้อง ซึ่งจากการศึกษาพบว่ามีการใช้ภาษาแม่เป็นส่วนใหญ่ และอาจจะมีภาษาที่สองแทรกเข้ามาบ้างซึ่งจะโยงไปหาเรื่อง animating ซึ่งจะเห็นได้ว่าในการ prompting จะต้องมีผู้เชี่ยวชาญด้านภาษามีการบอกเป็นนัยที่ทำให้ผู้เรียนภาษาสามารถต่อยอดในการพัฒนาการเรียนภาษาที่สองได้ และประเภทที่หก Dialoguing คือจะมุ่งเน้นไปที่ความหมายที่ครูและนักเรียนแลกเปลี่ยนกัน ซึ่งเป็นการช่วยให้นักเรียนสามารถนำเสนอความคิดจากมุมมองของตนเองได้อย่างเป็นธรรมชาติ และสามารถตอบโต้กลับไปมาเวลาที่ครูมีการให้การตอบสนองกลับ Prompting กับ Dialoguing พุดถึงการให้เด็กทั้งห้องมีส่วนร่วม ซึ่ง Prompting พุดถึงการเน้นการใช้ภาษา ส่วน Dialoguing จะเน้นการแลกเปลี่ยนความหมาย

จะเห็นได้ว่าการศึกษาด้านนี้ประกอบด้วยการแยกวิเคราะห์หน้าที่ภาษาที่ต่างๆ ในภาษาแม่จากบริบทในสัมพันธ์สารโดยรวมดังที่ได้อภิรายข้างต้น และการวิเคราะห์ภาพรวมของการใช้ภาษาต่างๆ เพื่อวัดถุประสงค์ต่างๆ ในห้องเรียน ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้จะวิเคราะห์ทั้งภาพอย่างหน้าที่ภาษาแม่ในแต่ละครั้งที่ใช้และภาพรวมของการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อให้ทราบผลลัพธ์ของวิชาที่สอนในบริบทสัมพันธ์สารนั้นๆ และในบริบททางสังคมที่กว้างออกໄປได้ แนวทางการวิเคราะห์ดังกล่าวเนื้อหาดังกล่าวอย่างกับงานของ Pennington (1999) ซึ่งในส่วนนี้จะได้ขยายความให้เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการศึกษาหน้าที่ของการใช้ภาษาต่างๆ ในห้องเรียนภาษาอังกฤษในการศึกษาครั้งนี้

ในเชิงภาษาศาสตร์สังคม การใช้ภาษาที่หนึ่ง (L1) 在การเรียนการสอนภาษาเป้าหมายนั้นมีความสัมพันธ์กับภาษาที่สอง ผูกเงื่อนเป็นลักษณะพิเศษตามแต่บริบททางภาษาศาสตร์สังคมนั้น ยกตัวอย่างเช่น Pennington (1999) แสดงให้เห็นว่าบริบทการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนคือภาษา Cantonese ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในฮ่องกง เป็นลักษณะที่เกี่ยวโยงกับปัจจัยด้านการเรียนการสอนนั้นๆ และปัจจัยทางสังคมที่กว้างออกໄປจากห้องเรียน Pennington แยกการวิเคราะห์การใช้ภาษาโดยการแบ่งเป็นกรอบหน้าที่ภาษาสามประเภทด้วยกัน ได้แก่ Lesson frame หรือกรอบการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับที่เรียนเท่านั้น Lesson-

support frame คือกรอบการปฏิสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมกรอบการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียน เกิดขึ้นเพื่อควบคุมให้ช่วยให้การปฏิสัมพันธ์กลับเข้าไปอยู่ในกรอบการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียน และสุดท้าย Commentary frame คือกรอบการปฏิสัมพันธ์ที่มุ่งประเมินค่าสิ่งที่เกิดขึ้นใน Lesson frame

ในการวิเคราะห์การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูชาวจีนที่เป็นผู้พูดสองภาษาคืออังกฤษกับ Cantonese กับนักเรียนชาวจีนซึ่งกงที่เป็นผู้พูดภาษา Cantonese ในห้องเรียนภาษาอังกฤษนั้น Pennington พบว่าในช่วง Lesson frame นั้น ครูและนักเรียนใช้แต่ภาษาอังกฤษเท่านั้น ส่วนใน Lesson-support frame มีการใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษา Cantonese ในขณะที่การปฏิสัมพันธ์ใน Commentary frame เกิดขึ้นกับนักเรียนเท่านั้นและส่วนมากใช้ภาษา Cantonese ในการสื่อสาร

การศึกษาของ Pennington ครั้งนั้นแสดงให้เห็นว่าการใช้ภาษาในห้องเรียนได้รับอิทธิพลมาจากการปัจจัยภายนอกห้องเรียน ในบริบทของโรงเรียนในช่องกงแห่งนั้นซึ่งการเรียนการสอนถูกจำกัดให้ดำเนินการโดยใช้ภาษาอังกฤษเท่านั้น (English as the medium of instruction) ผลของนโยบายภาษาในห้องเรียนนี้ต่อการเรียนการสอนคือการสื่อสารเกี่ยวกับบทเรียนเกิดขึ้นโดยที่ครูและนักเรียนใช้ภาษาอังกฤษเท่านั้น อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิสัมพันธ์ด้วยกรอบการปฏิสัมพันธ์สามประเภทดังกล่าว แยกให้เห็นความซับซ้อนของบริบทการสื่อสารในห้องเรียนในช่องกง แม้จะมีนโยบายให้ใช้ภาษาอังกฤษเท่านั้นแต่ผู้ใช้ภาษาคันพับพลวัตการการสื่อสารหลากหลายโดยการตีความกรอบการปฏิสัมพันธ์ที่มีหน้าที่ต่างๆ กันซึ่งทำให้การใช้ภาษา Cantonese เป็นไปได้เมื่ogrอบการปฏิสัมพันธ์ไม่ได้เกี่ยวกับบทเรียนโดยตรง การวิเคราะห์กรอบหน้าที่ภาษาของ Pennington ทำให้เราเห็นถึงว่านักเรียนสามารถใช้ภาษาของตนเองภายใต้กรอบการสื่อสารบางแบบในห้องเรียนซึ่งท้าทายกับ the discourse of the ‘official’ institutional frame และนำเสนอ voice ของตนเองได้อย่างแนบyle

จากข้อมูลการศึกษาของ Pennington นั้นเราจะเห็นได้ว่าความซับซ้อนของบริบททางภาษาศาสตร์สังคมในการใช้ภาษาต่างๆ ในการเรียนการสอนภาษาเป้าหมายนั้นจะไม้อาจวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพหากเราไม่อศัยการวิเคราะห์โดยใช้แยกกรอบหน้าที่ของการปฏิสัมพันธ์ที่ซ้อนทับกันอยู่ในกรอบปฏิสัมพันธ์และภาษาที่ใช้ นักเรียนภาษาต่างๆ ในห้องเรียนภาษาตามแนวทางของ Pennington นั้น เหมาะสมกับสภาพบริบทความต้องการด้วยทางภาษาในห้องเรียนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยซึ่งเป็นบริบทของงานวิจัยครั้งนี้ การใช้แนวทางการวิเคราะห์ของ Pennington จะช่วยตอบคำถามวิจัยที่สำคัญเกี่ยวกับหน้าที่ของภาษาต่างๆ ใน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นคำถามสำคัญที่จะนำไปสู่การตอบคำถามวิจัยหลักของงานวิจัยคือการวิเคราะห์ภาษาที่สอนการเรียน การสอนภาษาอังกฤษในบริบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยได้

2.5 แนวคิดของครูเกี่ยวกับการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษา

แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษามีทั้งทางด้านบวกและด้านลบ ในส่วนนี้ ผู้เขียนจะอภิปรายแนวคิดสองด้านนี้โดยเริ่มที่ข้อดีเกี่ยวกับการใช้ภาษาเป้าหมาย ข้อกังขาเกี่ยวกับการใช้ภาษาเป้าหมาย ก่อนที่จะกล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่มีผู้เสนอไว้แล้ว และจะใช้ทฤษฎีนี้อ้างอิงในการทำวิจัย ครั้งนี้ด้วย

เริ่มต้นด้วย ข้อดีของการใช้ภาษาเป้าหมายในห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนได้ฟังภาษาที่ใช้จริง ทำให้ผู้เรียนมี ประสบการณ์ การใช้ภาษาจริงที่คาดการณ์ได้ยาก ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาระบบภาษาที่สองขึ้นมาเองได้ (Chambers, 1991; Macdonald, 1993) กระนั้นก็ตามนักวิชาการหลายคนมีข้อกังขาเกี่ยวกับการใช้ภาษาที่ สอนในห้องเรียน เช่น เราไม่อาจแน่ใจได้ว่าการใช้ภาษาที่สองนั้นจะทำให้ผู้เรียนได้รับ intake เพิ่มขึ้นหรืออึก นัยหนึ่งก็คือปริมาณการใช้ภาษาเป้าหมายไม่ได้มีค่าเท่ากับคุณภาพของภาษาเป้าหมายที่ใช้ในห้องเรียน (Dickson, 1992) นอกจากนี้ผู้กังวลว่าเมื่อใช้ภาษาเป้าหมายในห้องเรียนมากเกินไปจะทำให้เด็กขาดโอกาส ในการสร้างแนวคิดผ่านการเชื่อมโยงแนวคิดที่พัฒนามาแล้วในภาษาที่หนึ่ง (Haggen, 1992) นักทฤษฎีบางท่าน มองการใช้ภาษาเป้าหมายทั้งหมดในห้องเรียนในบริบทที่กว้างออกไปโดยถือว่าอาจจะเป็นรูปแบบหนึ่งของ linguistic imperialism (Phillipson, 1992) ซึ่งก่อให้เกิดการผลิตช้าๆ ของสร้างทางสังคมที่ไม่เท่าเทียมกันได้

ด้านข้อสนับสนุนการใช้ภาษาแม่นั้นมีหลายอย่างด้วยกันตั้งแต่การอธิบายด้วยธรรมชาติการสื่อสาร ของมนุษย์ การปกป้องวัฒนธรรม จนถึงเครื่องมือในการเรียนรู้ภาษา Hagen (1992) มีความเห็นว่าการ слับ ภาษาเป็นเรื่องปกติในชีวิตในสังคมพหุภาษา และ Van der Walt (1997) การใช้ภาษาแม่ในห้องเรียนเป็นการ ป้องกันการสูญเสียและเสื่อมค่าของภาษาแม่ซึ่งถือเป็นการปกป้องวัฒนธรรมของภาษาแม่ด้วย และแม้ว่า

นักวิชาการกลุ่มนี้จะไม่ไม่เห็นด้วยกับการห้ามใช้ภาษาแม่ในห้องเรียน แต่ก็ไม่เห็นด้วยกับการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนแบบไร้หลักการ เช่นเดียวกัน (Harbord, 1992)

จากการแสวงคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาต่างๆ นี้ ทำให้ Macaro (2005) เสนอจุดยืนเชิงทฤษฎีเรื่องการใช้ภาษาแม่ของครูในการเรียนการสอนภาษาที่สอง ซึ่งจะใช้อ้างอิงในงานวิจัยนี้ เนื่องจากเป็นข้อเสนอทางทฤษฎีที่เกิดจากการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีการอ้างอิงอย่างแพร่หลาย จุดยืนเชิงทฤษฎีเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาที่สองนี้สามารถแบ่งออกเป็นสามประเภท ประเภทที่หนึ่ง Macaro เรียกว่า The Virtual Position ผู้ที่มีจุดยืนแบบนี้จะถือว่าห้องเรียนเป็นเสมือนประเทศที่ประชาชนใช้ภาษาที่สอง ดังนั้นเมื่อเข้าสู่ห้องเรียนจึงไม่ควรใช้ภาษาที่หนึ่งเลย ตามจุดยืนนี้ภาษาที่หนึ่งไม่มีคุณประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาที่สอง ดังนั้นจึงควรละเลิกการใช้ภาษาที่หนึ่งเสีย หากครูมีทักษะในภาษาที่สองนั้นเพียงพอ

จุดยืนทางทฤษฎีประเภทที่สองเรียกว่า The Maximal Position ผู้ถือจุดยืนนี้เห็นตรงกับผู้ถือจุดยืนประเภทแรกว่าภาษาที่หนึ่งไม่มีคุณประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาที่สอง อย่างไรก็ตามมีข้อแตกต่างที่ว่า กลุ่ม The Maximal Position นี้มีความคิดว่าการเรียนการสอนภาษาที่สองที่ใช้ภาษาที่สองล้วนๆ นั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นครูจึงจำต้องใช้ภาษาที่หนึ่งบ้าง กล่าวได้ว่าผู้ถือแนวคิดนี้ใช้ภาษาแม่เพียง เพราะความจำใจไม่เชื่อว่าภาษาแม่มีประโยชน์ใดๆ เลย

จุดยืนประเภทสุดท้ายคือ The Optimal Position เชื่อว่าการใช้ภาษาที่หนึ่งมีคุณประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาที่สองอยู่บ้าง โดยจะช่วยให้การเรียนรู้บางอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นกลุ่มนี้เห็นว่า ควรมีหลักการที่เหมาะสมสำหรับการใช้ภาษาที่หนึ่งในการสอนภาษาที่สอง เช่น ควรใช้อย่างไรบ้าง เพื่ออะไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์สูงสุด

นอกจากนี้ Macaro (2001) ยังได้สรุปจากวิจารณ์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องความเชื่อของครูในการใช้ภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สองในห้องเรียน ในการเรียนการสอนภาษาที่สองได้ห้ามการ ดังนี้ ประการที่หนึ่งพบว่าไม่มีงานวิจัยใดที่พบว่าครูส่วนใหญ่เห็นควรให้ไม่ใช้ภาษาที่หนึ่ง ประการที่สองไม่มีงานวิจัยใดที่พบว่าครัวร์ให้ใช้ภาษาที่หนึ่งมากกว่าภาษาที่สองแต่โดยหลักแล้วพบว่ามีความคาดหวังให้ใช้ภาษาที่สองในการปฏิสัมพันธ์

ประการที่สามพบว่าการใช้ภาษาที่หนึ่งส่วนมากใช้เพื่อการสั่งให้ทำงานที่ซับซ้อนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ การกำกับควบคุมเวลาจัดการการสอนไวยากรณ์ การบอกรความหมายของภาษาที่สองที่ตรงกับภาษาที่หนึ่งเป็นต้น

จุดยืนเชิงทฤษฎีเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาที่สองที่เสนอโดย Macaro (2005) นี้ เป็นผลมาจากการศึกษาในบริบทการเรียน Second language เช่น ภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย ซึ่งมี ความแตกต่างจากบริบทการเรียนการสอน Foreign language เช่น ภาษาอังกฤษในประเทศไทย และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทที่ทั้งผู้สอนและผู้เรียนมีภาษาแม่ต่างๆ กัน ดังที่พูดได้บ่อยในบริบทห้องเรียนภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งอาจจะมีผู้ที่พูดภาษาไทยกลาง ภาษาลาวอีสาน ภาษาเขมร หรือภาษาอื่นๆ เป็นภาษา แม่ ซึ่งความเป็นพหุภาษาไม่มีความซับซ้อนทางภาษาศาสตร์สัมคมที่อาจส่งผลต่อการเรียนการสอนและแนวคิด ของครูต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็เป็นได้ งานวิจัยขึ้นนี้จะถือเป็นอีกหนึ่งงานวิจัยที่นำเสนอทางทฤษฎีของ Macaro (2005) รวมทั้งข้อสังเกตจากการศึกษางานที่เกี่ยวข้อง (Macaro, 2001) มาใช้เพื่อการอภิปรายผลในการวิเคราะห์ แนวคิดของครูเกี่ยวกับการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทยต่อไป

2.6 สรุปความประจำบท

ในบทนี้ผู้เขียนได้นำเสนอการศึกษาปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ ในห้องเรียนและหน้าที่ของภาษาแม่ใน การปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนภาษาที่สอง รวมทั้งได้นำเสนอแนวคิดของครูเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการ สอน ผลการศึกษาจากการสำรวจในอดีตเหล่านี้จะได้นำมาใช้ในการอภิปรายผลการศึกษาครั้งนี้ต่อไป

บทที่ 3: ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ความนำประจำบท

ระเบียบวิธีวิจัยในบทนี้ เป็นส่วนขยายเพิ่มจากบทที่หนึ่งและเขียนภายใต้กรอบเชิงทฤษฎีที่ได้บรรยายไว้ในบทที่สอง หัวข้อที่อภิปรายในบทนี้เริ่มจากการเสนอรูปแบบการวิจัยแบบผสม เครื่องมือและวิธีที่ใช้ในการเก็บข้อมูล และกรอบแนวคิดในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ

3.2 รูปแบบวิจัย

การวิจัยจะใช้ระเบียบวิจัยแบบผสมเชิงปริมาณและคุณภาพเชิงปริมาณจะใช้วิธีการนับปริมาณการใช้ภาษาแม่ในห้องเรียนโดยตรวจสอบทุกสิ่วน้ำที่ตามระเบียบวิจัยที่พัฒนาโดย Macaro (2001) และวิเคราะห์เชิงคุณภาพเรื่องหน้าที่ของภาษาแม่ตามชุดหน้าที่ที่ศึกษาไว้ก่อนในประเทศไทย (Forman, 2012) และจากงานต่างๆ ทั่วโลก ทั้งนี้จะอาศัยแนวคิดมิติหัวการสอนหน้าที่เสนอโดย Pennington (1999) ประกอบกัน ส่วนแนวคิดของครูจะใช้วิธีสัมภาษณ์เป็นหลักและวิเคราะห์อ้างอิงงานของศาสตราจารย์ Macaro ดังกล่าวมาแล้ว

โจทย์วิจัยของงานวิจัยนี้ได้แก่ การใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสหท้อนภาษาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในบริบทเฉพาะนั้นอย่างไร การใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปริมาณเท่าใด ภาษาแม่ที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีหน้าที่อะไร ครูมีแนวคิดเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างไร จะเห็นได้ว่าจากโจทย์วิจัยทั้งสี่ข้อ งานวิจัยนี้เหมาะสมอย่างยิ่งต่อการใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม นั่นคือจะใช้ทั้งระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ก่อนอื่นโครงข้อซึ่งเจ้งเรื่องการวิจัยแบบผสมวิธินี้ก่อนว่าไม่ได้มีการผสานปนเปกันไปอย่างไรรูปแบบ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณจะช่วยตอบโจทย์แรกของการวิจัย คือความถี่ในการใช้ภาษาแต่ละภาษาในห้องเรียนและจะช่วยให้เห็นภาพปริมาณการใช้ภาษาแต่ละภาษาในเพื่อวัดถุประสงค์ต่างๆ ในสัมพันธ์สารในห้องเรียน และการศึกษาเชิงคุณภาพจะช่วยให้รายละเอียดของหน้าที่ต่างๆ ของการ слับภาษาและทำให้เข้าใจข้อมูลเชิงตัวเลขที่ได้จากการวิเคราะห์เชิงปริมาณมากขึ้น ทั้งนี้ผู้เขียนจำเป็นต้องแจง

ว่าด้วยวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนักล่าวได้ว่าระเบียบวิจัยทั้งสองแบบไม่ได้มีอิทธิพลอย่างเท่าเทียมในการดำเนินการวิจัยนี้ (ดู Johnson & Onwuegbuzie, 2004: 22) นั่นคือการวิจัยเชิงปริมาณเป็นตั้งตัวจุดระเบิดให้การหาความจริงเชิงภาษาศาสตร์สังคมผ่านการวิเคราะห์ว่าทั้งรูปแบบเดียวกันทั้งสองแบบเป็นสิ่งที่มีความสำคัญทางวิจัยเชิงคุณภาพ ทั้งสองระเบียบวิธีจึงเกื้อหนุนกันโดยมีเป้าหมายเพื่อตอบโจทย์งานวิจัยเป็นหลักในการเลือกระเบียบวิธีวิจัยแบบผ่านวิธี

3.4 วิธีการดำเนินการวิจัย

จากโจทย์วิจัย ครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัยและรูปแบบการวิจัยที่ได้นำเสนอไปแล้วนั้นล้วนสัมพันธ์สอดคล้องกัน ในงานวิจัยที่เน้นรายละเอียดการวิเคราะห์สัมพันธ์สารเริงลึกอย่างเช่นงานวิจัยนี้ ระเบียบวิธีวิจัยภายใต้การวิจัยแบบผ่านวิธีนั้น ในสายงานวิจัยทางการวิเคราะห์สัมพันธ์สารในห้องเรียนพบว่าระเบียบวิธีแบบ micro-ethnography จะช่วยในการเข้าถึงข้อมูลที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้จัดเตรียมได้อย่างที่เหมาะสมโดยเฉพาะข้อมูลจากการปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน เนื่องได้จากการของ Creese (2005, 2008, 2010) และงานของ Hornberger (1995) ซึ่งเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพสูงในเรื่องการระเบียบวิธี micro-ethnography ในการศึกษาภาษาศาสตร์สังคมในบริบทโรงเรียน ลักษณะของระเบียบวิจัยนี้มีต่อไปนี้

การใช้ระเบียบวิจัยแบบ micro-ethnography จะช่วยให้ได้ข้อมูลจากการปฏิสัมพันธ์ตามธรรมชาติเนื่องจากจะเน้นการเก็บข้อมูลผ่านวิธีการที่มีการวางแผนเนินนาน และการฝังตัวในชุมชน ไม่ว่าชุมชนนั้นจะเป็นชุมชนขนาดใหญ่ เช่น หมู่บ้าน หรือขนาดย่อมลงมา เช่น โรงเรียนหรือห้องเรียน ผู้วิจัยต้องสร้างความคุ้นชินในการ pragmatism ของตนเองในบริบทชุมชนนั้น (O'Reilly, 2009) กระบวนการฝังตัวที่ว่านี้ไม่มีสูตรสำเร็จที่แน่นอน แต่มีเป้าหมายเดียวกันคือผู้วิจัยจะต้องมั่นใจว่าข้อมูลที่ได้มาไม่ได้บิดเบือนไปจากธรรมชาติเดิมก่อนที่ผู้วิจัยจะเข้าไปอยู่ในชุมชน ระยะเวลาในการไปฝังตัวในชุมชน เช่นห้องเรียน อย่างในงานนี้จึงขึ้นอยู่กับการพิจารณาของผู้วิจัยเป็นหลัก สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลหลายรอบ และจะเริ่มใช้ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ครั้งที่ผู้วิจัยพบว่าอาจารย์และนักศึกษาได้ปฏิสัมพันธ์กันอย่างเป็นธรรมชาติตามปกติมากที่สุด ในช่วงที่ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตการณ์ จากประสบการณ์วิจัยของผู้วิจัยในบริบทของห้องเรียนการทำให้ครูและอาจารย์คุ้นชินกับผู้วิจัยและเครื่องมือการบันทึกข้อมูลถือเป็นสิ่งสำคัญมาก ดังนั้นก่อนการเก็บข้อมูลจริงผู้วิจัย

จะขออนุญาตอาจารย์เพื่อไปแนะนำต้นเองและเข้าไปทดลองเก็บข้อมูลหลายครั้ง เมื่อสังเกตได้ว่าอาจารย์และนักศึกษาไม่ได้มีพฤติกรรมใดๆ ที่ส่อแสดงถึงความไม่คุ้นชินแล้วก็จะทำการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาต่อไปนอกจานี้การได้รับความยินยอมให้เก็บข้อมูลวิจัยจากสถาบันการศึกษาต้นสังกัดของอาจารย์ ข้อมูลที่ได้จะต้องมาจากความยินยอมโดยบริสุทธิ์ใจของบุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น และผู้วิจัยจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลในทุกขั้นตอนของการวิจัย เว้นแต่ได้รับการร้องขอจากผู้ให้ข้อมูล ข้อนี้ถือเป็นลักษณะสำคัญของงานวิจัยแบบ ethnography ในวงการการศึกษามาว่าจะเชิงปริมาณหรือคุณภาพ (Lichtman, 2010)

3.5 ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์การใช้ภาษาของอาจารย์ จำนวนอาจารย์ทั้งหมดไว้เพื่อให้เหมาะสมกับขนาดของงานวิจัยและช่วงเวลาการวิจัยเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ในเชิงลึกได้ การเลือกบริบทวิจัยในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเนื่องจากความเป็นไปได้ที่จะมีบริบททางภาษาศาสตร์สังคมที่มีผู้พูดหลากหลายภาษาในห้องเรียน ซึ่งเป็นบริบทที่กำหนดไว้ในงานวิจัยนี้

ผู้เข้าร่วมวิจัยประกอบด้วยอาจารย์จำนวนหกท่าน ซึ่งเป็นอาจารย์สอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในจำนวนผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งหมดนี้มีอาจารย์จำนวนหกท่าน โดยมีอาจารย์เพศชายจำนวนสามท่านและเพศหญิงอีกสามท่าน อาจารย์ T1 เป็นอาจารย์เพศหญิงอายุระหว่าง 40-45 ปี มีประสบการณ์การสอนอยู่ระหว่าง 1-5 ปี ซึ่งมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาเอกทางด้านภาษาอังกฤษ หรือการสอนภาษาอังกฤษศึกษา อาจารย์ T2 เป็นอาจารย์เพศชายอายุระหว่าง 30-35 ปี มีประสบการณ์การสอนอยู่ระหว่าง 0-1 ซึ่งมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับโททางด้านภาษาอังกฤษหรือการสอนภาษาอังกฤษศึกษา อาจารย์ T3 เป็นอาจารย์เพศหญิงอายุระหว่าง 40-45 ปี มีประสบการณ์การสอนอยู่ระหว่าง 20-25 ปี ซึ่งมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาเอกทางด้านภาษาอังกฤษหรือการสอนภาษาอังกฤษศึกษา อาจารย์ T4 เป็นอาจารย์เพศหญิงอายุระหว่าง 40-45 ปี มีประสบการณ์การสอนอยู่ระหว่าง 20-25 ปี ซึ่งมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโททางด้านภาษาอังกฤษหรือการสอนภาษาอังกฤษ อาจารย์ T5 เป็นอาจารย์เพศชายอายุระหว่าง 30-35 ปี มีประสบการณ์การสอนอยู่ระหว่าง 1-5 ปี ซึ่งมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโททางด้านภาษาอังกฤษหรือการสอนภาษาอังกฤษ อาจารย์ T6 เป็นอาจารย์เพศชายอายุระหว่าง 50-55 ปี มี

ประสบการณ์การสอนอยู่ระหว่าง 20-25 ปี ซึ่งมีวัฒนธรรมศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาเอกทางด้านภาษาอังกฤษ หรือการสอนภาษาอังกฤษ

3.6 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยตามแนวทาง micro-ethnography นั้นมีหลากหลายประเภทด้วยกัน การเลือกใช้เครื่องมือต่างๆ นั้นล้วนกำหนดมาจากโจทย์วิจัย ด้วยการตอบคำถามที่ว่าโจทย์วิจัยนั้นๆ จะใช้เครื่องมือแบบไหนบ้างในการเก็บเพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์หาคำตอบโดยวิจัยได้เหมาะสมเพียงพอมากที่สุด ฉะนั้นงานวิจัยนี้จึงถือโจทย์วิจัยเป็นหลักในการเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการเก็บข้อมูลตามวิถีทาง micro-ethnography ในที่นี้จะขอให้รายละเอียดเครื่องมือการเก็บข้อมูล ดังต่อไปนี้

3.6.1 การสังเกตการณ์ในห้องเรียน จะดำเนินการโดยใช้เครื่องบันทึกเสียง เป็นอุปกรณ์หลักและใช้เครื่องบันทึกวิดีทัศน์และกล้องถ่ายภาพเป็นเครื่องมือประกอบ การเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องบันทึกวิดีทัศน์มีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนและผู้สอน เนื่องจากการใช้กล้องบันทึกภาพเคลื่อนไหวจำเป็นต้องติดตั้งกล้องอย่างชัดเจนในห้องเรียน ซึ่งหากผู้เรียนและผู้สอนไม่คุ้นเคย อาจจะส่งผลต่อการเรียนการสอนและขัดกับหลักจริยธรรมการวิจัยได้ อย่างไรก็ตามหากผู้สอนและผู้เรียนยินยอมและยินดีให้ใช้เครื่องบันทึกวิดีทัศน์ในการบันทึกการเรียนการสอน ผู้วิจัยก็จะใช้ข้อมูลจากเครื่องบันทึกวิดีทัศน์เป็นข้อมูลหลัก ข้อมูลจากเครื่องมือเก็บข้อมูลนี้จะใช้ในการวิเคราะห์ปริมาณภาษาต่างๆ ที่ผู้สอนและผู้เรียนใช้ในห้องเรียน

3.6.2 การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์จะใช้แบบสัมภาษณ์แบบ semi structured โดยเนื้อหาการสัมภาษณ์จะเน้นแนวคิดของครูเกี่ยวกับการใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ แบ่งคำถามเป็น 9 ประเด็นได้แก่ การใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนในห้องเรียนทั้งหมด ข้อดีของการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน ข้อเสียของการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน ภาษาแม่ในการเรียนการสอน ข้อเสียของการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอน การกำหนดปริมาณภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ ปริมาณการใช้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในวิชาที่ต่างกัน ปริมาณการใช้ภาษาไทยในการเรียนการสอน

ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้แจ้งเป้าหมายของการสัมภาษณ์และถ้าหากที่เตรียมไปก่อนล่วงหน้า หลังจากนั้นก็จะถามคำถามย่อยตาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมเพียงพอต่อการตอบคำถามวิจัย การตั้งคำถาม จะเป็นคำถามที่ออกแบบมาเพื่อให้เกิดการซึ่งนำผู้ตอบคำถาม

3.7 หลักการเลือกเก็บข้อมูลรายวิชา

เนื่องจากรูปแบบของงานวิจัยนี้มีการศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้ภาษาที่หนึ่งของครูในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) ที่ตรวจสอบหาความแตกต่าง ของลักษณะพฤติกรรมการสอนของครูต่อนักเรียนในแต่ละกลุ่ม ฉะนั้น ในการเลือกเก็บข้อมูลจึงต้องพิจารณา ลักษณะความยากง่ายของตัวรายวิชาและความสามารถภาษาอังกฤษของผู้เรียนเป็นหลัก โดยที่เป็นการเก็บ ข้อมูลจากรายวิชาภาษาอังกฤษที่เป็นวิชาบังคับของนักศึกษาที่ไม่ใช่นักศึกษาเอกภาษาอังกฤษ ซึ่งจะพยายาม เก็บข้อมูลจากห้องเรียนของเด็กที่มีแนวโน้มมีทักษะภาษาอังกฤษอยู่ในระดับเก่งและอ่อนเพื่อทำการ เปรียบเทียบความแตกต่าง อีกทั้งยังเป็นการป้องกันการเหมารวมจากกลุ่มนักศึกษาเพียงกลุ่มเดียว โดยรายวิชา ที่เลือกเก็บข้อมูลได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 (Foundation English I) วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 (Foundation English II) วิชาภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ (Academic English) วิชาภาษาอังกฤษสำหรับสาขา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (English for Science and Technology) และวิชาภาษาอังกฤษสำหรับสาขา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (English for Humanities and Social Sciences) ซึ่งวิชาภาษาอังกฤษ พื้นฐาน 1 (Foundation English I) นี้เป็นวิชาภาษาอังกฤษบังคับตัวแรกที่นักศึกษาต้องทำการลงทะเบียน เรียน ซึ่งถ้าหากว่านักศึกษาไม่ผ่านวิชาตัวแรก ก็จะไม่สามารถจะลงเรียนในวิชาตัดไปซึ่งเป็นตัวต่อได้ ในและ วิชาภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (English for Science and Technology) และ วิชาภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชานุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (English for Humanities and Social Sciences) เป็นวิชาภาษาอังกฤษบังคับตัวสุดท้ายของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาซึ่งมีเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจงไปถึง เนื้อหาที่ใกล้เคียงกับสาขานั้นๆ

ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น เนื่องจากวิชาที่คัดเลือกมาแต่ละตัวนั้นมีความยากง่ายต่างกัน และเนื่องจาก เป็นวิชาที่เหมาะสมกับนักศึกษาที่มีทักษะภาษาอังกฤษที่อยู่ในระดับที่ต่างกัน แต่ละวิชาจึงมีลักษณะหรือ เป้าหมายของการเรียนที่ต่างกัน ดังนี้ วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 เป็นการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารใน

ชีวิตประจำวัน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และเนื่องจากวิชานี้เป็นวิชาบังคับตัวแรก เมื่อผ่านตัวที่หนึ่งมาแล้ว วิชาที่สองที่ต้องลงก็คือวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 เป็นวิชาที่เรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันในระดับที่สูงขึ้น โดยมุ่งเน้นทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จากนั้นนักศึกษาจะต้องลงเรียนในวิชาที่มีความเป็นวิชาการมากขึ้น นั่นก็คือวิชาภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ เป็นการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางวิชาการ เน้นทักษะการอ่านทางวิชาการ และการพูด การเขียนสรุปเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งจะนำไปสู่วิชาที่ลงรายละเอียดของแต่ละสาขา ซึ่งสำหรับวิชาภาษาอังกฤษตัวที่ 4 นี้ นักศึกษาจะต้องเรียนในวิชาที่มีเนื้อหาในขอบข่ายที่ตรงกับคณะหรือสาขางานตัวเองมากขึ้น นั่นก็คือ สำหรับนักเรียนที่เรียนในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้น เมื่อผ่านวิชาภาษาอังกฤษเชิงวิชาการแล้ว จะต้องลงวิชาภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งได้แก่ นักศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ บริหารศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งเป็นวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเชิงวิชาการในบริบททางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเน้นการอ่านเพื่อการวิเคราะห์ การอภิปรายประเด็นสำคัญและการนำเสนอ ความคิดเห็นเชิงวิชาการ ในขณะเดียวกันนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่นักศึกษาจากคณะ ศิลปศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และคณะนิติศาสตร์ จะต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษบังคับตัว สุดท้ายในวิชา ภาษาอังกฤษสำหรับสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ต้องเรียนเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเชิงวิชาการในบริบททางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยเน้นการอ่านเพื่อการวิเคราะห์อภิปรายประเด็นสำคัญ และการนำเสนอความคิดเห็นเชิงวิชาการ

3.8 รายละเอียดการเก็บข้อมูลรายวิชา

รายวิชาที่ถูกเก็บข้อมูลนี้เป็นวิชาภาษาอังกฤษบังคับที่นักเรียนที่ไม่ใช่นักศึกษาเอกภาษาอังกฤษ จำเป็นต้องเรียน (ภาษาอังกฤษ 4 จะแตกต่างกันออกไปตามสาขาวิชาที่นักศึกษาแต่ละคนสังกัด) โดยที่แต่ละวิชานั้นมีหลายกลุ่มการเรียนเพื่อรับจำนานวนนักเรียนจากหลากหลายคณะ ฉะนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการคัดเลือกนักศึกษามา 2 กลุ่มการเรียนของแต่ละวิชาในการเก็บข้อมูล ซึ่งแต่ละคาบเรียนนั้นจะใช้เวลาเรียนคาบละ 3 ชั่วโมง ดังนั้นในแต่ละวิชาเก็บข้อมูลทั้งหมดเป็นจำนวน 6 ชั่วโมง ดังที่แสดงในตารางข้างล่างเพื่อเปรียบเทียบ กันดังที่แสดงในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 1 การเก็บข้อมูลแต่ละรายวิชา

รายวิชา	กลุ่มการเรียน	กลุ่มนักศึกษา (คน)	จำนวน ชั่วโมงเก็บ ข้อมูล (ชั่วโมง)	จำนวน นักศึกษา (คน)
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 (E1)	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 กลุ่ม 1	คณะนิติศาสตร์	6	66
	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 กลุ่ม 2	คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะ ศิลปศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์		75
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 (E2)	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 กลุ่ม 1	คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะ บริหารศาสตร์ วิทยาลัย แพทยศาสตร์และการ สาธารณสุข (แพทยศาสตร์)	6	52
	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 กลุ่ม 2	คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะ บริหารศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์		78
ภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ (E3)	ภาษาอังกฤษเชิง วิชาการ กลุ่ม 1	คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะ เภสัชศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ คณะ นิติศาสตร์	6	83
	ภาษาอังกฤษเชิง วิชาการ กลุ่ม 2	คณะเกษตรศาสตร์ คณะ วิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลป ศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการ	6	92

รายวิชา	กลุ่มการเรียน	กลุ่มนักศึกษา (คน)	จำนวนชั่วโมงเก็บข้อมูล (ชั่วโมง)	จำนวนนักศึกษา (คน)
		สาธารณสุข (สาธารณสุขศาสตร์) คณะรัฐศาสตร์ คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ		
ภาษาอังกฤษ 4 (E4)	กลุ่ม 1 ภาษาอังกฤษ สำหรับสาขา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	คณะวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ	3	67
	กลุ่ม 2 ภาษาอังกฤษ สำหรับสาขา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	คณะศิลปศาสตร์ บริหารศาสตร์ คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ คณะรัฐศาสตร์ คณะนิติศาสตร์	3	84

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น เนื่องจากมีการเก็บข้อมูลจากการเรียนที่มากกว่าหนึ่งกลุ่ม ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาที่ต่างกัน และมีการเก็บข้อมูลในวันเวลาที่ต่างกัน ซึ่งมีความแตกต่างกันดังนี้

1. วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 เป็นการเก็บข้อมูลจากการเรียนกลุ่มที่ 1 เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ซึ่งมีนักศึกษาทั้งหมด 66 คน โดยนักศึกษาทั้งหมดเป็นนักศึกษาจากคณะนิติศาสตร์ โดยเนื้อหาที่สอนในวันนั้น มาจากหนังสือ World English 1 (Milner, 2015) หน้าที่ 44-51 เป็นการเรียนคำศัพท์เกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ช่วง ในช่วงแรกจะเป็นการบอกรสสูตรดิบในการทำอาหาร (give a recipe) ซึ่งมีการเรียนรู้คำศัพท์ของวัตถุดิบเครื่องปรุงต่างๆ และยังมีการเรียนไวยากรณ์นั้นเป็นการเรียนเกี่ยวกับการใช้ some และ any กับคำที่เป็นนามนับได้และนามนับไม่ได้ ส่วนในส่วนที่สองนั้นเกี่ยวกับการสั่งอาหารในร้านอาหาร (order a meal) ทั้งยังมีการฝึกเขียนประโยคในการลดรูปของประโยค do you have... และ would you like... จากนั้นในช่วงที่สามเป็นการพูดถึงเรื่องการควบคุมอาหาร (talk about diets) ที่พูดถึงอาหารที่มีคุณค่า

ทางโภชนาการในการควบคุมอาหาร รวมทั้งการใช้ how much how many lots of a few และ a little และสุดท้ายเป็นการพูดถึงอาหารพิสadar (discuss unusual foods) ที่จะเป็นการเรียนและฝึกทักษะการอ่านจากบทความสั้นๆท้ายบทเกี่ยวกับอาหาร ซึ่งสำหรับนักเรียนกลุ่มที่ 2 นักเรียนเนื้อหาแบบเดียวกัน โดยที่นักเรียนกลุ่มนี้เป็นนักศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และคณะบริหารศาสตร์ รวมทั้งหมด 75 คน ซึ่งเก็บข้อมูลในวันเดียวกันกับกลุ่มแรกนั้นคือวันที่ 11 ตุลาคม 2559

2. วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 เป็นการเก็บข้อมูลจากห้องเรียนกลุ่มที่ 1 เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2559 ซึ่งมีนักศึกษา ทั้งหมด 52 คน โดยนักศึกษาทั้งหมดเป็นนักศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข โดยเนื้อหาที่สอนในวันนั้นมาจากหนังสือ World English 1 (Milner, 2015) หน้า 128-131 เป็นการเรียนเกี่ยวกับวิธีการใช้ชีวิต ซึ่งเนื้อหาในคابมีอยู่สองช่วงนั้นคือ ช่วงแรกจะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ask about lifestyles) โดยการใช้ความคุณศัพท์ในประโยค และการเรียนไวยากรณ์ที่เป็นหลักการถามโดยใช้ how ได้แก่ how much, how many, how old, how long และ how often และในส่วนที่สองคือการประเมินการใช้ชีวิตของตัวเอง (evaluate your lifestyle) โดยเป็นการศึกษาจากบทความท้ายบทเกี่ยวกับการใช้ชีวิต สำหรับนักเรียนอีกกลุ่มนั้นก็คือกลุ่มที่ 2 นักเรียนเนื้อหาเดียวกัน ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 78 คน จากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์ ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2559

3. วิชาภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ ในกลุ่มนี้เป็นการเก็บข้อมูลจากห้องเรียน 2 กลุ่มซึ่งเป็นคابเรียนที่เรียนในวันและเวลาเดียวกัน นั้นคือวันที่ 13 ตุลาคม 2559 เวลา 8.00-11.00 ซึ่งในกรณีดังกล่าว ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนในการช่วยอัดเสียงในการสอน โดยที่ห้องเรียนที่ 1 มีจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 83 คน โดยเป็นนักเรียนจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์และคณะนิติศาสตร์ และในกลุ่มที่ 2 เป็นนักศึกษาจากคณะเกษตรศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบและคณะรัฐศาสตร์ เป็นจำนวนทั้งหมด 92 คน โดยที่เนื้อหาของทั้งสองกลุ่มการเรียนนั้นมาจากหนังสือ Headway Academic skills: Reading, writing, and study skills Level 2 (Philpot, 2016) หน้า 46-49 ซึ่งเรียนเกี่ยวกับคำศัพท์เกี่ยวกับ IT และการใช้ pronoun references เช่น this, that, those ในการเขียนอธิบายและเปลี่ยนรูปแบบประโยค และคำศัพท์บางคำที่ใช้เพื่อเชื่อมความคิดของบทความให้ไปในทิศทางเดียวกัน เช่น since, because, therefore

4. สำหรับภาษาอังกฤษ 4 นั้น เนื่องจากภาษาอังกฤษตัวนี้เป็นตัวบังคับสุดท้ายสำหรับนักศึกษาที่ไม่ใช่นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ฉะนั้นลักษณะของเนื้อหาในวิชาของกลุ่มนี้จึงแตกต่างกันออกไปตามสาขาวิชาของแต่ละกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกเอาวิชาภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีนักศึกษาในห้องพัฒนา 67 ได้แก่นักศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ โดยใช้เนื้อหาจากหนังสือเรียน Science & Technology (Department of Western Languages and Literature, 2015a) หน้า 38-41 ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการประเมินหากข้อโต้แย้งของบทความเพื่อหา main idea และ supporting details ในการโน้มน้าวให้งานดูน่าเชื่อถือ โดยจะเป็นการอ่านบทความให้นักศึกษาสามารถบอกได้ว่าส่วนไหนของบทความที่เป็น main idea และข้อความสนับสนุนและในส่วนของวิชาภาษาอังกฤษสำหรับสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้นก็เป็นการเรียนเพื่อหา main idea และ supporting details เช่นกัน โดยใช้หนังสือเรียน English for Humanities and Social Science (Department of Western Languages and Literature, 2015b) หน้า 85-90 โดยที่นักศึกษาที่เรียนวิชานี้เป็นนักศึกษาจากคณะศิลปศาสตร์ บริหารศาสตร์ คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ คณะรัฐศาสตร์ และคณะนิติศาสตร์ จำนวน 84 คน

3.9 กระบวนการเก็บข้อมูล

ก่อนการเก็บข้อมูลนั้นผู้วิจัยมีการติดต่อหาผู้เข้าร่วมเป็นรายบุคคลเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมจะไม่มีการเปิดเผยในงานวิจัยชั้นนี้ ซึ่งข้อมูลที่ได้นั้นมาจาก 3 วิธีการดังนี้ (1) หากวิชาที่เลือกเก็บข้อมูลมีการทำการเรียนการสอนไม่ตรงกัน ผู้ช่วยวิจัยจะเป็นคนเก็บข้อมูลด้วยตัวเองโดยเข้าไปนั่งสังเกตการสอนในห้องและເອເຄື່ອງອັດເສີຍວາງໄວ້ບຣິເວນແກວໜ້າຂວາສຸດຂອງຫຼັງເຮັດວຽກ ซึ่งในการเลือกตำแหน่งในการนั่งนี้สืบเนื่องจากจำนวนนักศึกษาที่ค่อนข้างมาก และนักศึกษาเองมีแนวโน้มที่ชอบนั่งหลังห้องมากกว่าข้างหน้า อีกทั้งบຣິເວນหน้าห้องเป็นบຣິເວນທີ່ໄກລ້າຈາຍຢູ່ຜູ້ສອນ ฉะนั้นผู้ช่วยวิจัยจึงเลือกนั่งในตำแหน่งนี้ เพื่อหากว่าในกรณีที่อาจารຍູ່ຜູ້ສອນໄມ້ໃໝ່ໂຄຣໂຟນໃນการสอน การนั่งແກວໜ້າຈະช่วยໃຫ້ເສີຍທີ່ອັດໄດ້ຍືນຊັດເຈນมากขື້ນ (2) ในกรณีที่บางรายวิชาມีการเรียนการสอนในช่วงเวลาเดียวผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจากอาจารຍູ່ประจำวิชาในการเก็บข้อมูล โดยที่อาจารຍູ່ແຕ່ລະທ່ານຈະໄດ້ຮັບເຄື່ອງອັດເສີຍແລ້ວทำการອັດເສີຍໃນห้องด້າວຍຕົນເອງ โดยบຣິເວນທີ່อาจารຍູ່ແຕ່ລະທ່ານຈະໄດ້ຮັບເຄື່ອງ

คอมพิวเตอร์ที่อยู่หน้าห้องเรียนที่ตั้งอยู่บริเวณมุมซ้ายของห้อง (3) เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลด้วยตัวเองได้ทั้งหมด ในการเก็บข้อมูลของบางวิชาจึงเป็นการเอาข้อมูลจากวิดีโอที่ทางอาคารเรียนที่รายวิชานั้นๆ ทำการเรียนการสอนได้ทำการอัดไว้ ซึ่งข้อมูลทั้งหมดได้รับอนุญาตจากเจ้าของรายวิชาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เมื่อทำการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ข้อมูลเสียงทั้งหมดจะถูกเก็บรวมกันไว้ในคอมพิวเตอร์ในโพลเดอร์เดียวกัน โดยไฟล์เสียงแต่ละไฟล์จะตั้งชื่อที่ไม่ระบุอัตลักษณ์ของผู้เข้าร่วม เช่น E1 ซึ่งเป็นชื่อย่อของวิชา English รายวิชาที่ 1 หรือวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 กลุ่มที่ 1 เป็นต้น

3.10 กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ข้อมูลหลักของงานวิจัยมาจากการส่องแหล่งข้อมูล ข้อมูลจากการสังเกตการณ์การเรียนการสอน และข้อมูลการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์การเรียนการสอนโดยเน้นการบันทึกภาษาที่ผู้สอนและผู้เรียนใช้กัน มีระเบียบวิธีในการบันทึกชื่อภาษาต่างๆ กัน เช่น Wragg (1970) ศึกษาการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษา โดยการบันทึกชื่อภาษาทุกๆ 3 วินาที ส่วน Neil (1997) ศึกษาการใช้ภาษาเป้าหมายของครูในห้องเรียนโดยใช้ การบันทึกทุกๆ 10 วินาที ส่วน Macaro (2001) ศึกษาการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนภาษา ฝรั่งเศสในประเทศอังกฤษ โดยทำการบันทึกชื่อภาษาทุกๆ 5 วินาที

อย่างไรก็ตามในการศึกษาเหล่านี้พบว่าการบันทึกภาษา ทุกช่วงวินาที ที่มีความแตกต่างกันอาจทำให้ได้ข้อมูลที่แตกต่างกัน เนื่องจากว่าภาษาที่ใช้ในช่วงสลับภาษาอาจเกิดขึ้น ในช่วงที่ไม่ได้บันทึกข้อมูลทำให้การได้ข้อมูลคลาดเคลื่อนไปได้ Macaro (2001: 537) เผ็นว่า "An analysis of the transcriptions showed that the communicative content of an utterance in the L1 can be delivered in a short time compared to the lengthy sequences that are a feature of L2 interaction in which many types of input modification techniques and repetition techniques are used." ข้อมูลจากงานวิจัยของ Macaro นี้ มีความแตกต่างจากข้อมูลจากการวิจัยของ Wongrak (2014) ที่พบว่าครูผู้สอนใช้ภาษาเป้าหมายในช่วงระหว่างการเรียนการสอนน้อยกว่าภาษาแม่มาก อย่างไรก็ตาม ความเห็นของ Macaro เป็นประโยชน์ ต่องานวิจัยนี้มาก เนื่องจากข้อมูลจากการศึกษาของ Wongrak ยังบ่งชี้อีกว่าการใช้ภาษาแม่ซึ่งเป็นภาษาถิ่นนั้น มักจะใช้ในระดับคำหรือลีสั้นๆ เพราะฉะนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงจะถือการบันทึกชื่อภาษาทุกสิวนาที เพื่อที่จะสามารถใช้ในการเปรียบเทียบปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ ในห้องเรียนได้ละเอียดยิ่งขึ้น และ

นอกจากนั้น ยังจะใช้วิธีการวิเคราะห์ จากการถอดเทปการปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน เพื่อที่ว่า จะสามารถเก็บข้อมูลการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้ถูกต้องครบถ้วนมากขึ้น

3.11 กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในการศึกษาครั้งนี้มีทั้งสิ้นสองประเด็นด้วยกันคือการวิเคราะห์หน้าที่ของการสลับภาษาและการวิเคราะห์แนวคิดของครูเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษา ประการหลังนี้จะใช้การวิเคราะห์โดยอ้างอิงทฤษฎีของ Macaro (2005) ส่วนการวิเคราะห์หน้าที่ของการสลับภาษานั้นจำเป็นจะต้องกล่าวถึงโดยละเอียดและเชื่อมโยงถึงกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีในบทที่สอง

ในประเด็นหน้าที่ของการสลับภาษานั้น Martin-Jones (1995: 98) เห็นว่าการสลับภาษานั้นไม่ใช่เป็นแค่เรื่องการสื่อแสดงถึงความเป็นกลุ่มก้อนเดียวกันหรือพวกเดียวกันแต่การที่ผู้พูดหลายภาษาสลับภาษาในห้องเรียนนั้นเป็นการสื่อแสดงได้หลายสิ่งหลายอย่างที่ลึกซึ้ง เช่น to decarcate different types of discourse, to negotiate and renegotiate joint frames of reference หรือ to exchange meaning on the spur of the moment การสลับภาษาเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการใช้ภาษาในระดับสัมพันธ์ และความหมายของการสลับภาษาในช่วงใดช่วงหนึ่งจังหวะใดจังหวะหนึ่งในการสื่อสารต้องอาศัยบริบทต่างๆ รายรับที่سانักกหเป็นสัมพันธ์หนึ่งๆ ในการตีความ ในเมื่นการเข้าใจความหมายของการสลับภาษาของผู้พูดนั้น ผู้ฟังจำเป็นต้องประดิษฐ์ต่อสัญญาณต่างๆ ในบริบทว่าซึ่งไปในทางใด สัญญาณซึ่งนำจากบริบทนี้หรือ contextualised cues (Gumperz, 1982) นี้จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในการวิเคราะห์การสลับภาษาเพื่อหลีกเลี่ยงการตีค่าความหมายและหน้าที่ของการสลับภาษาแบบตัวและครอบจักรวาลซึ่งถือว่าตื้นเขินและเสียงต่อการวิเคราะห์ที่ได้ผลถูกต้องเพียงส่วนเดียวหรือไม่ถูกต้องเสียเลย

ด้วยเหตุนี้กิจกรรมที่ศึกษาวิจัยการสลับภาษาในสมัยนี้จึงไม่คร่ำเห้นพ้องต่อทฤษฎีที่แสดงถึงความเชื่อมั่นสูงในการคาดคะเนการสลับภาษาและการเลือกภาษาในการปฏิสัมพันธ์ของผู้พูดหลายภาษา ยกตัวอย่าง เช่น ทฤษฎี markedness ของ Caroll Myers-Scotton (1983, 1993, 2006) ทั้งนี้คงไม่มีใครคิดล้มล้างทฤษฎีนี้แบบถอน根ถอนโคน นักวิจัยส่วนมากย่อมเห็นว่าทฤษฎีนี้มีประโยชน์ในการวิเคราะห์และอธิบาย

ปรากฏการณ์การใช้ภาษาในบางช่วงของการปฏิสัมพันธ์ ณ บริบทใดบริบทนึง แต่ยังห่างไกลจากความสามารถในการคาดคะเนการสลับภาษาในทุกรูปแบบทุกสถานการณ์

การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงให้ความสำคัญต่อการวิเคราะห์บริบทและสัญญาณชี้นำบริบทในการวิเคราะห์ การสลับภาษาของอาจารย์ เพราะฉะนั้นกรอบการวิเคราะห์จึงแตกต่างจากการวิเคราะห์การสลับภาษาและการเลือกภาษาในยุคแรกๆ ซึ่งเน้นการวิเคราะห์เชิงปริมาณและวิเคราะห์ว่าทกรรมแยกจากบริบท (ดูบทวิภาคษณ์ใน Martin-Jones, 1995) เพราะฉะนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงเน้นการวิเคราะห์ส่วนประกอบที่สอดประสานออกมาเป็นสัมพันธสารระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง จึงถือเป็นหัวใจหลักในการวิเคราะห์การสลับภาษาและหน้าที่ของการสลับภาษา ผู้วิเคราะห์การสลับภาษาจำต้องผูกสัญญาณชี้นำจากบริบท (Contextualisation cues) อันได้แก่ การสลับภาษา ภาษาภายใน น้ำเสียง ต่างๆ ตามแนวทางของ Gumperz (1982) รวมทั้งปัจจัยทางบริบทอื่นๆ เช่น ปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้ที่ปฏิสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่เกี่ยวกับสถานการณ์ และปัจจัยที่เกี่ยวกับเรื่องที่พูด ในการที่จะสร้างกรอบการวิเคราะห์ที่เหมาะสมได้ กรอบการวิเคราะห์แบบนี้จะช่วยการวิเคราะห์แสดงภาพของผลลัพธ์ความสามารถของมนุษย์ในการที่จะใช้ทรัพยากรทางภาษาของตนในการที่จะทำให้วาทกรรมของตนบรรลุผลเฉพาะกิจในจุดใดจุดหนึ่งในระหว่างการปฏิสัมพันธ์ได้ฯ ได้

จะเห็นได้ว่ากรอบการวิเคราะห์ด้านบนนี้จะต้องเน้นระดับ "ช่วงหนึ่ง" (Moment) ของสัมพันธ์สาร (Wei, 2011) ที่มีสัญญาณบ่งชี้บริบทเพียงพอต่อการวิเคราะห์หน้าที่ของการสลับภาษา การวิเคราะห์จะพิจารณาหน้าที่ของวาทกรรมที่มีการสลับภาษาผ่านสัญญาณบ่งชี้บริบท ภาษา ภาษาภายใน น้ำเสียง ทั้งนี้การตีความจะมุ่งเน้นภาพรวมที่เกิดในบริบท ณ ช่วงหนึ่งของสัมพันธสารที่เกิดการสลับภาษา ในมิติการเชื่อมโยงช่วงนั้นเข้ากับสัมพันธสารภาพรวม และสัญญาณบ่งชี้บริบทจะวิเคราะห์แบบหนู่เพราการวิเคราะห์แยกนั้นอาจนำไปสู่การสร้างบริบทที่ขาดเขินนำไปสู่การตีความที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมก็เป็นได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังตระหนักด้วยว่าการตีค่าสัญญาณบ่งชี้บริบทได้ฯ ก่อนการวิเคราะห์เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องเพราการปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นจากคนสองคนทุกความเคลื่อนไหวในสัมพันธสารเกิดเป็นปัจจุบัน การวางแผนค่าได้ฯ ไว้ล่วงหน้ามีประโยชน์น้อยมากและถือเป็นอคติอย่างหนึ่งซึ่งผู้วิจัยต้องระมัดระวัง

จากการกรอบการวิเคราะห์ดังที่กล่าวมาแล้วการจัดการกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์และการบันทึกเสียงจำเป็นต้องดำเนินการโดยละเอียด การถอดเสียงและบรรยายท่าทางภาษาภายในต่างๆ จะต้องใช้

ระเบียบวิธีเฉพาะ ในการนี้จะใช้ระเบียบวิธีตามแนวทางของ Gumperz (1982, 1992a, 1992b) ซึ่งหมายความ กับการนำเสนอสัญญาณชั้นนำบริบท โดยใช้สัญลักษณ์บางอย่างจากแนวการถอดเสียงแบบการวิเคราะห์การ ปฏิสัมพันธ์ (Conversational Analysis หรือ CA) ซึ่งมีความละเอียดสูง กระนั้นมิอาจกล่าวได้ว่าการศึกษาครั้ง นี้เป็นงานด้าน CA โดยตรง เนื่องจากความแตกต่างในเรื่องทฤษฎีที่ลึกซึ้ง แต่ระเบียบวิธีการถอดเสียงแบบ CA เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางและจะช่วยการวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบการวิเคราะห์ของการศึกษาปัจจุบันได้

Martin-Jones (1995) เสนอว่าการวิเคราะห์ห้องเรียนหลายภาษาโดยการรวมกระบวนการเก็บ ข้อมูลแบบ ethnography เข้ากับการวิเคราะห์ event หรือในที่นี้เรียกว่า "ช่วงกิจกรรม" ของสายการะแสการ ปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนต่างๆ ที่سانผูกเป็นในการสื่อสารในห้องเรียนระหว่างครู นักเรียน และผู้ช่วยครู โดย การใช้วิธีวิเคราะห์บบทสนทนาอย่างละเอียด (conversation analytic approach) จะช่วยให้เห็นภาพความ ชัดเจนของการปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนระหว่างผู้พูดหลายภาษาด้วยกันหรือกับผู้พูดภาษาเดียวได้ อย่างไรก็ ตาม Martin-Jones ได้ให้ข้อสังเกตว่างานวิจัยโดยมากไม่ให้ความสนใจต่อปัจจัยทางสังคมในการปฏิสัมพันธ์ใน ห้องเรียนโดยถือเป็นเรื่องนอกห้องเรียนเท่านั้นทั้งที่ความเป็นจริงแล้วปัจจัยทางสังคมต่างๆ ไม่อาจตัดขาดกับ การปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนและหากไม่วิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมและอิทธิพลที่ปัจจัยเหล่านี้มีต่อการปฏิสัมพันธ์ ในห้องเรียนแล้วก็จะทำให้ขาดภาพต่อที่สำคัญที่จะทำให้เข้าใจว่าเหตุใดจึงมีการสื่อสารหลายภาษาในรูปแบบ หลากหลายในบริบทนอกห้องเรียนที่แตกต่างกัน

Martin-Jones (1995) เสนอว่าแนวทางการวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมดังกล่าวได้มีนักวิชาการด้าน ภาษาศาสตร์สังคมผู้คร่ำหวอดในการการศึกษาการปฏิสัมพันธ์แบบหลากหลายคือ Fishman (1977) เสนอ แนวทางไว้อย่างดี ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดของ Fishman จะช่วยเสริมกรอบการวิเคราะห์เชิงทฤษฎีของงานวิจัยนี้ ได้จึงขอเพิ่มรายละเอียดดังนี้

Fishman เห็นว่าการวิเคราะห์การปฏิสัมพันธ์ควรให้ความสำคัญกับแง่มุมทางสังคมของกระบวนการ เรียนการสอนเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ตัวบทของการปฏิสัมพันธ์ได้อย่างลึกซึ้งถูกต้อง ทั้งนี้แง่มุมทางสังคมที่ ควรนำมาพิจารณา มีสามประการด้วยกัน หนึ่งคือ curriculum organisation ส่องคือ pedagogy และสามคือ social relations แง่มุมแรกเกี่ยวกับหลักสูตร แง่มุมที่สองเกี่ยวกับแนวทางการเรียนการสอน แง่มุมที่สาม เกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้สอนและนักเรียนที่มีผลต่อการปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนว่าจะสอนอะไร

ให้ครรสอนอย่างไร ทั้งนี้ด้วยกรอบการวิจัยครั้งนี้จะขอเน้นในแง่มุมที่สาม การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและเรียนในแต่ละช่วงของการปฏิสัมพันธ์จะช่วยให้เข้าใจได้ว่าการสับภาษาบันทึกเพื่ออะไร กับครรและอย่างไร และหากเริ่มจากแนวคิดของ Fishman นี้จะเห็นได้ว่าสามารถเชื่อมโยงข้อเสนอทางทฤษฎีใหม่ๆ มาประกอบการวิเคราะห์การปฏิสัมพันธ์ในห้องให้ละเอียดมากขึ้นด้วยเฉพาะข้อเสนอของ Alan Bell (1984, 1997) ว่าด้วยอิทธิพลของผู้ฟังประเภทต่างๆ ต่อการรูปแบบของว่าทกรรมของผู้พูด ทั้งนี้แนวคิดต่างๆ เหล่านี้สามารถเสริมแนวคิดกรอบวิจัยทางทฤษฎีหลักของ Gumperz ที่ได้เสนอไปแล้วได้

3.12 กระบวนการ code

กระบวนการ code ข้อมูลนั้นมีอยู่ 2 กระบวนการ ได้แก่ ผู้วิจัยทำการฝึกวิธีการ code ให้ผู้ช่วยวิจัย และผู้ช่วยวิจัยทำการฝึกการ code ให้ผู้ code ข้อมูลคนอื่นๆ ซึ่งจะได้เขียนอธิบายลงรายละเอียด ตั้งต่อไปนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง ผู้วิจัยฝึกการ code ข้อมูลให้แก่ผู้ช่วยวิจัย ในการฝึกการ code ข้อมูลนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้มีการพูดคุยและข้อตกลงถึงขอบข่ายในการตัดสินใจในการเลือกแต่ละบทสนทนากับกรอบการสนทนา เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันเมื่อถึงเวลาทำการ code จริง นอกจากนี้ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้มีการทดลองทำการ code ก่อนเพื่อให้รู้แนวทางของการ code เมื่อทำการ code จริง

ขั้นตอนที่สอง ผู้ช่วยวิจัยฝึกการ code ข้อมูลให้แก่ผู้ code ข้อมูลคนอื่นๆ เมื่อเข้าใจถึงแนวคิดของงานแล้ว ผู้ช่วยวิจัยต้องฝึกคนอื่นๆ ที่มาช่วย code งานโดยอธิบายถึงรูปแบบและแนวคิดของการ code งาน ต่อเสียงที่ได้รับจากการเก็บข้อมูลมา รวมทั้งลอง code กับเสียงจริงเพื่อให้รู้แนวทางของการ code งาน และเพื่อให้แน่ใจความคิดของแต่ละคนนั้นตรงกัน ในการทดลอง code ต้องมีการหยุดเพื่อตรวจสอบความเข้าใจว่า แต่ละคนเลือกตรงกันหรือไม่ หากเกิดความเห็นที่ต่างกัน ทุกคนต้องมีการพูดคุยและปรึกษากันอีกรอบเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจที่กระจุ่งขึ้น

ในการ code ข้อมูลจริงนั้น โปรแกรม Repeating countdown เพื่อเตือนผู้ code ข้อมูลเกี่ยวกับเวลาและการใช้แบบฟอร์มในการกรอกข้อมูลร่วมกัน ซึ่งแบบฟอร์มนั้นจะอยู่ในรูปแบบของตาราง ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล 2 ส่วน ได้แก่ (1) ช่องกรอกเกี่ยวกับภาษาที่ครูใช้ในทุก 4 วินาที และ (2) ช่องกรอกเกี่ยวกับกรอบการสนทนา ที่โดยที่ในหนึ่งช่องนั้นสามารถมีเพียงแค่ภาษาเดียว มากกว่าหนึ่งภาษา หรือไม่มีเลย ซึ่งในกรณีที่ผู้ทำการ code ได้ยินเสียงไม่ชัดอันเนื่องจากอาจารย์ผู้สอนพูดเบาเกินไปหรือมีเสียงรบกวนแทรก

เข้ามา ผู้ code ข้อมูลจะกรอกลงช่องที่ไม่มี/ไม่ได้ยิน เนื่องจากเสียงที่ได้ยินนั้นไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นเสียงที่เข้าข่ายภาษาหรือกรอบการสนทนาไหน โดยในการ code บทเรียนนั้น ในวิชาแรกจะใช้จำนวนคนที่ทำการ code 3 คนโดยที่ทุกคนจะทำการ code หัวใจในส่วนของภาษาและกรอบการสนทนาโดยที่หยุดไฟล์เสียงทุก 4 วินาที เพื่อที่ว่าหากมีความผิดพลาดหรือเกิดความต่างของข้อมูลที่กรอกลง จะสามารถหาข้อสรุปได้จากข้อมูลโดยอิงจากความถี่ 2 ใน 3 เสียงของผู้ code อย่างไรก็ได้ วิธีการดังกล่าวถือเป็นการสืบเปลี่ยนเวลาเนื่องจากต้องกดหยุดทุก 4 วินาทีซึ่งกรอกได้เพียงไม่กี่นาทีต่อหนึ่งวัน และข้อมูลที่ได้มาร์กไม่มีความแตกต่างกันมากนักเนื่องจากทุกคนปรึกษาภักน้อยู่ตลอดเวลา ฉะนั้นผู้รับจัดและผู้ช่วยวิจัยจึงได้ปรึกษากันเพื่อปรับวิธีการ code และจำนวนของผู้ code ข้อมูลในแต่ละห้องเรียนลงเหลือ 2 คนต่อห้องเรียน ซึ่งวิธีการ code แบบใหม่นี้เป็นการ code โดยแบ่งกันว่าคราวกรอกข้อมูลส่วนของภาษา และอีกคนกรอกในส่วนของการกรอบการสนทนา ซึ่งจะเปิดเสียงไปตลอดแล้วหยุดพักตรวจสอบเป็นช่วงๆ เพื่อตรวจสอบข้อมูลที่เพิ่งกรอกลงไป ทั้งยังป้องกันการที่อีกคนกรอกไปเร็วหรือข้ากกว่าอีกคน ซึ่งโดยเฉลี่ยวเวลาในการ code ข้อมูลต่อรายวิชาที่เรียน 3 ชั่วโมงนั้นอยู่ที่ 2-3 ชั่วโมงต่อข้อมูล 1-1.5 ชั่วโมง นั่นคือหนึ่งรายวิชาจะใช้การ code ข้อมูลประมาณ 4-5 ชั่วโมง อย่างไรก็ตามหลังจาก code ข้อมูลเรียบร้อย ข้อมูลการ code แต่ละวิชาจะถูกนำมารอกรอกลงในโปรแกรม excel เพื่อตรวจสอบผลการ code และแสดงค่าความถี่ของการใช้ภาษาแต่ละภาษาและกรอบการสนทนาของแต่ละช่วงอย่างไรก็ได้ การ code ของแต่ละห้องเรียนนั้นแม้ว่าผู้ code งานจะได้รับการฝึกมาก่อนหน้านี้แล้ว แต่การตัดสินใจในการเลือกภาษาและกรอบการสนทนา ก็ยังคงมาจากมุมมองของตนเอง ฉะนั้นจึงอาจเกิดความผิดพลาดในการ code ข้อมูลได้ เช่น มีความถี่ของการใช้กรอบความคิดก็แบบเดียวเป็นเวลานาน ซึ่งลักษณะดังกล่าวเนี้ยพบในบางวิชา ฉะนั้นผู้ช่วยวิจัยจึงได้ตรวจสอบข้อมูลและพบว่าเกิดความผิดพลาดบางอย่างขึ้น ที่ในช่วงๆหนึ่งของการสอนนั้นมีเพียงกรอบการสนทนาเดียว ฉะนั้นจึงต้องมีการ code ข้อมูลใหม่ในวิชาที่มีความผิดปกตินั้น เนื่องจากแก้ไขแค่บางจุดจากการแก้ไขนั้นค่อนข้างจะทำได้ยาก เพราะลำดับเวลาที่ทำการ code นั้นอาจไม่ตรงกัน ซึ่งอาจนำมาสู่การแก้ไขผิดจุด

3.13 กรอบการสนทนา

จากการสังเกตการณ์การสอนจากหลายห้องเรียนในงานวิจัยนี้ พบว่าพฤติกรรมการสอนของครูต่อนักศึกษาในแต่ละช่วงเวลา สามารถจำแนกออกเป็นกรอบการสนทนาได้เป็น 3 ชนิด ได้แก่ Lesson frame

Lesson support frame และ Commentary frame ซึ่งเมื่อพิจารณาดูแล้ว Lesson frame นั้นเป็นการปฏิสัมพันธ์ที่เข้าใกล้เนื้อหาบทเรียนมากที่สุด เนื่องจากจะเป็นการพูดถึงเพียงบทเรียนเท่านั้น ซึ่งปัจจัยภายนอกที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียนนั้นเข้ามาแทรกแซงได้เลยซึ่งรวมถึงการอธิบายเนื้อหาให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจต่อบทเรียนมากขึ้น เช่น การที่ครุพานักศึกษาอ่านบทความแล้วแปลความหมายให้นักศึกษา ก็ถือว่าเป็น Lesson support เพราะถือว่าเป็นการทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจกับบทเรียนมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่ในกรอบสนทนานี้จะเกิดขึ้นจากครูเป็นหลัก หรือในบางกรณีที่เกิดจากตัวนักศึกษาเอง ก็จะเป็นช่วงที่มีนักศึกษาบางคนเป็นตัวแทนของห้องอ่านเนื้อหาหรืออธิบายบทเรียนให้เพื่อนร่วมชั้นฟัง ซึ่งนี่ก็ถือว่าตัวนักศึกษาคนนั้นเป็นผู้ที่ทำให้เพื่อนร่วมชั้นเกิดความเข้าใจต่อบทเรียน ในส่วนของ Lesson support frame นั้นเป็นกรอบการปฏิสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมกรอบการปฏิสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับบทเรียน ทำให้กรอบการสอนนั้นยังคงดำเนินอยู่ในสภาพแวดล้อมของห้องเรียน โดยอาจมาจากการทำให้นักศึกษาเข้าใจได้กระจังมากขึ้น หรือการปรับกฎหรือรูปแบบการเรียนบางอย่างในห้องเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาหันมาสนใจเนื้อหาบทเรียน ตัวอย่างเช่น การที่ครุถอนคำถามกับนักศึกษาเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะเจาะจง ก็เพื่อเป็นการทำให้แน่ใจว่านักศึกษามีความเข้าใจต่อบทเรียนที่ได้มีการสอนมากแค่ไหน หรือในบางกรณีที่นักศึกษาไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อครู เพิกเฉยต่อการสอนมากเกินไป การที่ครุแสดงน้ำเสียงหนึ่งอยหน่วย เช่น เอ้อ! หรือพูดเบรย์ว่าจะถามคำถามรายตัว ก็ถือว่าเป็น lesson support เนื่องจากเป็นปฏิกริยาอย่างหนึ่งจากครูที่ทำให้เด็กรู้สึกว่าต้องตั้งใจเรียน หรือจดจ่อ กับบทเรียนมากขึ้นเพื่อเป็นเกราะป้องกันหากตัวเองโดนเรียกชื่อ หรืออาจเป็นเพียงการแสดงรับฟังให้เหมือนว่ากำลังตั้งใจเรียนอยู่ จะได้ไม่เป็นจุดสนใจของครู และสำหรับกรอบการสนทนาสุดท้ายหรือ Commentary frame นั้นก็คือกรอบการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่อยู่ในเนื้อหาของบทเรียน เป็นเพียงการพูดคุยกันทางเรื่องบางประเด็นที่อยู่นอกเหนือจากบทเรียน และสามารถใช้ภาษาที่เป็นเพียงภาษาพูดหรือภาษาที่ไม่ต้องคำนึงถึงความเป็นทางการของบทสนทนา ซึ่งอาจพบในกรณีที่ครุกำลังสอนอยู่ แล้วพูดนอกเรื่องไปหาประเด็นอื่นที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียนเลย เช่น พูดถึงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นหน้ามหาวิทยาลัย หรือในบางครั้งครุพูดเรื่องซิบชุบกันกับนักเรียน ก็ถือว่าเป็นกรอบการสนทนาแบบ commentary frame ได้เช่นกัน

ดังที่กล่าวมาข้างต้นของลักษณะกรอบการสนทนาในห้องเรียนของครูผู้สอน เพื่อจะพิจารณาลักษณะของการสนทนาแต่ละช่วง ผู้วิจัยจึงมีการใช้วิธีการ coding เสียงการสอนของครูเพื่อหารอบการสนทนาในการสอน ซึ่งเป็นการ coding นั้นจะทำการ coding ในทุกๆ 4 วินาที ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงทั้งตัวกรอบของการสนทนาและตัวภาษาที่ครุใช้สอนนักศึกษาในห้อง เช่น หนึ่งในห้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 ที่

ครุมีการใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ และในส่วนของการสนทนานั้นก็พบ
ทั้ง 3 รูปแบบ ซึ่งจะอธิบายรายละเอียดคร่าวๆ ในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 2 ตัวอย่างการ Code ข้อมูลเชิงปริมาณ

วันที่ที่ สอนภาษา	ผลภาษา	การ coding						
		ภาษา					กรอบการสนทนา	
		ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	ภาษาลาว/อีสาน	อื่นๆ	ไม่มี/ไม่เข้าใจ	บทเรียน	สืบสานจาก บทเรียน
16.57- 17.00	Other items (อธิบายบทความ)	✓					✓	
17.01-17.04	ก็ได้เนาะ		✓					✓
17.05-17.08	ผู้เขียนบอกไว้ยังไง		✓					✓
17.09-17.12	Weak point แปลว่าไรครับ	✓	✓				✓	
17.13-17.16	อ่อน มีข้อ.. point มันอ่อน		✓				✓	
17.17-17.20	หรือว่าประเด็นนี้ก็ได้เนาะ		✓					✓
17.21-17-24	อ่อน คือ Weak point คือประเด็น ที่มันอ่อน	✓	✓				✓	

3.14 จริยธรรมในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยนี้อาศัยหลักการตามจริยธรรมการวิจัย (Lichtman, 2010, pp. 54-58) ได้แก่ กระบวนการวิจัยไม่ก่อให้เกิดอันตรายใดๆ ต่อผู้เข้าร่วมวิจัย ข้อมูลการแสดงตัวตนของผู้เข้าร่วมวิจัยจะเป็นความลับ เว้นแต่ว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยจะประสงค์ให้เปิดเผยข้อมูล การดำเนินการเก็บข้อมูลจะอาศัยแบบแสดงความยินยอมให้เก็บและใช้ข้อมูลจากผู้เข้าร่วมการวิจัย โดยที่การให้ความยินยอมจะเป็นไปโดยความสมัครใจ ทั้งในส่วนของอาจารย์และนักศึกษา และผู้เข้าร่วมการวิจัยจะสามารถออกจาก การเป็นผู้เข้าร่วมได้เสมอ ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับการแจ้งข้อมูลนี้ตั้งแต่เริ่มต้น ผู้วิจัยจะสร้างมิตรภาพกับผู้เข้าร่วมการวิจัยอย่าง

เหมาสมและไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกไม่สบายใจแก่ทั้งสองฝ่าย ผู้วิจัยจะไม่ทำพฤติกรรมใดๆ อันจะนำมาซึ่งความเสียหายหรือเสียความรู้สึกแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัย การตีความข้อมูลวิจัยจะกระทำการทดสอบของการวิจัยด้วยความสุจริตและให้ความเคารพต่อผู้ให้ข้อมูล

ในกระบวนการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยจะติดต่อผู้เข้าร่วมการวิจัยล่วงหน้า อย่างไม่เป็นทางการและจากนั้นจะส่งหนังสือเพื่อขอเก็บข้อมูลวิจัยอย่างเป็นทางการผ่านผู้บังคับบัญชาของผู้เข้าร่วมการวิจัย

3.15 ข้อจำกัดงานวิจัย

งานวิจัยนี้กำหนดบริบทการวิจัยในบริบทของห้องเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้นผลการวิจัยอาจจะมีส่วนที่สามารถอ้างอิงเชื่อมโยงเกี่ยวกับการเรียนการสอนในบริบทอื่นๆ ในประเทศไทยหรือบริบทจากประเทศอื่นๆ ได้ อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้จะเป็นงานวิจัยแรกๆ ในเรื่องปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ที่อาจจะนำมาสู่การวิจัยในบริบทห้องเรียนที่มีบริบททางภาษาศาสตร์สังคมอื่นๆ ในประเทศไทยเพื่อเปรียบเทียบให้ได้เห็นภาพรวมที่กว้างขึ้นอันจะนำซึ่งความเข้าใจในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในประเทศไทย และนำมาสู่การพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

3.16 สรุปความประจำท

การศึกษาการใช้ภาษาแม่เพื่อการเรียนการสอนภาษาที่สองนั้นมีระเบียบวิธีการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่พัฒนามาตั้งแต่ทศวรรษที่ 1970 โดยเฉพาะในช่วงทศวรรษที่ 1980 งานวิจัยขึ้นนี้ได้ศึกษาระเบียบวิธีตั้งแต่อดีตเพื่อประยุกต์ใช้ในการดำเนินการวิจัยในบริบทห้องเรียนในประเทศไทยอย่างเหมาะสม ในบทต่อไปผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงผลของการวิจัยซึ่งได้บรรยายไว้ในบทนี้

บทที่ 4: ผลการวิจัย

4.1 ความนำประจำบท

การนำเสนอผลการวิจัยในบทนี้แบ่งเป็นสามส่วนตามคำมั่นวิจัยที่ได้กำหนดไว้ในบทที่หนึ่ง ได้แก่ ปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แนวคิดของครูเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับนี้จะตอบคำถามวิจัยหลักคือการสะท้อนภาพการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษและสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.2 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ

ในส่วนนี้จะเป็นการกล่าวถึงข้อมูลใน 2 ส่วนนั้นคือ ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ที่พับในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนของทั้ง 4 วิชา ได้แก่ E1 E2 E3 และ E4 โดยที่วิชา E1 นั้นหมายถึง วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 และวิชา E2 นั้นหมายถึงวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 โดยทั้งวิชา E1 และ E2 นั้น เป็นวิชาที่ใช้หนังสือเรียนเล่มเดียวกันนั้นคือ หนังสือ World English 1 (Milner, 2015) เป็นการเรียนเกี่ยวกับ คำศัพท์และหลักไวยากรณ์เบื้องต้น ส่วนรายวิชา E3 นั้นหมายถึงวิชาภาษาอังกฤษ 3 หรือภาษาอังกฤษเชิง วิชาการ ซึ่งวิชานี้เป็นการสอนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการโดยภาพรวม เช่น การถอดความ และการเขียนสรุป ความ โดยใช้หนังสือ Headway Academic skills: Reading, writing, and study skills Level 2 (Philpot, 2016) ในการสอน และวิชาสุดท้ายคือ E4 ซึ่งเป็นวิชาตัวสุดท้ายที่แยกเนื้อหาออกมาให้เข้ากับนักศึกษาแต่ละ สาขาวิชา อันได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิชาภาษาอังกฤษสำหรับ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นการอ่านบทความสั้นๆเฉพาะสาขาวิชาซึ่งจะเป็นเนื้อหาที่เรียนจาก หนังสือ Science & Technology (Department of Western Languages and Literature, Faculty of Liberal Arts, Ubon Ratchathani University, 2015) และ หนังสือ English for Humanities and Social Science (Department of Western Languages and Literature, Faculty of Liberal Arts, Ubon Ratchathani University, 2015) ตามลำดับ ส่วนในด้านหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษใน

ห้องเรียนนั้นมีการนำเสนอออกมาเป็น 2 ประเด็นคือ ข้อมูลด้านปริมาณการใช้ของภาษาแม่ในรูปแบบภาพรวม และแบบแบ่งตามกลุ่ม และหน้าที่ของภาษาแม่ดังที่จะได้อธิบายต่อไปนี้

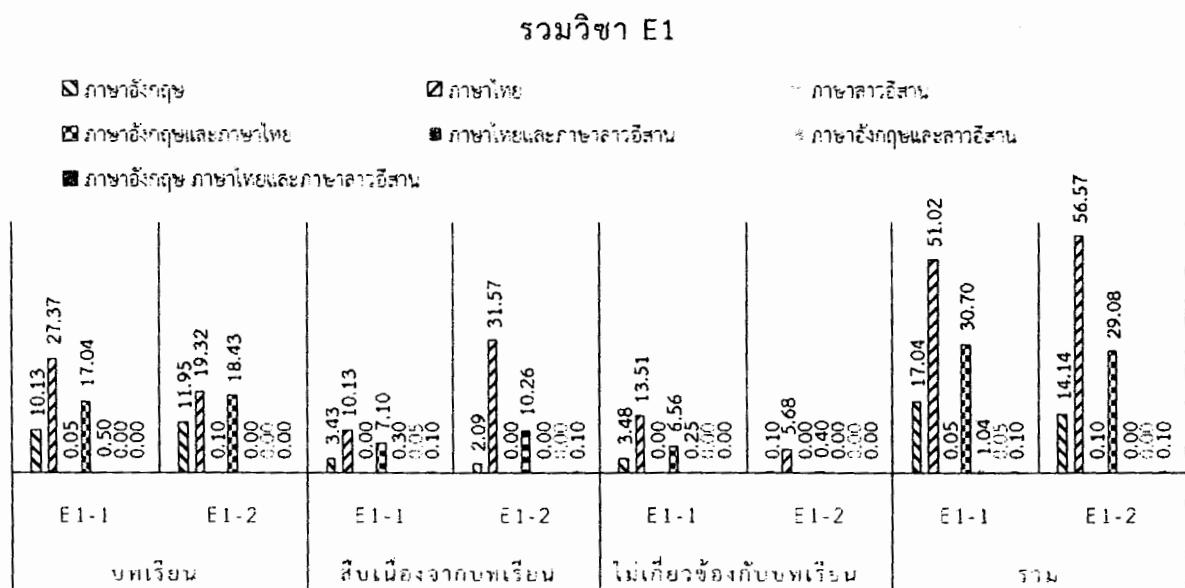
4.2.1 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 1

วิชา E1 เป็นรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานวิชาแรกที่นักศึกษาจะต้องศึกษาในช่วงเรียน ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนสองกลุ่มด้วยกัน กลุ่มที่หนึ่งเรียกว่า E1-1 ประกอบด้วยนักศึกษาจากคณะนิติศาสตร์ และกลุ่มที่สองเรียกว่า E1-2 ประกอบด้วยนักศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ และคณะบริหารศาสตร์ ซึ่งจะได้นำเสนอภาพรวมปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ และจากนั้นจะนำเสนอด้วยการนำเสนอภาษาต่างๆ ตามกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียน (Lesson frame) กรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียน (Commentary frame)

จากการวิเคราะห์ความถี่ในการใช้ภาษาต่างๆ ของอาจารย์ผู้สอนรายวิชา E1-1 ในภาพรวมพบว่า อาจารย์ทั้งสองกลุ่มการเรียนใช้ภาษาไทยอย่างเดียวมากกว่าภาษาอื่นๆ เป็นอัตราส่วนมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ของการใช้ภาษาในห้องเรียน โดยกลุ่มที่สองมีอัตราการใช้ภาษาไทยอย่างเดียว 56.57 เปอร์เซ็นต์ซึ่งสูงกว่ากลุ่มแรกที่มีอัตราการใช้ภาษาอยู่ที่ 51.02 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ยังพบว่าช่วงเวลาที่ทำการเก็บข้อมูลทุก 4 วินาที นั้นมีการใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่มีความถี่สูงเป็นอันดับที่สองในสัดส่วนใกล้เคียงกันทั้งสองกลุ่มคือ 30.70 เปอร์เซ็นต์ในกลุ่มที่หนึ่งและ 29.08 เปอร์เซ็นต์ในกลุ่มที่สอง และมีช่วงที่อาจารย์ใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวมีความถี่เป็นอันดับที่สามโดยมีปริมาณการใช้ต่ำกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ในทั้งสองกลุ่ม โดยกลุ่มที่หนึ่งมีการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวมากกว่ากลุ่มที่สองคือ 17.04 เปอร์เซ็นต์และ 14.14 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ ภาษาอื่นๆ ที่พบในช่วงสี่วินาทีของการเก็บข้อมูลได้แก่ ภาษาลาวอีสานอย่างเดียว ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาลาวอีสาน ทั้งภาษาไทยและภาษาลาวอีสาน และทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาไทยและภาษาลาวอีสาน โดยมีปริมาณสูงสุดมากกว่า 1 เปอร์เซ็นต์เพียงเล็กน้อย (ทั้งภาษาไทยและภาษาลาวอีสานในกลุ่มการเรียนที่หนึ่ง) ทั้งนี้ในกลุ่มที่

สองไม่ปรากฏว่ามีช่วง 4 วินาทีใดที่อาจารย์ใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาลาวอีสาน และทั้งภาษาอังกฤษภาษาไทยและภาษาลาวอีสาน

Figure 1 ภาพรวมปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 1

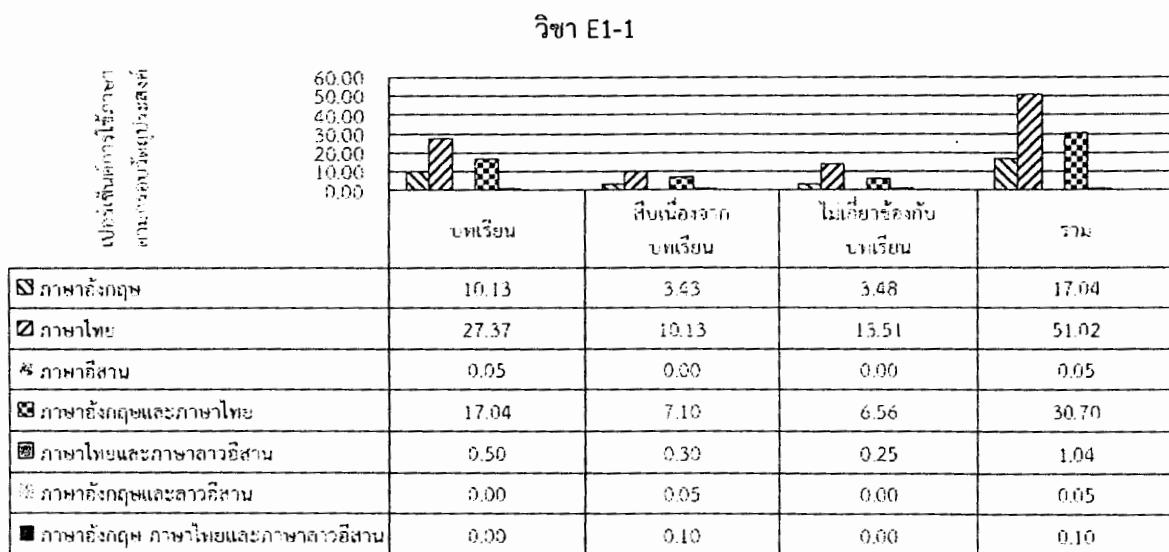
จาก Figure 1 พบว่าในวิชา E1 การใช้ภาษาไทยอย่างเดียวมีปริมาณที่มากที่สุดตามมาด้วยการใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย และภาษาอังกฤษอย่างเดียว ดังที่บรรยายในภาพรวมของการใช้ภาษาของอาจารย์ในห้องเรียนวิชา E1 ที่ปรากฏเป็นแนวโน้มในการใช้ภาษาในทุกรอบหน้าที่ภาษาของห้องส่องกลุ่มการเรียนดังนี้ สำหรับรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนของกลุ่ม E1-1 มีปริมาณการใช้ดังนี้ 27.37 เปอร์เซ็นต์ 17.04 เปอร์เซ็นต์และ 10.13 เปอร์เซ็นต์ และกลุ่ม E1-2 มีปริมาณการใช้ภาษาอยู่ที่ 19.32 เปอร์เซ็นต์ 18.43 เปอร์เซ็นต์และ 11.95 เปอร์เซ็นต์ สำหรับรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนมีปริมาณการใช้ภาษาของกลุ่ม E1-1 อยู่ที่ 10.13 เปอร์เซ็นต์ 7.10 เปอร์เซ็นต์และ 3.43 เปอร์เซ็นต์ และ 31.57 เปอร์เซ็นต์ 10.26 เปอร์เซ็นต์และ 2.09 เปอร์เซ็นต์ในกลุ่มที่สอง และในรอบสุดท้ายคือรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนมีปริมาณการใช้ภาษาอยู่ที่ 13.51 เปอร์เซ็นต์ 6.56 เปอร์เซ็นต์และ 3.48 เปอร์เซ็นต์ในกลุ่ม E1-1 และ 5.68 เปอร์เซ็นต์ 0.40 เปอร์เซ็นต์และ 0.10 เปอร์เซ็นต์ในกลุ่ม E1-2 จะเห็นได้ว่ากลุ่มที่หนึ่งอาจารย์ใช้ภาษาไทยเพียงอย่างเดียวในปริมาณที่มากกว่ากลุ่มที่สองในรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนและในรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียน และกลุ่มที่สองอาจารย์ใช้ภาษาไทยเพียงอย่างเดียวในปริมาณที่มากกว่ากลุ่มที่สองในรอบหน้าที่

ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียน รายละเอียดปริมาณการใช้ภาษาและกรอบหน้าที่ในแต่ละกลุ่ม การเรียนจะได้แสดงโดยละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1.1 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 1 กลุ่มที่หนึ่ง

วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 กลุ่มที่ 1 พบร่วมกับการบันทึกข้อมูลทั้งหมด 2,225 ช่วง ซึ่งเป็นการบันทึกข้อมูลในทุกๆ 4 วินาที โดยมีช่วงที่ไม่ได้ยินภาษาจำนวน 212 ช่วง และเนื่องจากโปรแกรม SPSS ที่ใช้ในการคำนวณค่าของข้อมูลนั้นจะทำการคำนวณค่าข้อมูลจากจำนวนการกรอกข้อมูลเพียงครั้งเดียว ฉะนั้นจึงต้องเอาจำนวนการบันทึกข้อมูลทั้งหมด (2,225) ลบด้วยจำนวนช่วงเวลาที่ไม่ได้ยินภาษา (212) เพื่อหาจำนวนการใช้ภาษาแม่ในห้องเรียนทั้งหมด ซึ่งผลลัพธ์คือ 2,013 ช่วงคิดเป็น 90.47 เปอร์เซ็นต์ของการสอนทั้งหมด

Figure 2 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 1 กลุ่มที่หนึ่ง

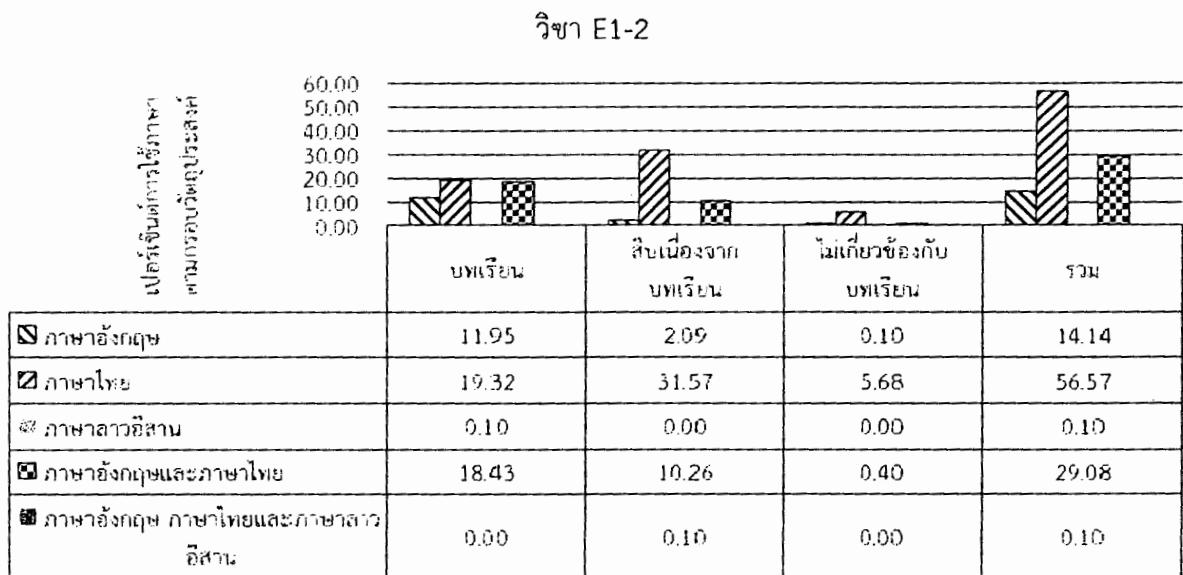
จากข้อมูลที่แสดงใน Figure 2 พบร่วมในวิชา E1-1 มีช่วงวินาที (หนึ่งช่วงเท่ากับ 4 วินาที) ที่อาจารย์กลุ่มที่หนึ่งใช้ภาษาไทย อังกฤษ ลาวอีสานหรือภาษาอื่นๆ ทั้งสิ้น 2,013 ช่วงนี้ สามารถแบ่งออกเป็น 7 ลักษณะการใช้ดังนี้ (1) การใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวจำนวน 343 ช่วงคิดเป็น 17.04 เปอร์เซ็นต์ โดยแยกออกตามกรอบการสอนหน้าได้เป็น 3 แบบดังนี้ การใช้ภาษาไทยใต้กรอบการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 204 ช่วงคิดเป็น 10.13 เปอร์เซ็นต์ การใช้ภาษาไทยใต้กรอบการปฏิสัมพันธ์ที่สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 69 ช่วงคิดเป็น 3.43 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 70 ช่วงคิดเป็น 3.48

เปอร์เซ็นต์ (2) การใช้ภาษาไทยอย่างเดียวจำนวน 1,027 ช่วงคิดเป็น 51.02 เปอร์เซ็นต์ แบ่งออกเป็นการใช้ภาษาไทยได้กรอบการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 551 ช่วงคิดเป็น 27.37 เปอร์เซ็นต์ การใช้ภาษาไทยได้กรอบการปฏิสัมพันธ์ที่สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 204 ช่วงคิดเป็น 10.13 เปอร์เซ็นต์ และการใช้ภาษาไทยได้กรอบการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 272 ช่วงคิดเป็น 13.51 เปอร์เซ็นต์ (3) การใช้ภาษาอีสานอย่างเดียวจำนวน 1 ช่วงคิดเป็น 0.05 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมาจากการใช้ภาษาไทยได้กรอบการปฏิสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับบทเรียน (4) การใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยจำนวน 619 ช่วงคิดเป็น 30.70 เปอร์เซ็นต์ โดยแยกย่อยเป็นการใช้ภาษาไทยได้กรอบการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 343 ช่วงคิดเป็น 17.04 เปอร์เซ็นต์ การใช้ภาษาไทยได้กรอบการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 143 ช่วงคิดเป็น 7.10 เปอร์เซ็นต์ และการใช้ภาษาไทยได้กรอบการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 132 ช่วงคิดเป็น 6.56 เปอร์เซ็นต์ (5) การใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาลาวอีสานจำนวน 21 ช่วงคิดเป็น 1.04 เปอร์เซ็นต์ โดยเป็นการใช้ภาษาไทยได้กรอบการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 10 ช่วงคิดเป็น 0.50 เปอร์เซ็นต์ การใช้ภาษาไทยได้กรอบการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 6 ช่วงคิดเป็น 0.30 เปอร์เซ็นต์ และการใช้ภาษาไทยได้กรอบการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 5 ช่วงคิดเป็น 0.25 เปอร์เซ็นต์ (6) การใช้ทั้งภาษาอังกฤษและลาวอีสานจำนวน 1 ช่วง โดยมาจากการใช้ภาษาไทยได้กรอบการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนคิดเป็น 0.05 เปอร์เซ็นต์ และ (7) การใช้ทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาไทยและภาษาลาวอีสานจำนวน 2 ช่วง ที่มาจากการใช้ภาษาไทยได้กรอบการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนคิดเป็น 0.10 เปอร์เซ็นต์

4.2.1.2 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 1 กลุ่มที่สอง

วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 กลุ่ม 2 นั้นพบว่ามีการบันทึกข้อมูลทั้งหมด 1,283 ช่วง ซึ่งเป็นการบันทึกข้อมูลในทุกๆ 4 วินาที โดยแบ่งเป็นช่วงที่ไม่ได้ยินภาษาทั้งหมด 234 ช่วง และเนื่องจากโปรแกรม SPSS ที่ใช้ในการคำนวณค่าของข้อมูลนั้นจะทำการคำนวณค่าข้อมูลจากจำนวนการกรอกข้อมูลเพียงครั้งเดียว ฉะนั้นจึงต้องเอาช่วงที่มีกรอบข้ามอยู่ 90 ช่วงมาหารสองก่อนซึ่งเท่ากับ 45 ช่วง จากนั้นเอาช่วงเวลาที่มีการบันทึกข้อมูลทั้งหมด (1,283) ลบด้วยจำนวนช่วงเวลาที่ไม่ได้ยินภาษา (234) และช่วงที่มีกรอบข้าม (45) จะได้ผลลัพธ์คือ 1,004 ช่วงคิดเป็น 78.25 เปอร์เซ็นต์

Figure 3 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 1 กลุ่มที่สอง

จากข้อมูลที่แสดงใน Figure 3 พบร่วมกับในวิชา E1-2 มีช่วงวินาที (หนึ่งช่วงเท่ากับ 4 วินาที) ที่อาจารย์กลุ่มที่หนึ่งใช้ภาษาไทย อังกฤษ ลาว/อีสานหรือภาษาอื่นๆทั้งสิ้น 1,004 ช่วง ซึ่งสามารถแบ่งออกมาเป็น 5 ลักษณะดังนี้ (1) การใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวจำนวน 142 ช่วงคิดเป็น 14.14 เปอร์เซ็นต์ โดยที่ข้อมูลเหล่านี้เป็นการใช้ภาษาภายใต้กรอบการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 120 ช่วงคิดเป็น 11.95 เปอร์เซ็นต์ เป็นการใช้ภาษาภายใต้กรอบการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 21 ช่วงคิดเป็น 2.09 เปอร์เซ็นต์และเป็นการใช้ภาษาภายใต้กรอบการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 1 ช่วงคิดเป็น 0.10 เปอร์เซ็นต์ (2) การใช้ภาษาไทยอย่างเดียว พบร่วมมีจำนวนการบันทึกข้อมูลจำนวน 568 ช่วงคิดเป็น 56.57 เปอร์เซ็นต์ โดยเป็นการใช้ภาษาภายใต้กรอบการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 194 คิดเป็น 19.32 เปอร์เซ็นต์ การใช้ภาษาภายใต้กรอบการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 317 ช่วงคิดเป็น 31.57 เปอร์เซ็นต์ และการใช้ภาษาลาว/อีสานอย่างเดียวจำนวน 1 ช่วงคิดเป็น 0.10 เปอร์เซ็นต์จากการกรอบการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียน (3) การใช้ภาษาลาว/อีสานอย่างเดียวจำนวน 1 ช่วงคิดเป็น 0.10 เปอร์เซ็นต์จากการกรอบการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียน 57 ช่วงหรือ 5.68 เปอร์เซ็นต์ (4) การใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยจำนวน 292 ช่วงคิดเป็น 29.08 เปอร์เซ็นต์ของทั้ง课堂เรียน โดยเป็นการใช้ภาษาภายใต้กรอบการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 292 ช่วงคิดเป็น 18.43 เปอร์เซ็นต์ เป็นการใช้ภาษาภายใต้กรอบการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 103 ช่วงคิดเป็น 10.26 เปอร์เซ็นต์และการใช้ภาษาภายใต้กรอบการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 4 ช่วงคิดเป็น 0.40 เปอร์เซ็นต์ และสุดท้าย

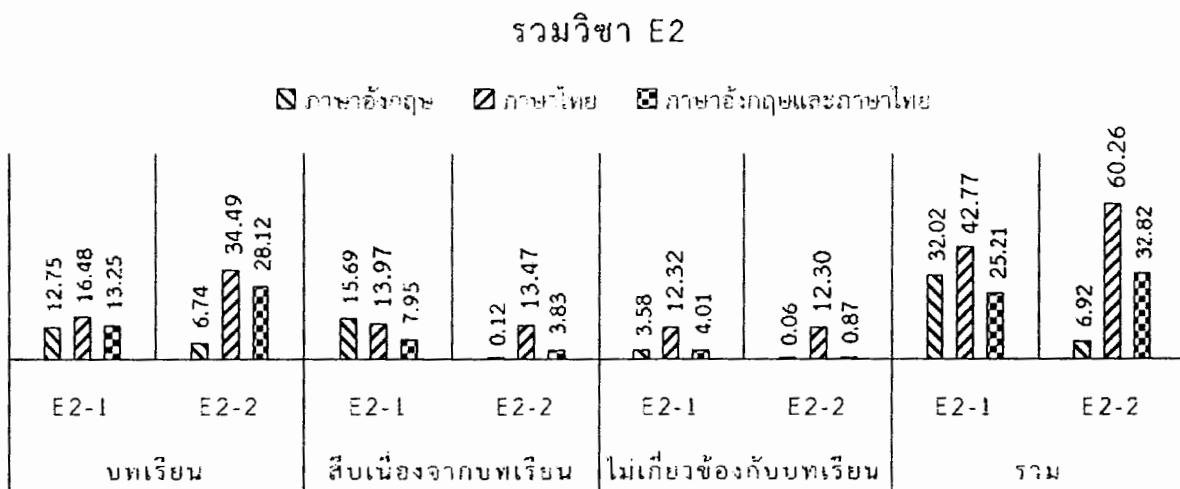
(5) การใช้ทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาไทยและภาษาลาวอีสานจำนวน 1 ช่วงคิดเป็น 0.10 เปอร์เซ็นต์ที่มาจากการใช้ภาษาภายใต้กรอบการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียน

4.2.2 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 2

วิชา E2 เป็นรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานวิชาที่สองที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีเกือบทุกสาขาวิชาในมหาวิทยาลัยต้องเรียนโดยผู้ที่ลงทะเบียนเรียนวิชานี้จะต้องผ่านรายวิชา E1 ก่อน ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนสองกลุ่มด้วยกัน กลุ่มที่หนึ่งเรียกว่า E2-1 ประกอบด้วยนักศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ และวิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข (แพทยศาสตร์) และกลุ่มที่สองหรือ E2-2 ประกอบด้วยนักศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์ ในส่วนนี้จะได้นำเสนอภาพรวมปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ ของห้องสองกลุ่ม และจากนั้นจะนำเสนอปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ ตามกรอบหน้าที่ภาษาสามประเภทได้แก่ กรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียน (Lesson frame) กรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียน (Lesson support frame) และกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียน (Commentary frame)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกทุกๆ 4 วินาที ในภาพรวมพบว่าอาจารย์ผู้สอนรายวิชา E2 ทั้งสองกลุ่มการเรียนใช้ภาษาไทยอย่างเดียวมากกว่าภาษาอื่นๆ เป็นอัตราส่วน 60.26 เปอร์เซ็นต์ในกลุ่มที่สองซึ่งสูงกว่ากลุ่มที่หนึ่งคือ 42.77 เปอร์เซ็นต์ ภาษาที่อาจารย์ใช้เป็นปริมาณมากเป็นอันดับที่สองมีความแตกต่างกันในสองกลุ่ม อาจารย์ในกลุ่มที่หนึ่งใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวมากเป็นอันดับที่สองเป็นปริมาณ 32.20 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่กลุ่มที่สองมีปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวเพียง 6.92 เปอร์เซ็นต์ ส่วนภาษาที่ใช้มากเป็นอันดับสองในกลุ่มการเรียนที่สองคือการใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย คิดเป็น 32.82 เปอร์เซ็นต์ โดยการใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยนี้พบปริมาณเป็นอันดับสามในกลุ่มการเรียนที่หนึ่งคือ 25.21 เปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้ไม่พูดการใช้ภาษาอื่นๆ นอกจากการใช้ภาษาไทยอย่างเดียว การใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียว และการใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยในทั้งสองกลุ่มการเรียน

Figure 4 ภาพรวมการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 2

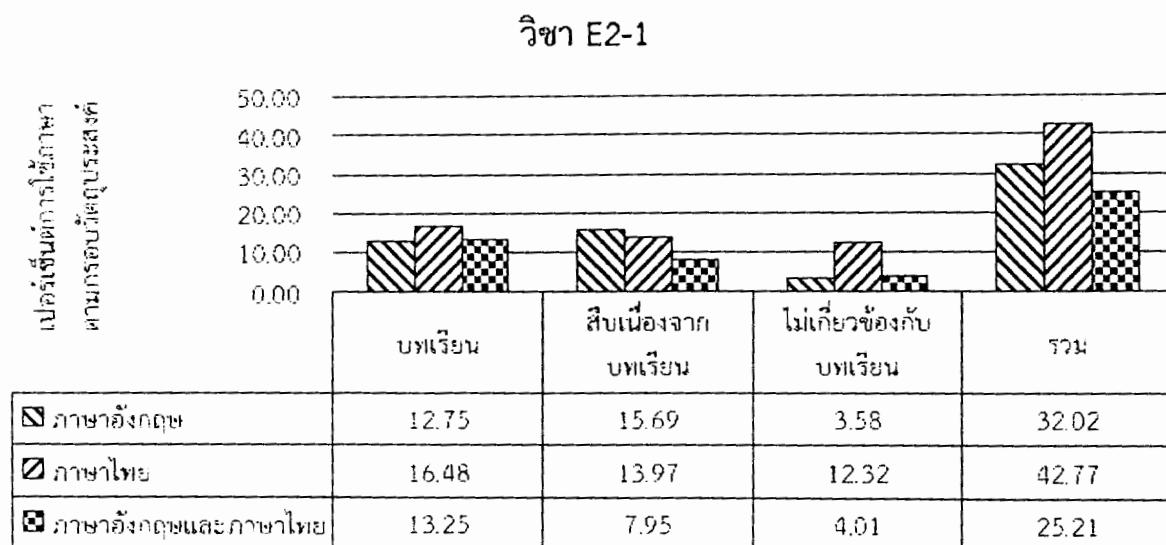
เมื่อพิจารณาปริมาณการใช้ภาษากับกรอบหน้าที่แล้วพบว่าในกลุ่มการเรียนที่หนึ่ง มีการใช้ภาษาไทยอย่างเดียวต่ำกว่า 20% ในทุกรอบหน้าที่ ได้แก่ 16.48 เปอร์เซ็นต์ 13.97 เปอร์เซ็นต์ และ 12.30 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียน สืบเนื่องจากบทเรียน และไม่เกี่ยวกับบทเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้ ในกลุ่มการเรียนที่หนึ่งมีปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ ในระดับปริมาณที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนและกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่สืบเนื่องจากบทเรียน ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนมีการใช้ภาษาไทยอย่างเดียวคิดเป็น 16.48 เปอร์เซ็นต์ ภาษาอังกฤษอย่างเดียว 12.75 เปอร์เซ็นต์ และทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย 13.25 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่สืบเนื่องจากบทเรียนมีการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียว 15.69 เปอร์เซ็นต์ ภาษาไทยอย่างเดียว 13.97 เปอร์เซ็นต์ และทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย 7.95 เปอร์เซ็นต์ อย่างไรก็ตามในกลุ่มที่หนึ่งนี้มีการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวและอังกฤษและภาษาไทยในปริมาณน้อยนั่นคือ 3.58 เปอร์เซ็นต์ และ 4.01 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับเมื่อเทียบกับการใช้ภาษาไทยอย่างเดียวที่มีปริมาณ 12.32 เปอร์เซ็นต์ ส่วนในกลุ่มการเรียนที่สอง มีความแตกต่างในปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ กันในกรอบหน้าที่ภาษาที่แตกต่างกันมากกว่าที่พบรุ่นกลุ่มการเรียนที่หนึ่ง คือโดยมากในกลุ่มการเรียนที่สองนี้อาจารย์จะใช้ภาษาต่างๆ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนในปริมาณสูงกว่าปริมาณการใช้ภาษาในกรอบหน้าที่ภาษาอื่นๆ คือ ใช้ภาษาไทยอย่างเดียว 34.49 เปอร์เซ็นต์ ภาษาอังกฤษอย่างเดียว 6.74 เปอร์เซ็นต์ และทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย 28.12 เปอร์เซ็นต์ในกรอบหน้าที่

ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าอาจารย์ใช้ภาษาไทยอย่างเดียว 13.47 เปอร์เซ็นต์และ 12.30 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่สืบเนื่องจากบทเรียนและที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียน ตามลำดับ โดยทั้งสองกรอบหน้าที่ภาษานี้อาจารย์ใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียว และทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย ในปริมาณต่ำกว่า 5 เปอร์เซ็นต์ รายละเอียดปริมาณการใช้ภาษาและกรอบหน้าที่ในแต่ละกลุ่มการเรียนจะได้แสดงโดยละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.2.1 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 2 กลุ่มที่หนึ่ง

วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 กลุ่ม 1 นั้นพบว่ามีการบันทึกข้อมูลทั้งหมด 2,172 ช่วง ซึ่งเป็นการบันทึกข้อมูลในทุกๆ 4 วินาที โดยที่มีช่วงที่ไม่ได้ยินภาษาทั้งหมด 775 ช่วง และช่วงที่มีกรอบข้ออญี่ 1 ช่วง ดังนั้นเมื่อต้องการหาช่วงเวลาที่ทำการบันทึกข้อมูลจึงต้องเอาช่วงเวลาที่มีการบันทึกข้อมูลทั้งหมด (2,172) ลบด้วยจำนวนช่วงเวลาที่ไม่ได้ยินภาษา (775) และช่วงที่มีกรอบข้อ (1) ซึ่งเท่ากับจำนวนช่วงเวลาที่ทำการบันทึกข้อมูลทั้งหมดนั่นก็คือ 1,396 ช่วงหรือคิดเป็น 64.27 เปอร์เซ็นต์จากเวลาที่มีการทำการเรียนการสอนทั้งหมด

Figure 5 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 2 กลุ่มที่หนึ่ง

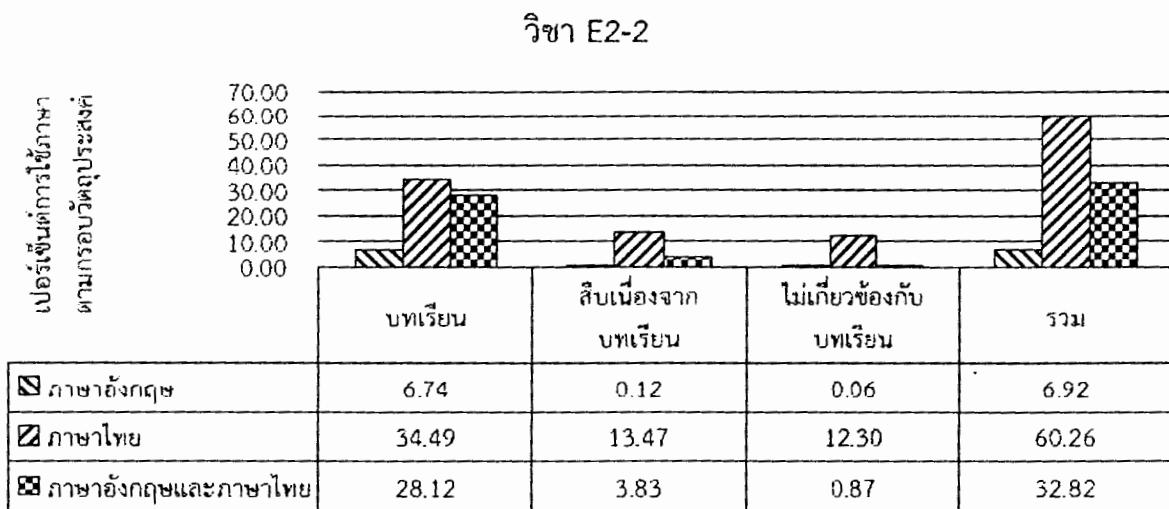
จากข้อมูลที่แสดงใน Figure 5 พบว่าในวิชา E2-1 มีช่วงวินาที (หนึ่งช่วงเท่ากับ 4 วินาที) ที่อาจารย์กลุ่มที่หนึ่งใช้ภาษาไทย อังกฤษ ลาวอีสานหรือภาษาอื่นๆทั้งสิ้น 1,396 ช่วงนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะดังนี้ (1) การใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวจำนวน 447 ช่วงคิดเป็น 32.02 เปอร์เซ็นต์ โดยที่อยู่ในกรอบ

หน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 178 ช่วงคิดเป็น 12.75 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สีบเนื้องจากบทเรียนจำนวน 219 ช่วงคิดเป็น 15.69 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 50 ช่วงคิดเป็น 3.58 (2) การใช้ภาษาไทยอย่างเดียวจำนวน 597 ช่วงคิดเป็น 42.77 เปอร์เซ็นต์ โดยเป็นการใช้ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 230 ช่วงคิดเป็น 16.48 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สีบเนื้องจากบทเรียนจำนวน 195 ช่วงคิดเป็น 13.97 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 172 ช่วงคิดเป็น 12.32 เปอร์เซ็นต์ และ (3) การใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยจำนวน 352 ช่วงหรือ 25.21 เปอร์เซ็นต์โดยที่มีการใช้ภาษาในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 185 ช่วงคิดเป็น 13.25 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สีบเนื้องจากบทเรียนจำนวน 111 ช่วงคิดเป็น 7.95 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 56 ช่วงคิดเป็น 4.01 เปอร์เซ็นต์

4.2.2.2 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 2 กลุ่มที่สอง

วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 กลุ่ม 2 นั้นพบว่ามีการบันทึกข้อมูลทั้งหมด 2,122 ช่วง ซึ่งเป็นการบันทึกข้อมูลในทุกๆ 4 วินาที โดยที่มีช่วงที่ไม่ได้ยินภาษาจำนวน 504 ช่วง จะนับในการคำนวณหาค่าปริมาณการใช้ภาษาในห้องเรียนสูตรเชิงต้องเอาระยะเวลาที่มีการบันทึกข้อมูลทั้งหมด (2,122) มาลบด้วยช่วงที่ไม่ได้ยินภาษา (504) ซึ่งผลลัพธ์ของช่วงเวลาที่บันทึกข้อมูลการใช้ภาษาทั้งหมดอยู่ที่ 1,618 ช่วงหรือคิดเป็น 76.25 เปอร์เซ็นต์จากระยะเวลาการสอนทั้งหมด

Figure 6 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 2 กลุ่มที่สอง

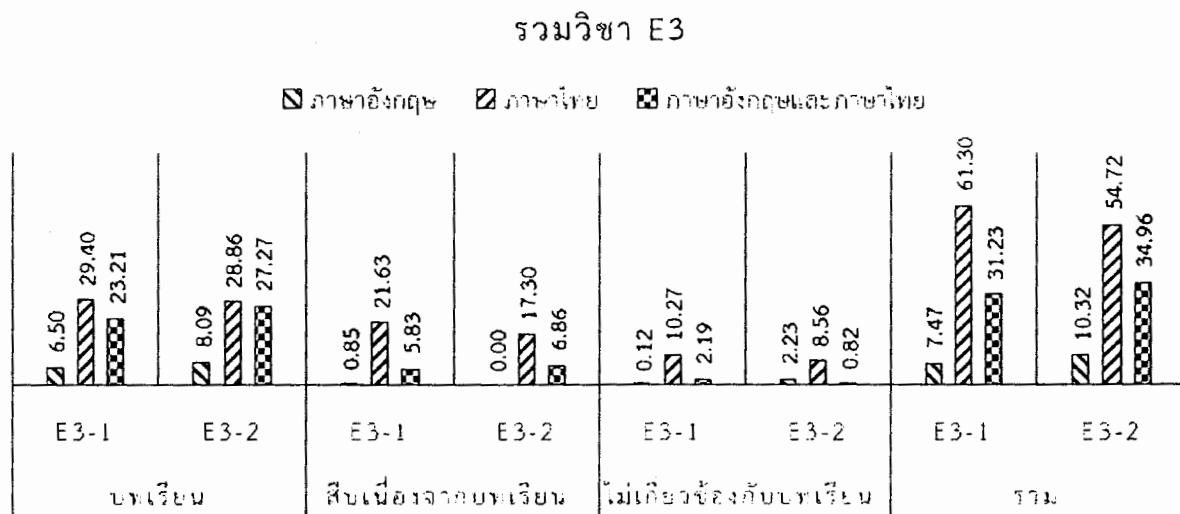
จากข้อมูลที่แสดงใน Figure 6 พบว่าในวิชา E2-2 มีช่วงวินาที (หนึ่งช่วงเท่ากับ 4 วินาที) ที่อาจารย์กลุ่มที่หนึ่งใช้ภาษาไทย อังกฤษ ลาวอีสานหรือภาษาอื่นๆทั้งสิ้น 1,618 ช่วง สามารถแบ่งออกได้เป็นสามลักษณะดังนี้ (1) การใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวจำนวน 112 ช่วงคิดเป็น 6.92 เปอร์เซ็นต์ โดยที่อยู่ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 109 ช่วงคิดเป็น 6.74 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 2 ช่วงคิดเป็น 0.12 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 1 ช่วงคิดเป็น 0.06 เปอร์เซ็นต์ (2) การใช้ภาษาไทยอย่างเดียวจำนวน 975 ช่วงคิดเป็น 60.26 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งอยู่ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 558 ช่วงคิดเป็น 34.49 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 218 ช่วงคิดเป็น 13.47 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 199 ช่วงคิดเป็น 12.30 เปอร์เซ็นต์ และสุดท้ายคือ (3) การใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยจำนวน 531 ช่วงคิดเป็น 32.82 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 455 ช่วงคิดเป็น 28.12 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 62 ช่วงคิดเป็น 3.83 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 14 ช่วงคิดเป็น 0.87 เปอร์เซ็นต์

4.2.3 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 3

วิชา E3 เป็นรายวิชาภาษาอังกฤษตัวที่ 3 ที่ผู้ลงทะเบียนเรียนต้องผ่านรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานที่ 1 และ 2 มา ก่อน ซึ่งเป็นรายวิชาที่มุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจที่สามารถอ่านและเขียนงานเชิงวิชาการได้ เพื่อสามารถนำความรู้ไปใช้ในการเรียนวิชาต่อไปในหลักสูตรต่อไป ในการศึกษาครั้งนี้มีอยู่สองกลุ่ม ด้วยกัน กลุ่มที่หนึ่งเรียกว่า E3-1 ประกอบด้วยนักศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ และคณะนิติศาสตร์ และกลุ่มที่สองหรือ E3-2 ประกอบด้วยนักศึกษาจากคณะเกษตรศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข (สาธารณสุขศาสตร์) คณะรัฐศาสตร์ และคณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ ในส่วนนี้จะได้นำเสนอภาพรวม ปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ ของหั้งสองกลุ่ม และจากนั้นจะนำเสนอปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ ตามกรอบหน้าที่ภาษาสามประเภทได้แก่ กรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียน (Lesson frame) กรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียน (Lesson support frame) และกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียน (Commentary frame)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกทุก 4 วินาที ในภาพรวมพบว่าอาจารย์ผู้สอนรายวิชา E3 หั้งสองกลุ่มการเรียนใช้ภาษาไทยอย่างเดียวมากกว่าภาษาอื่นๆ เป็นอัตราส่วน 61.30 เปอร์เซ็นต์ในกลุ่มที่หนึ่ง ซึ่งสูงกว่ากลุ่มที่สองคือ 54.72 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ยังพบว่ามีการใช้หั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยด้วย ความถี่สูงเป็นอันดับที่สองในสัดส่วนใกล้เคียงกันหั้งสองกลุ่มคือ 31.23 เปอร์เซ็นต์ในกลุ่มที่หนึ่งและ 34.96 เปอร์เซ็นต์ในกลุ่มที่สอง ซึ่งที่อาจารย์ใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวมีความถี่เป็นอันดับที่สามเป็นปริมาณต่ำกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ในหั้งสองกลุ่มโดยกลุ่มที่หนึ่งใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวน้อยกว่ากลุ่มที่สองคือ 7.47 เปอร์เซ็นต์ และ 10.32 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ หั้งนี้ไม่พบรการใช้ภาษาอื่นๆ นอกจากภาษาอังกฤษอย่างเดียว ภาษาไทย อย่างเดียว และหั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยในหั้งสองกลุ่มการเรียน

Figure 7 ภาพรวมการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 3

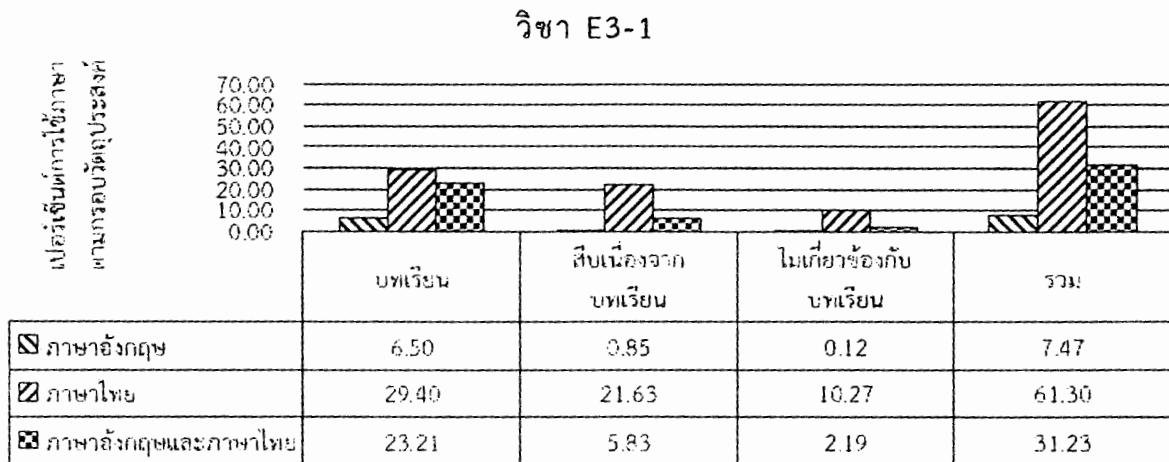
เมื่อพิจารณาปริมาณการใช้ภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 3 ห้องส่องกลุ่มการเรียนแล้วพบว่าในทุกรอบการปฏิสัมพันธ์มีการใช้ภาษาไทยอย่างเดียวเป็นปริมาณมากที่สุด โดยพบมากที่สุดในรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนที่มีอัตราการใช้มากกว่า 25 เปอร์เซ็นต์ได้แก่ 29.40 เปอร์เซ็นต์และ 28.86 เปอร์เซ็นต์ในกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ ตามมาด้วยการใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่พบอัตราการใช้มากในรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนเช่นกัน ซึ่งในตัวกรอบบทเรียนนั้นมีการใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในระดับที่ใกล้เคียงกับภาษาไทยอย่างเดียว แต่จะไม่พบลักษณะดังกล่าวกับอีกสองกรอบการปฏิสัมพันธ์ ตามมาด้วยการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวซึ่งเป็นอัตราการใช้ที่ไม่มากเมื่อเทียบกับการใช้ภาษาไทยเพียงอย่างเดียว จากตารางพบว่าการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวในกรอบบทเรียนนั้นมีอัตราการใช้งานมากกว่า 5 เปอร์เซ็นต์คือ 6.50 เปอร์เซ็นต์และ 8.09 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ ในขณะที่ในรอบสืบเนื่องจากบทเรียนและกรอบที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียนมีอัตราการใช้ที่น้อยกว่า 5 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งรายละเอียดปริมาณการใช้ภาษาและกรอบหน้าที่ในแต่ละกลุ่มการเรียนจะได้แสดงโดยละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.3.1 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 3 กลุ่มที่หนึ่ง

ในวิชาภาษาอังกฤษ 3 กลุ่ม 1 พบร่วมกับการบันทึกข้อมูลทั้งหมด 2,289 ช่วง ซึ่งเป็นการบันทึกข้อมูลในทุกๆ 4 วินาที โดยที่จะมีช่วงที่ไม่ได้ยินภาษาทั้งหมด 643 ช่วง ฉะนั้นจึงต้องเอาจำนวนสองจำนวนนี้มาลบกัน

เพื่อคำนวณหาค่าปริมาณการใช้ภาษาในห้องเรียน นั่นคือ 1,646 ช่วงคิดเป็น 71.91 เปอร์เซ็นต์จากระยะเวลา การสอนทั้งหมด

Figure 8 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 3 กลุ่มที่หนึ่ง

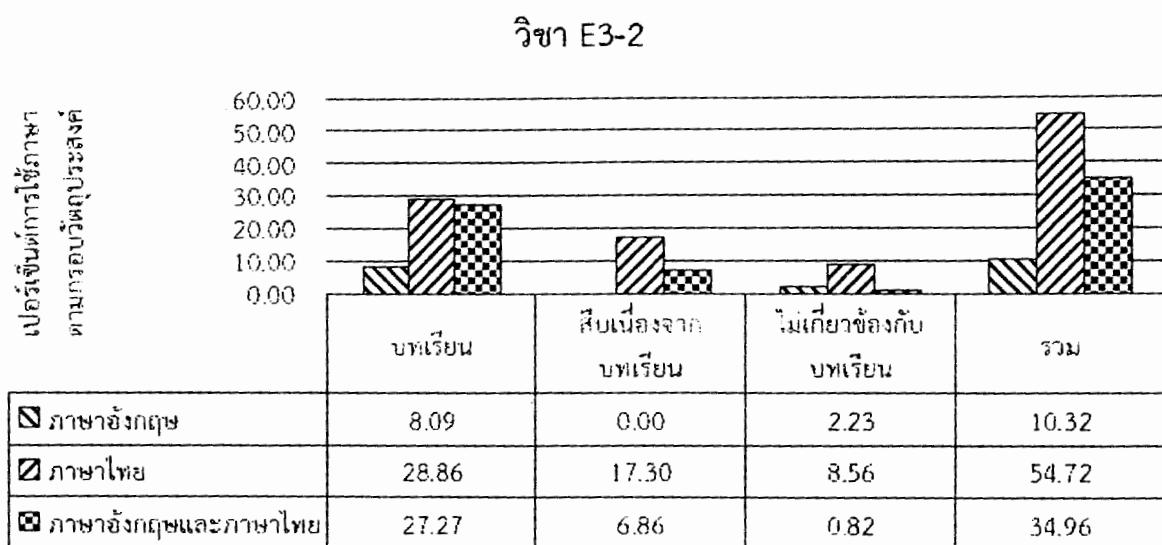

จากข้อมูลที่แสดงใน Figure 8 พบร่วมในวิชา E3-1 มีช่วงวินาที (หนึ่งช่วงเท่ากับ 4 วินาที) ที่อาจารย์ กลุ่มที่หนึ่งใช้ภาษาไทย อังกฤษ ลาวอีสานหรือภาษาอื่นๆทั้งสิ้น 1,646 ช่วงสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ (1) การใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวจำนวน 123 ช่วงคิดเป็น 7.47 เปอร์เซ็นต์ โดยมีการใช้ภาษาในกรอบ หน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 107 ช่วงคิดเป็น 6.50 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 14 ช่วงคิดเป็น 0.85 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 2 ช่วงคิดเป็น 0.12 เปอร์เซ็นต์ (2) การใช้ภาษาไทย อย่างเดียวจำนวน 1,009 ช่วงคิดเป็น 61.30 เปอร์เซ็นต์ โดยมีการใช้ภาษาในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการ ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 484 ช่วงคิดเป็น 29.40 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการ ปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 356 ช่วงคิดเป็น 21.63 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการ ปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 169 ช่วงคิดเป็น 10.27 เปอร์เซ็นต์ (3) การใช้ทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาไทยจำนวน 514 ช่วงคิดเป็น 31.23 เปอร์เซ็นต์ โดยที่มีในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่อง จำกบทเรียนจำนวน 382 ช่วงคิดเป็น 23.21 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 96 ช่วงคิดเป็น 5.83 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่

4.2.3.2 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 3 กลุ่มที่สอง

ในวิชาภาษาอังกฤษ 3 กลุ่ม 2 พบร่วมกับการบันทึกข้อมูลทั้งหมด 2,344 ช่วง ซึ่งเป็นการบันทึกข้อมูลในทุกๆ 4 วินาที โดยที่จะมีช่วงที่ไม่ได้ยินภาษาทั้งหมด 468 ช่วง และมีช่วงที่มีกรอบการปฏิสัมพันธ์ซ้ำอีก 171 ช่วง ฉะนั้นจึงต้องเอาจำนวนสามจำนวนนี้มาลบกันเพื่อคำนวณหาค่าปริมาณการใช้ภาษาในห้องเรียน นั่นคือ 1,705 ช่วงคิดเป็น 72.74 เปอร์เซ็นต์จากระยะเวลาการสอนทั้งหมด

Figure 9 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 3 กลุ่มที่สอง

จากข้อมูลที่แสดงใน Figure 9 พบร่วมในวิชา E3-2 มีช่วงวินาที (หนึ่งช่วงเท่ากับ 4 วินาที) ที่อาจารย์กลุ่มที่หนึ่งใช้ภาษาไทย อังกฤษ ลาวอีสานหรือภาษาอื่นๆทั้งสิ้น 1,705 ช่วง ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้ (1) การใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวจำนวน 176 ช่วง คิดเป็น 10.32 เปอร์เซ็นต์ โดยเป็นการใช้ภาษาแม่ในการตอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 138 ช่วงคิดเป็น 8.09 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 38 ช่วงคิดเป็น 2.23 เปอร์เซ็นต์ (2) ช่วงที่มีภาษาไทยอย่างเดียวจำนวน 933 ช่วงคิดเป็น 54.72 เปอร์เซ็นต์โดยที่อยู่ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 492 ช่วงคิดเป็น 28.86 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 295 ช่วงคิดเป็น 17.30 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 146 ช่วงคิดเป็น 8.56 เปอร์เซ็นต์ (3) การใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยจำนวน 596 ช่วงคิดเป็น 34.96 เปอร์เซ็นต์ โดยแยกออกเป็นการใช้ภาษาในการตอบหน้าที่ภาษาเพื่อ

การปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 456 ช่วงคิดเป็น 27.27 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 117 ช่วงคิดเป็น 6.86 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 14 ช่วงคิดเป็น 0.82 เปอร์เซ็นต์

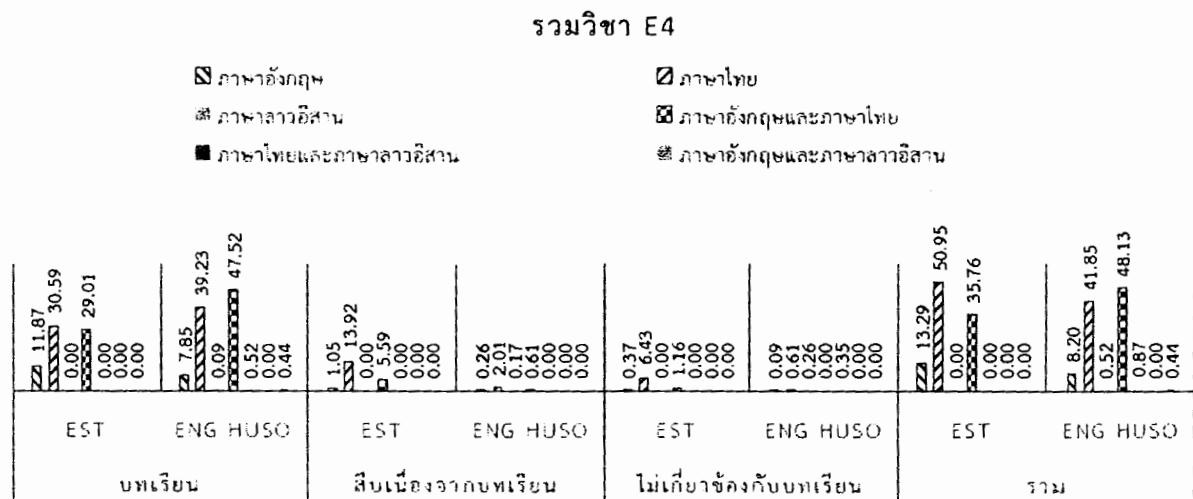
4.2.4 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 4

รายวิชา E4 เป็นวิชาภาษาอังกฤษบังคับในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกือบทุกหลักสูตรในมหาวิทยาลัย ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา E4 จะต้องผ่านรายวิชา E3 มา ก่อน ซึ่งรายวิชา E4 เป็นนี้ รายวิชาภาษาอังกฤษด้วยสุดท้ายที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีในแต่ละสาขาวิชาในมหาวิทยาลัยต้องเรียน รายวิชา E4 เป็นวิชาที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่ออ่านงานเขียนเฉพาะทาง เกี่ยวกับศาสตร์ที่เป็นวิชาเอกของนักศึกษา เป็นการต่อยอดความรู้จากภาษาอังกฤษในรายวิชา E3 ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนสองกลุ่มด้วยกัน กลุ่มที่หนึ่งเรียกว่า E4-1 ประกอบด้วยนักศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ และกลุ่มที่สองเรียกว่า E4-2 ประกอบด้วยนักศึกษาจากคณะศิลปศาสตร์ บริหารศาสตร์ คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ คณะรัฐศาสตร์ และคณะนิติศาสตร์ ซึ่งจะได้นำเสนอภาพรวมปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ และจากนั้นจะนำเสนอปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ ตามกรอบหน้าที่ภาษาสามประเภท ได้แก่กรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ เกี่ยวกับบทเรียน (Lesson frame) กรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียน (Lesson support frame) และกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียน (Commentary frame)

จากการวิเคราะห์ความถี่ในการใช้ภาษาต่างๆ ของอาจารย์ผู้สอนรายวิชา E4 ในภาพรวมพบว่าห้องสองกลุ่มการเรียนอาจารย์ใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียว ภาษาไทยอย่างเดียวและห้องภาษาอังกฤษและภาษาไทย ส่วนอาจารย์ในกลุ่มการเรียนที่สองได้เพิ่มการใช้ภาษาลาวอีสานด้วยแต่มีปริมาณเพียงเล็กน้อย ในช่วงเวลาทุกสี่วินาทีที่บันทึกข้อมูล แม้ว่าห้องสองกลุ่มการเรียนจะมีปริมาณการใช้ภาษาไทยอย่างเดียวและห้องภาษาอังกฤษและภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษอย่างเดียว ในกลุ่มการเรียนที่หนึ่งอาจารย์ใช้ภาษาไทยอย่างเดียวมากที่สุด คือ 50.95 เปอร์เซ็นต์ ตามมาด้วยห้องภาษาอังกฤษและภาษาไทยคือ 35.76 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่อาจารย์ของกลุ่มการเรียนที่สองใช้ห้องภาษาอังกฤษและภาษาไทยในปริมาณมากกว่าภาษาไทยอย่างเดียวในสัดส่วน 48.13

เปอร์เซ็นต์และ 41.85 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ ส่วนปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียวอยู่ที่ 13.29 เปอร์เซ็นต์และ 8.20 เปอร์เซ็นต์ในกลุ่มการเรียนที่หนึ่งและกลุ่มการเรียนที่สองตามลำดับ

Figure 10 ภาพรวมการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 4

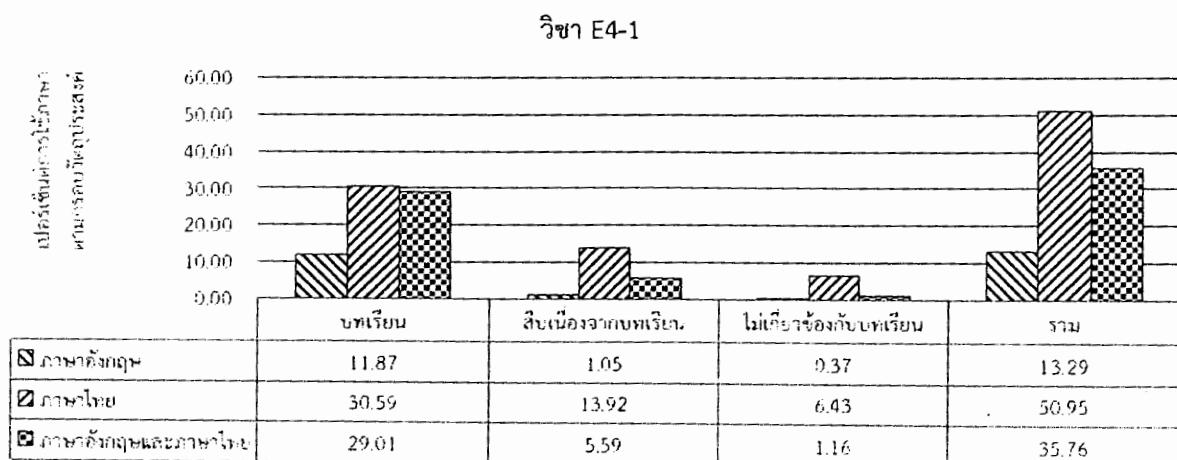

เมื่อแยกพิจารณาตามกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สามประเภทคือ เกี่ยวกับบทเรียน สืบเนื่องจากบทเรียนและไม่เกี่ยวกับบทเรียน พบร่วมกันทั้งสองกลุ่มการเรียน อาจารย์ใช้ภาษาในปริมาณมากในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนโดยใช้ภาษาไทยอย่างเดียวและทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เป็นปริมาณสูงกว่าภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียวคือ ในกลุ่มการเรียนที่หนึ่งภาษาไทยอย่างเดียวถูกใช้มากที่สุดคือ 30.59 เปอร์เซ็นต์ ตามมาด้วยทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยคิดเป็น 29.01 เปอร์เซ็นต์และภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียวมีปริมาณต่ำสุดคือ 11.87 เปอร์เซ็นต์ ส่วนในกลุ่มการเรียนที่สองอาจารย์ใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยในปริมาณมากที่สุดคือ 47.52 เปอร์เซ็นต์ โดยการใช้ภาษาไทยเพียงอย่างเดียวมีความถี่มากเป็นอันดับที่สองอยู่ที่ 39.2 เปอร์เซ็นต์และภาษาอังกฤษอย่างเดียวเป็นอันดับที่สามคือ 7.85 เปอร์เซ็นต์ เป็นที่สังเกตได้ว่าถึงแม้ว่าการใช้ภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียวของกลุ่มที่สองจะมีปริมาณน้อย แต่การใช้ภาษาอังกฤษความคุ้นเคยภาษาไทยมีความถี่สูงกว่าการใช้ภาษาของกลุ่มที่หนึ่ง นอกจากนี้ยังพบว่าอาจารย์ใช้ภาษาไทยอย่างเดียวในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียนโดยใช้ภาษาไทยอย่างเดียวในปริมาณ 13.92 เปอร์เซ็นต์และ 6.43 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ แต่การปฏิสัมพันธ์ตามกรอบหน้าที่ภาษาทั้งสองกรอบนี้พบน้อยมากในทุกภาษาในกลุ่มการเรียนที่สอง ลักษณะเช่นนี้จะได้กล่าวถึงในการอภิปรายผลต่อไป

4.2.4.1 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 4 กลุ่มที่หนึ่ง

ในวิชาภาษาอังกฤษ 4 กลุ่ม 1 พบร่วมกันที่กข้อมูลทั้งหมด 2,207 ช่วง ซึ่งเป็นการบันทึกข้อมูลในทุกๆ 4 วินาที โดยที่จะมีช่วงที่ไม่ได้ยินภาษาทั้งหมด 311 ช่วง นั้นจึงต้องเอาจำนวน 2 จำนวนนี้มาลบกันเพื่อคำนวนหาค่าปริมาณการใช้ภาษาในห้องเรียน นั้นคือ 1,896 ช่วงคิดเป็น 85.91 เปอร์เซ็นต์จากการยะเวลาการสอนทั้งหมด

Figure 11 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 4 กลุ่มที่หนึ่ง

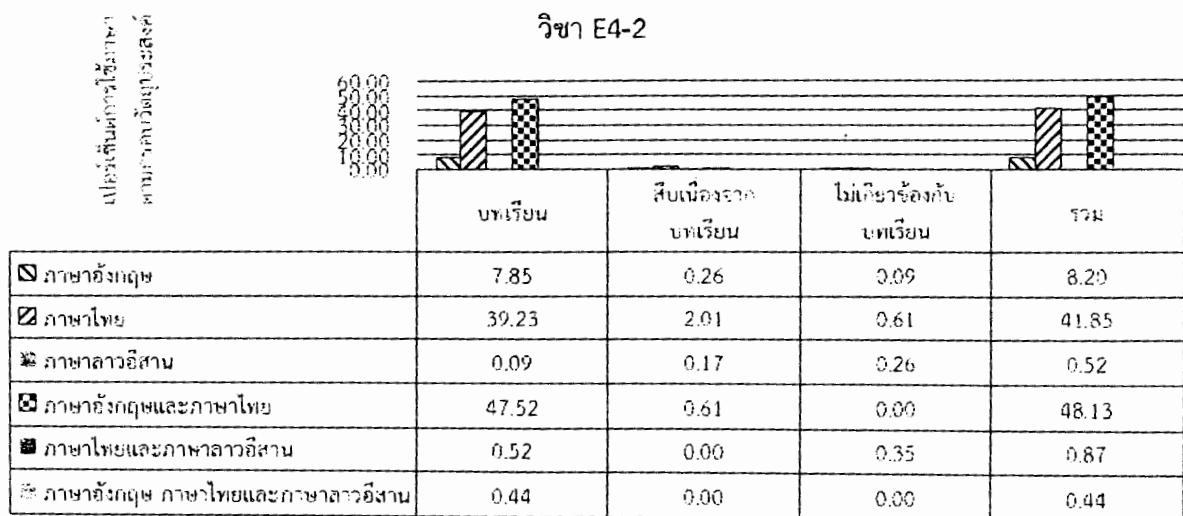
จากข้อมูลที่แสดงใน Figure 11 พบร่วมกันที่กข้อมูลที่แสดงในวิชา E4-1 มีช่วงวินาที (หนึ่งช่วงเท่ากับ 4 วินาที) ที่อาจารย์กลุ่มที่หนึ่งใช้ภาษาไทย อังกฤษ ลาวอีสานหรือภาษาอื่นๆทั้งสิ้น 1,896 ช่วง ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังต่อไปนี้ (1) การใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวจำนวน 252 ช่วงคิดเป็น 13.29 เปอร์เซ็นต์ โดยเป็นการใช้ภาษาในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 225 ช่วงคิดเป็น 11.87 เปอร์เซ็นต์ (2) การใช้ภาษาไทยอย่างเดียวจำนวน 966 ช่วงคิดเป็น 50.95 เปอร์เซ็นต์ โดยแบ่งเป็นกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 7 ช่วงคิดเป็น 0.37 เปอร์เซ็นต์ (2) การใช้ภาษาไทยอย่างเดียวจำนวน 580 ช่วงคิดเป็น 30.59 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 264 ช่วงคิดเป็น 13.92 เปอร์เซ็นต์และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 122 ช่วงคิดเป็น 6.43 เปอร์เซ็นต์ (3) การใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยจำนวน 678 ช่วงคิดเป็น 35.75 เปอร์เซ็นต์ โดยแบ่งออกเป็นการใช้ภาษาในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อ

การปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 550 ช่วงคิดเป็น 29.01 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 106 ช่วงคิดเป็น 5.59 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 22 ช่วงคิดเป็น 1.16 เปอร์เซ็นต์

4.2.4.2 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 4 กลุ่มที่สอง

ในวิชาภาษาอังกฤษ 4 กลุ่ม 2 พบร่วมกับการบันทึกข้อมูลทั้งหมด 1,867 ช่วง ซึ่งเป็นการบันทึกข้อมูลในทุกๆ 4 วินาที โดยมีช่วงที่ไม่ได้ยินภาษาทั้งหมด 658 ช่วง นั้นจึงต้องเอาจำนวนสองจำนวนนี้มาลบกันเพื่อคำนวนหาค่าปริมาณการใช้ภาษาในห้องเรียน นั้นคือ 1,147 ช่วงคิดเป็น 61.44 เปอร์เซ็นต์จากระยะเวลาการสอนทั้งหมด

Figure 12 ปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 4 กลุ่มที่สอง

จากข้อมูลที่แสดงใน Figure 12 พบร่วมในวิชา E4-2 มีช่วงวินาที (หนึ่งช่วงเท่ากับ 4 วินาที) ที่อาจารย์กลุ่มที่หนึ่งใช้ภาษาไทย อังกฤษ ลาวอีสานหรือภาษาอื่นๆทั้งสิ้น 1,147 ช่วง ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ประเภทดังนี้ (1) การใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวจำนวน 94 ช่วงคิดเป็น 8.20 เปอร์เซ็นต์ซึ่งมาจากกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 90 ช่วงคิดเป็น 7.85 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 3 ช่วงคิดเป็น 0.26 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 1 ช่วงคิดเป็น 0.09 เปอร์เซ็นต์ (2) การใช้ภาษาไทยอย่างเดียวจำนวน 480 ช่วงคิดเป็น 41.85 เปอร์เซ็นต์ซึ่งเป็นการใช้ภาษาในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน

450 ช่วงคิดเป็น 39.23 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สีบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 23 ช่วงคิดเป็น 2.01 เปอร์เซ็นต์และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 7 ช่วงคิดเป็น 0.61 เปอร์เซ็นต์ (3) การใช้ภาษาลาวอีสานอย่างเดียวจำนวน 6 ช่วงคิดเป็น 0.52 เปอร์เซ็นต์ โดยมาจากการใช้ภาษาในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 1 ช่วงคิดเป็น 0.09 เปอร์เซ็นต์ กรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สีบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 2 ช่วงคิดเป็น 0.17 เปอร์เซ็นต์ และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 3 ช่วงคิดเป็น 0.26 เปอร์เซ็นต์ (4) การใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยจำนวน 552 ช่วงคิดเป็น 48.13 เปอร์เซ็นต์ที่มาจากการใช้ภาษาในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนจำนวน 545 ช่วงคิดเป็น 47.52 เปอร์เซ็นต์และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สีบเนื่องจากบทเรียนจำนวน 7 ช่วงคิดเป็น 0.61 เปอร์เซ็นต์ (5) การใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาลาวอีสานจำนวน 10 ช่วงคิดเป็น 0.87 เปอร์เซ็นต์ ที่มาจากการกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 6 ช่วงคิดเป็น 0.52 เปอร์เซ็นต์และในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนจำนวน 4 ช่วงคิดเป็น 0.35 เปอร์เซ็นต์ และ (6) การใช้ทั้งภาษาอังกฤษ, ภาษาไทยและภาษาลาวอีสานจำนวน 5 ช่วงคิดเป็น 0.44 เปอร์เซ็นต์ซึ่งมาจากกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียน

4.2.5 ภาพรวมปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษทั้ง 4 วิชา

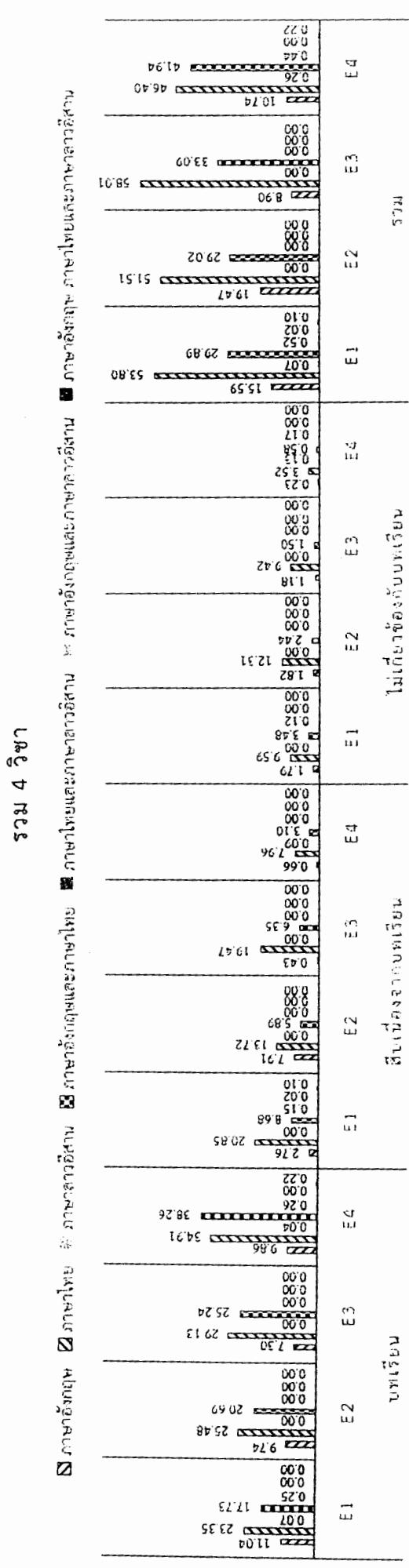
การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากรายวิชาศึกษาทั่วไปภาษาอังกฤษจำนวน 4 รายวิชา ซึ่งรายวิชา ก่อนหน้าจะเป็นเงื่อนไขสำหรับการลงทะเบียนรายวิชาต่อไป เพราะฉะนั้นจุดมุ่งหมายของการเรียนรายวิชาทั้ง 4 รายวิชานี้ จึงเป็นการปูพื้นฐานทักษะภาษาอังกฤษ พัง พุด อ่านและเขียนโดยทั่วไป และอีกอย่างหนึ่งคือฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ ประการแรกเป็นจุดมุ่งหมายของรายวิชา E1 และ E2 ประการที่สองเป็นจุดเน้นของรายวิชา E3 และ E4 และโดยเนื้อหาที่เป็นความรู้ด้านภาษาอังกฤษพื้นฐานในรายวิชา E1 และ E2 นักศึกษารายวิชาเหล่านี้จึงสามารถถดคละกลุ่มกันได้ เช่น คณะวิศวกรรมศาสตร์กับคณะบริหารศาสตร์ แต่ในรายวิชา E3 และ E4 การลงทะเบียนเรียนจะคละกลุ่มวิชาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ สุขภาพ หรือมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ไม่ได้ เนื่องจากเนื้อหาที่เรียนจะมีความเป็นเฉพาะทาง จากการศึกษาครั้งนี้พบข้อมูลโดยภาพรวม ดังนี้

(1) ทั้ง 4 รายวิชานั้นอาจารย์ใช้ภาษาไทยอย่างเดียวเป็นปริมาณสูงสุด ตามลำดับต่อไปนี้ E3 E1 E2 E4 จากผลลัพธ์ดังกล่าวนำมาซึ่งข้อสังเกตที่ว่า วิชาตัวแรกของวิชาพื้นฐานทั่วไปนั้นคือ E1 และตัวแรกของวิชาที่เป็นเชิงวิชาการนั้นคือวิชา E3 จะมีสัดส่วนการใช้ภาษาไทยอย่างเดียวสูงสุดเมื่อเทียบกับวิชาที่ตามมาคือ E2 กับ E4 ตามลำดับ

(2) ความถี่ของการใช้ภาษาที่พบเป็นอันดับที่ 2 คือการใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย โดยพบปริมาณสูงสุดในรายวิชา E4 ตามมาด้วย E3 ส่วน E1 กับ E2 มีปริมาณการใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษใกล้เคียงกัน คือ 29.89 เปอร์เซ็นต์และ 29.02 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ

(3) การใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวจะมีลักษณะแพรผันกลับกันกับการใช้ภาษาไทยใน E1 กับ E2 และ E3 กับ E4 นั่นคือจะมีปริมาณน้อยใน E1 เพิ่มขึ้นใน E2 และน้อยใน E3 เพิ่มขึ้นใน E4 และปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวใน E3 มีจำนวนน้อยกว่าที่พบใน E1 อย่างไรก็ตามเป็นที่สังเกตได้ว่าหากรวมปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษจากความถี่ในการใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย เข้ากับภาษาอังกฤษอย่างเดียวจะพบว่าการใช้ภาษาอังกฤษจะมีปริมาณมากถึง 50 เปอร์เซ็นต์ หรือมากกว่าในทุกรายวิชา ยกเว้น E3 นอกเหนือนี้โดยภาพรวมแล้วพบว่าการใช้ภาษาลาวอีสานทั้งแบบใช้อย่างเดียวหรือควบคู่ไปกับภาษาอังกฤษหรือภาษาไทยหรือการใช้ทั้งสามภาษาในมีสัดส่วนน้อยกว่า 1 เปอร์เซ็นต์ในทุกรายวิชา

Figure 13 ภาพพร้อมการใช้ภาษาแม่เลือดหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษทั้ง 4 วิชา

เมื่อพิจารณาปริมาณการใช้ภาษารวม 4 วิชา กับกรอบการปฏิสัมพันธ์ในบทเรียนทั้ง 3 กรอบแล้ว
พบว่า มีกรอบการปฏิสัมพันธ์ที่มีปริมาณการใช้ภาษามากที่สุดคือ กรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์
เกี่ยวกับบทเรียน ตามมาด้วยกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สีบเนื้องจากบทเรียน และกรอบหน้าที่
ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียน ตามลำดับ โดยที่ในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์
เกี่ยวกับบทเรียนนั้นมีการใช้ภาษาไทยอย่างเดียวมากที่สุดใน 3 วิชา นั่นคือวิชา E1 E2 และ E3 ส่วนวิชา E4
นั้นจะมีความแตกต่างที่ว่า มีการใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง ตามมาด้วยภาษาไทย
อย่างเดียว ทั้งนี้ ทั้ง 4 วิชานี้ มีการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับ
บทเรียนน้อยที่สุด โดยที่มีสัดส่วนการใช้ภาษาในวิชา E1 อยู่ที่ 11.04 เปอร์เซ็นต์ซึ่งมีสัดส่วนการใช้สูงกว่าใน
รายวิชา E2 ที่เท่ากับ 9.74 เปอร์เซ็นต์ ในทางตรงกันข้ามการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวในรายวิชา E3 นั้นมีค่า
อยู่ที่ 7.30 เปอร์เซ็นต์ซึ่งน้อยกว่าปริมาณการใช้ภาษาของรายวิชา E4 ที่ 9.86 เปอร์เซ็นต์ ในกรอบหน้าที่ภาษา
เพื่อการปฏิสัมพันธ์สีบเนื้องจากบทเรียนนั้นมีการใช้ภาษาไทยอย่างเดียวมากกว่าภาษาอื่นๆ ในทุกวิชา โดยที่ใน
กรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์สีบเนื้องจากบทเรียนในวิชา E1 และ E3 ที่มีอัตราการใช้ที่ 20.85
เปอร์เซ็นต์ และ 19.47 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ มีปริมาณการใช้ภาษาไทยอย่างเดียวสูงกว่ารายวิชา E2 กับ E4 โดย
มีอัตราการใช้ที่ 13.72 เปอร์เซ็นต์ และ 7.96 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ ตามมาด้วยการใช้ทั้งภาษาอังกฤษและ
ภาษาไทยเป็นอันดับที่สองและการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวเป็นอันดับสามในทุกรายวิชายกเว้นรายวิชา E2
ซึ่งสำหรับวิชา E2 นี้มีผลลัพธ์ที่แพร่ผ่านกับวิชาอื่นๆ ที่ว่า มีการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวเป็นอันดับสองด้วย
อัตราการใช้ที่ 7.91 เปอร์เซ็นต์ และการใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยตามมาเป็นอันดับที่สามที่อัตราการใช้
5.89 เปอร์เซ็นต์ ส่วนในกรอบหน้าที่ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนนั้นพบว่า ปริมาณการใช้
ภาษาไทยอย่างเดียวมีการใช้มากที่สุดในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันทุกรายวิชายกเว้นวิชา E4 นอกจากนี้ยังพบว่า
การใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยนั้นถูกใช้เป็นอันดับที่สองในทุกรายวิชา อย่างไรก็ตาม อัตราการใช้ภาษา
ของแต่ละรายวิชานั้นก็อยู่ในปริมาณที่ค่อนข้างต่ำที่มีการใช้ต่ำกว่า 5 เปอร์เซ็นต์ ตามมาด้วยการใช้
ภาษาอังกฤษอย่างเดียวที่มีสัดส่วนการใช้เป็นอันดับสามในทุกรายวิชาโดยที่ทุกวิชานั้นมีอัตราการใช้ภาษาน้อย
กว่า 2 เปอร์เซ็นต์ และสุดท้ายคือภาษาอื่นๆ เช่น การใช้ภาษาลาวอีสานอย่างเดียว และการใช้ทั้งภาษาไทยและ
ลาวอีสานที่มีอัตราการใช้ภาษาน้อยกว่า 1 เปอร์เซ็นต์

4.3 แนวคิดของครูเรื่องการใช้ภาษาต่างๆ ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน

การวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยคำถ้ามวิจัยหลักจำนวน 3 คำถ้า ในส่วนแรกของบทนี้ได้นำเสนอผลการวิจัยเพื่อตอบคำถ้ามวิจัยคือ การใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนมีปริมาณเท่าใดและภาษาแม่ที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนมีหน้าที่อะไร ในส่วนหลังของบทนี้ จะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ที่เป็นผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยทั้งสิ้น 6 คน ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบ่งเป็น 9 ประเด็นได้แก่ 1) ประโยชน์ของภาษาแม่ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 2) การใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนในห้องเรียนทั้งหมด 3) ข้อดีของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในการเรียนการสอน 4) ข้อเสียของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในการเรียนการสอน 5) ข้อเสียของการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 6) ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอน 7) การกำหนดปริมาณภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ 8) ปริมาณการใช้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในวิชาที่ต่างกัน 9) ปริมาณการใช้ภาษาไทยในการเรียนการสอน ผลการวิจัยในส่วนนี้จะช่วยตอบคำถ้ามวิจัยว่า อาจารย์มีแนวคิดเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนอย่างไร และเมื่อร่วมผลการวิจัยส่วนนี้และส่วนก่อนหน้านี้ก็จะสามารถตอบคำถ้ามวิจัยหลักของงานวิจัยได้ นั่นคือ การใช้แม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสะท้อนภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในบริบทเฉพาะนั้นอย่างไร

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ความเห็นของอาจารย์จะแยกเป็นส่วนๆ ตามประเด็นคำถ้า และในแต่ละประเด็นจะนำเสนอคุณความเห็นของอาจารย์พร้อมยกตัวอย่างและอธิบาย อย่างไรก็ตามสำหรับคำถ้าเรื่องการใช้ภาษาแม่มีข้อเสียในการเรียนการสอนอย่างไร อาจารย์ทุกท่านมีความเห็นว่าการใช้ภาษาแม่มีมีข้อเสียในการเรียนการสอนแต่อย่างใด เพราะฉะนั้นการบรรยายผลในส่วนนี้จึงมีทั้งสิ้น 8 ส่วนเว้นข้อเสียของการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ดังนี้

4.3.1 ประโยชน์ของภาษาแม่ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ในประเด็น “ภาษาแม่มีประโยชน์หรือไม่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ” พบว่าจากประสบการณ์การสอน อาจารย์ทั้ง 6 คนเห็นว่าภาษาแม่มีประโยชน์ต่อการ

เรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยสามารถแบ่งกลุ่มความเห็นได้ 4 กลุ่มเรียงตามความลึกสูงสุด ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ประโยชน์ของภาษาแม่ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

กลุ่มความเห็น	จำนวนความเห็นย่อย	อาจารย์ที่แสดงความเห็น
1. มีประโยชน์เนื่องจากบริบทการใช้ภาษาอังกฤษในประเทศไทย	4	T3, T4 และ T5
2. มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเนื่องจากช่วยอธิบายบทเรียนในเวลาที่จำกัด	2	T3 และ T6
3. มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเนื่องจากช่วยการเปรียบเทียบภาษาได้	2	T1 และ T2
4. ภาษาแม่มีประโยชน์ต่อการอธิบายคำสั่งงาน	1	T1

จากการด้านบนจะเห็นว่าอาจารย์เห็นว่าภาษาแม่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเนื่องจากบริบทการใช้ภาษาอังกฤษในประเทศไทย จำนวน 4 ความเห็นย่อย ภาษาแม่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเนื่องจากช่วยอธิบายบทเรียนในเวลาที่จำกัดจำนวน 2 ความเห็นย่อย ภาษาแม่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเนื่องจากช่วยการเปรียบเทียบภาษาได้ มีจำนวน 2 ความเห็นย่อย และภาษาแม่มีประโยชน์ต่อการอธิบายคำสั่งงาน มีจำนวน 1 ความเห็นย่อย

ในกลุ่มที่หนึ่งคือ ภาษาแม่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเนื่องจากบริบทการใช้ภาษาอังกฤษในประเทศไทย อาจารย์มีความเห็นแบ่งเป็น 3 ความเห็นย่อย ได้แก่ ความเห็นย่อยที่ 1 คือ คนไทยโดยส่วนมากไม่ได้พูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (T3 และ T5) สืบเนื่องจากบริบทรอบตัวนั้นไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งยังถือว่าเป็นการเรียนเพื่อไปใช้ในการสอบหรือเพื่อทำงานมากกว่าจะมีเพียงจำนวนเล็กน้อยเท่านั้นที่เรียนเนื่องจากความสนใจส่วนบุคคล เช่น อาจารย์ T3 ให้ความเห็นว่า “สถานการณ์หรือบริบทของสภาพสังคมไทยมันไม่ได้อื้อให้เด็กไทยใช้ภาษาอังกฤษ เพราะฉะนั้นจึงต้องใช้

ภาษาแม่ในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อให้เกิดความเข้าใจ” ความเห็นย่ออย่างที่ 2 คืออาจารย์เห็นว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยอยู่ในระดับต่ำ ภาษาแม่จึงเป็นตัวช่วยให้นักศึกษาที่อ่อนภาษาอังกฤษสามารถเข้าใจบทเรียนได้ (T3) ซึ่งอาจารย์ T3 ได้อธิบายว่า “นักศึกษาไม่ได้มีความรู้ภาษาอังกฤษมากพอที่จะใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียว” และความเห็นย่ออย่างที่ 3 คือภาษาแม่ช่วยลดความรู้สึกด้านลบ เช่น ความรู้สึกด้วย กังวล อึดอัดหรือสับสน ของผู้เรียนต่อการเรียนการสอนได้ โดยที่พบความเห็นดังกล่าวจากการสัมภาษณ์ของอาจารย์ T4 โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษระดับต่ำ ดังที่ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “สำหรับเด็กอ่อนนั้นแน่นอนว่าการใช้ภาษาแม่ย่อมเป็นการช่วยในการทำความเข้าใจบทเรียน เพราะการใช้เพียงภาษาอังกฤษในห้องเรียนนั้น อาจทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกกังวลหรืออึดอัดกับการเรียนได้” (T4)

กลุ่มที่สองคือ ภาษาแม่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเนื่องจากช่วยอธิบายบทเรียน ในเวลาที่จำกัด มีจำนวน 2 ความเห็นย่ออย่าง จากข้อมูลพบว่าอาจารย์คิดว่าการใช้ภาษาไทยในห้องเรียนภาษาอังกฤษเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจต่อบทเรียนได้เร็วขึ้น และช่วยลดระยะเวลาในการอธิบายเนื้อหาอันเนื่องมาจากเวลาการเรียนการสอนที่มีอย่างจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่ออาจารย์ต้องอธิบายเนื้อหาที่เป็นนามธรรม เข้าใจยาก มีคำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่คุ้นชิน ดังที่อาจารย์ T6 ได้ให้ความเห็นไว้ว่า “การใช้ภาษาแม่นั้นคือวิธีการที่สะดวกมากในการอธิบายบทเรียน ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษให้ยุ่งยาก”

กลุ่มความเห็นที่สาม คือภาษาแม่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเนื่องจากช่วยการเปรียบเทียบภาษาได้ อาจารย์มีความเห็นแบ่งย่อยเป็น 2 ประเด็นจากอาจารย์ T2 คือ การเปรียบเทียบเพื่ออธิบายความเหมือนและเปรียบเทียบเพื่ออธิบายความต่าง โดยที่ประเด็นแรกคือการอธิบายความเหมือนนั้น อาจารย์ได้มีการยกเอาประเด็นของประโยชน์ภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่มีความหมายหรือโครงสร้างภาษาที่เหมือนกันมาเป็นตัวอย่างให้นักศึกษาเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถโยงกลับไปทางภาษาแม่เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถมองเห็นภาพได้มากขึ้น เช่น อาจารย์ T2 บอกว่า “การเรียนเรื่อง noun clause เราอาจจะบอกว่าให้นักศึกษาลองคิดเป็นภาษาไทยก่อน แล้วคิดว่ารูปแบบประโยชน์นี้มีในภาษาอังกฤษเหมือนกันโดยยกตัวอย่างให้ดู” ส่วนในประเด็นที่สองคือการอธิบายความต่าง อาจารย์ T2 ได้มีการอธิบายเพิ่มเติมพร้อมยกตัวอย่างไว้เช่นกันว่า ต้องพยายามอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจว่าสำหรับบางโครงสร้างทางไวยากรณ์ของทั้งสองภาษาที่มีความแตกต่างกัน โดยใช้วิธีการว่า “ในภาษาไทยไม่จำเป็นต้องใช้ tense ก็สามารถเข้าใจกันได้ แต่ในภาษาอังกฤษนั้นจำเป็นต้องมี ซึ่งมันเป็นธรรมชาติของภาษาอังกฤษ” ในประเด็นนี้

อาจารย์ T1 เห็นพ้องกับ T2 ว่า "เวลาเรารสอนเราได้เปรียบเทียบความเหมือนของภาษา เพราะอันไหนที่เหมือนกับภาษาไทยนักศึกษาจะเข้าใจง่ายขึ้น" เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่องโยงความสัมพันธ์ของภาษาแม่ของตัวเองกับภาษาเป้าหมายได้จนเกิดภาพในหัวถึงลักษณะของภาษา และ T1 เห็นว่าต้องพยายามชี้ให้ผู้เรียนเห็นเรื่องความต่างของทั้งสองภาษา ทำให้เกิดความรู้สึกธรรมดัดระวังในการใช้ซึ่งอาจจะเป็นวิธีที่ผู้เรียนรู้สึกว่าต้องจดจำไว้ให้ดีเวลาใช้ เช่น อาจารย์ T1 อธิบายว่า "ตัวไหนที่ต่างเราก็จะชี้ได้ง่ายขึ้น ว่าตัวนี้มันต่างกันต้องระวังเวลาใช้อะไรแบบนี้"

กลุ่มที่สี่คือ ภาษาแม่มีประโยชน์ต่อการอธิบายคำสั่งงาน เพื่อลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล หรือการเข้าใจผิด (T1) เนื่องจากภาษาอังกฤษไม่ได้เป็นภาษาที่ผู้เรียนถนัด จะนั้นการคลาดเคลื่อนของข้อมูล จึงสามารถเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทที่ไม่มีการปฏิสัมพันธ์ต่อหน้ากัน ดังที่อาจารย์ T1 อธิบาย ไว้ว่า "ถ้าเป็นคำสั่ง คำสั่งต่างๆเพื่อให้มันเคลียร์เราก็จะใช้ภาษาไทยไปเลยส่วนมาก อย่างใน Facebook ปกติ ส่วนมากจะใช้ภาษาอังกฤษแต่ถ้าเป็นคำสั่งอะไรที่มี due date ต่างๆ เคลียร์เป็นภาษาไทยไปเลย เพราะไม่อย่างนั้นจะมีคนบอกว่าเข้าไปผิดอะไรมาก"

4.3.2 การใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนในห้องเรียนทั้งหมด

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ในประเด็น "ควรใช้ภาษาอังกฤษทั้งหมดในห้องเรียนหรือไม่ เพราะอะไร" คำถามนี้เป็นการถามความเชิงทฤษฎีที่ "ควร" ปฏิบัติในการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน โดยให้อาจารย์พิจารณาเองจากความรู้ทางทฤษฎีและประสบการณ์การเรียนการสอนของอาจารย์

ตารางที่ 4 การใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนในห้องเรียนทั้งหมด

กลุ่มความเห็น	จำนวนความเห็นย่อย	อาจารย์ที่แสดงความเห็น
1. ควรใช้แต่มีข้อจำกัดบางประการ	4	T2, T3 และ T4
2. ควรใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนทั้งหมด	1	T5
3. ไม่ควรใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนทั้งหมด	1	T6

จากตารางด้านบนพบว่าอาจารย์มีความเห็นที่สามารถแบ่งกลุ่มได้ 3 กลุ่ม ได้แก่ ควรใช้แต่มีข้อจำกัดบางประการ จำนวน 4 ความเห็น ควรใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนทั้งหมดจำนวน 1 ความเห็น และไม่ควรใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนทั้งหมดอีก 1 ความเห็น

กลุ่มที่หนึ่งคือ ความมีการใช้ภาษาอังกฤษทั้งหมดแต่ก็ยังคงมีข้อจำกัดในบางประการ ซึ่งสามารถแบ่งความเห็นของอาจารย์ผู้สอนออกเป็น 2 ความเห็นย่อย ความเห็นย่อยที่ 1 คือ การปรับรูปแบบการสอนให้เข้ากับบริบทการเรียน (T2 และ T3) อันได้แก่ หลักสูตรการเรียนที่มักจะมีการทดสอบ มีการเก็บคะแนนการเรียนเพื่อทำการประเมินผลการเรียน รูปแบบเนื้อหาที่อาจมีหัวข้อการเรียนเยอะมากเกินไป และระยะเวลาอันจำกัดในแต่ละปีการศึกษาที่ทำให้การสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนทั้งหมดอาจเป็นเรื่องยาก เช่นเดียวกับที่อาจารย์ T3 ได้เสนอความเห็นไว้ว่า “ถ้ามันไม่มีพาก achievement test มาบังคับครู ถ้าเป็นโรงเรียนตัวเตอร์สอนตามบ้านแบบนั้นคุณเอาไปเลย แต่ถ้าในระบบการเรียนแบบในห้องเรียนอย่างนี้มันไม่ใช่ มันมี achievement test เด็กต้องมีเกรดมีคะแนน” ความเห็นย่อยที่ 2 คือความสามารถด้านภาษาของตัวผู้เรียนเอง การใช้ภาษาอังกฤษทั้งหมดจะสามารถทำได้ในกรณีที่ผู้เรียนมีความสามารถมากพอที่จะเข้าใจภาษา (T3 และ T4) เพราะหากผู้เรียนไม่มีความพร้อมทางด้านภาษา การเรียนโดยใช้ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาแม่ก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาด้านการเรียนบางประการ เช่น ตามบทเรียนไม่ทันหรือไม่เข้าใจเนื้อหาในขณะที่เพื่อนร่วมชั้นที่มีทักษะดีกว่าสามารถเข้าใจบทเรียนได้หมด อาจารย์ T3 เองได้พูดถึงประเด็นดังกล่าวไว้ว่า “ถ้าใช้ภาษาอังกฤษหมดนั้นมันก็ต้องเลือกเด็ก เด็กที่พร้อมคือไปได้”

กลุ่มสองคือ ควรใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนทั้งหมด อาจารย์มีความเห็นว่าการใช้ภาษาอังกฤษทั้งหมดนี้สามารถทำให้ผู้เรียนมีการรับรู้ตัวภาษาเป้าหมายที่กำลังเรียนรู้อยู่ได้ ซึ่งเป็นลักษณะการเรียนภาษาที่มาจากการเชื่อส่วนตัวของอาจารย์ผู้สอนเอง ดังที่อาจารย์ T5 ได้ให้ความเห็นไว้ว่า “เราเก็งเชื่อเรื่องการสอนภาษาอังกฤษโดยให้ผู้เรียน expose กับภาษาอังกฤษโดยตรงเลย เราเชื่ออันนี้มากกว่า”

กลุ่มที่สามคือ ไม่ควรใช้ภาษาอังกฤษทั้งหมดในห้องเรียน เพราะการเรียนภาษามีหลากหลายมุมมอง (T6) ซึ่งอาจจะมีปัจจัยหรือทักษะอื่นที่มากกว่าการพูดหรือการฟัง ความสนใจส่วนบุคคลก็เป็นส่วนสำคัญที่ผลักดันให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการเรียนภาษา ดังที่อาจารย์ T6 ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ผมรู้สึกว่าบ้านเรามีพูดถึง English proficiency จะพูดถึง speaking มาก่อน แต่คุณไม่คิดหรือว่าภาษามันมีหลาย

aspect ถ้าคุณไม่สนใจที่จะพูดอย่างอ่านได้เขียนได้มันก็ขึ้นอยู่กับ individual purpose” เพราะหากผู้เรียนมีเป้าหมายของตนเองและมีแรงผลักดันในการเรียน ก็อาจจะทำให้การเรียนประสบผลสำเร็จ

4.3.3 ข้อดีของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ในประเด็น “ข้อดีของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในห้องเรียน” เช่นเดียวกับคำถามข้อที่สอง คำถามข้อนี้เน้นถามเชิงปฏิบัติเป็นหลัก พบว่าอาจารย์มีความเห็นแบ่งกลุ่มได้ 2 กลุ่มได้แก่ ข้อดีของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในห้องเรียนช่วยการอธิบาย จำนวน 1 ความเห็น ย่อย และข้อดีของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในห้องเรียนช่วยการรับรู้ภาษา จำนวน 1 ความเห็น ย่อย ทั้งสองความเห็นมาจากอาจารย์ T2 ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า T5 ซึ่งเห็นว่าในทางทฤษฎีควรใช้การใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนทั้งหมดตั้งที่ได้นำเสนอไว้ก่อนนั้น ไม่ได้ระบุถึงข้อดีของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมาก ทั้งนี้อาจมาจากเหตุผลที่ว่าในทางปฏิบัติ อาจารย์ยังไม่เคยใช้ภาษาอังกฤษ เป็นปริมาณที่มากในการเรียนการสอนมาก ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ข้อดีของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในการเรียนการสอน

กลุ่มความเห็น	จำนวนกลุ่ม ความเห็นย่อย	อาจารย์ที่แสดงความเห็น
1. การใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในห้องเรียนช่วยการอธิบาย	1	T2
2. การใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในห้องเรียนช่วยการรับรู้ภาษา	1	T2

กลุ่มความเห็นที่หนึ่งคือ การใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในห้องเรียนช่วยการอธิบาย อาจารย์มีความเห็นว่าการอธิบายความหมายของคำศัพท์บางคำนั้นไม่สามารถใช้ภาษาไทยได้ เนื่องจากความแตกต่างของลักษณะทางภาษาของภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ฉะนั้นอาจเป็นเรื่องยากสำหรับอาจารย์ผู้สอนที่ต้องสอนและอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นจากบริบทที่ต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาของวิชาภาษาอังกฤษที่อาจเป็นเนื้อหาที่เกิดขึ้นในบริบทต่างประเทศที่ผู้เรียนและในบางครั้ง

รวมถึงตัวผู้สอนเองไม่คุ้นชิน การอธิบายเนื้อหาบางอย่างจึงไม่สามารถใช้ภาษาไทยในการสอนได้ จะนั้นภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวกต่อผู้สอน ทั้งยังเป็นการป้องกันการคลาดเคลื่อนทางความหมายของคำศัพท์นั้นๆ เช่น อาจารย์ T2 อธิบายว่า “มีคำบางคำที่ผมไม่สามารถอธิบายเป็นภาษาไทยได้ เพราะมันไม่ใช้ความหมายที่ผมจะสื่อ เพราะฉะนั้นผมก็เลยใช้คำที่เป็นภาษาอังกฤษเช่น มีหลายครั้งที่ผมไม่ใช้คำศัพท์ที่แปลเป็นไทย เพราะคิดว่าถ้าเราแปลแล้วมันจะไม่ตรง”

กลุ่มที่สองคือ การใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในห้องเรียนช่วยการรับรู้ภาษา อาจารย์บางคนเห็นว่าข้อดีของการใช้ภาษาอังกฤษกับผู้เรียนเช่นนั้นช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นชินกับภาษา และมีการเปิดรับภาษาเป้าหมายมากขึ้น ดังที่อาจารย์ T2 ได้ยกข้อดีของการใช้ภาษาอังกฤษเช่นๆ จากประสบการณ์ของตนเองที่ทำให้เกิดความคุ้นชินกับตัวภาษาและได้ผลลัพธ์ที่ดีว่า “ตอนอยู่ที่อเมริกาทุกอย่างเป็นภาษาอังกฤษหมด เป็นการเรียนที่ผลมาจากการเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษโดยใช้แค่ภาษาอังกฤษไม่มีภาษาแม่เลย แล้วผมคิดว่าผลลัอกมามันไม่ได้ Lewinsky”

4.3.4 ข้อเสียของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ในประเด็น “ข้อเสียของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในการสอน” คำ답อนี้มุ่งเน้นถ้าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณที่มาก พบร่วมกับอาจารย์ มีความเห็นแบ่งกลุ่มได้ 2 กลุ่มได้แก่ ความสามารถของตัวผู้เรียนมีความเห็นทั้งหมด 1 ความเห็น (T3) และเนื้อหาวิชาที่เรียน มีความเห็นทั้งหมด 1 ความเห็น (T6)

ตารางที่ 6 ข้อเสียของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในการเรียนการสอน

กลุ่มความเห็น	จำนวนกลุ่มความเห็นย่อย	อาจารย์ที่แสดงความเห็น
1. ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกเชิงลบต่อการเรียนการสอน	1	T3
2. ทำให้เกิดความยากลำบากในการเข้าใจเนื้อหาภาษาอังกฤษที่ยก	1	T6

ในกลุ่มที่หนึ่งคือ อาจารย์มีความเห็นว่า การใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนนั้นทำให้ผู้เรียนที่มีทักษะภาษาในระดับต่ำเกิดความรู้สึกด้านลบ (T3) ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนรู้สึกกลัวว่าตัวเองจะพูดไปแล้วจะผิดหลักไวยากรณ์หรือออกเสียงคำศัพท์ไม่ถูก รู้สึกกังวลว่าหากโดนถามคำถามจะต้องตอบแบบไหนอย่างไร เช่นเดียวกันกับอาจารย์ T3 ได้ชี้ให้เห็นลักษณะดังกล่าวในห้องเรียนของตนเองว่า “เคยสอนห้องหนึ่ง เราก็ถ่ายเอกสารหนังสือหน้าสองหน้าไป สอนคำศัพท์ พูดเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งหมดเลย ง่าย กลับกลایเป็นว่าเด็กถอน มีเด็กย้ายกลุ่มการเรียน ตั้งแต่นั้นก็เลยไม่สอนเป็นภาษาอังกฤษอีกเลย” จากรณีดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกที่ได้กล่าวถึงข้างต้นที่ว่า เมื่อมีการใช้ภาษาอังกฤษในการสอนมากแล้ว ผู้เรียนกลับรู้สึกกลัวจนต้องย้ายกลุ่มการเรียน ทั้งยังส่งผลต่อวิธีการสอนของผู้สอนเช่นกันที่รู้สึกกังวลจนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสอนได้

กลุ่มที่สองคือ เนื่องจากบางรายวิชาโดยเฉพาะวิชาตัวสูงๆที่มีเนื้อหาค่อนข้างซับซ้อน ลงรายละเอียดค่อนข้างมาก การใช้ภาษาอังกฤษในการสอนที่มากในการสอนนั้นอาจทำให้ “ผู้เรียนประสบกับความยากลำบากในการทำความเข้าใจเนื้อหาได้” (T6) ซึ่งหากผู้เรียนไม่เข้าใจเนื้อหาของบทเรียนนั้นๆ ก็ถือว่าเป็นเรื่องยากที่การเรียนจะดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิผล ซึ่งอาจารย์บางท่านก็คิดว่าการอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจตรงๆไปเลย น่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมกว่า อย่างเช่นอาจารย์ T6 ได้กล่าวว่า “บางอย่าง เราเข้าใจว่าควรใช้ภาษาไทยอธิบาย โดยเฉพาะ concept อะไรที่มันยากๆ แล้วก็โครงสร้างอะไรที่มันยากๆ ไม่เห็นจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการอธิบายเลย”

4.3.5 ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ในประเด็น “ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอน” จากประสบการณ์ของอาจารย์พบว่าอาจารย์มีความเห็นแบ่งกลุ่มได้ 3 กลุ่ม เรียงตามความถี่สูงสุด ได้แก่ปัจจัยจากผู้เรียนซึ่งพบความเห็นจากอาจารย์ทั้งหมด 8 ความเห็นย่อย รูปแบบของห้องเรียนซึ่งพบว่ามีความเห็นจากอาจารย์ทั้งหมด 6 ความเห็นย่อยและปัจจัยจากผู้สอนทั้งหมด 2 ความเห็นย่อย

ตารางที่ 7 ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอน

กลุ่มความเห็น	จำนวนกลุ่ม ความเห็นย่อย	อาจารย์ที่แสดงความเห็น
1. ปัจจัยจากผู้เรียน	3	T1, T2, T3, T4 และ T5
2. ปัจจัยรูปแบบของห้องเรียน	3	T2, T3, T4 และ T5
3. ปัจจัยจากผู้สอน	2	T1 และ T2

ในกลุ่มความเห็นที่หนึ่งคือ ปัจจัยจากผู้เรียนเอง อาจารย์มีความเห็นแบ่งเป็น 3 ความเห็นย่อย แรกคือ พื้นเพหรีอภูมิลำเนาของผู้เรียนที่มาจากการหลากหลายพื้นที่ (T1 และ T5) เพราะฉะนั้นการเลือกใช้ หรือไม่ใช้ภาษาใดๆ ในห้องเรียนนั้นจึงเป็นเรื่องที่ผู้สอนให้ความสำคัญ เช่นอาจารย์ T1 พูดถึงปัจจัยของการเลือกใช้ภาษาแม่ของตัวเองว่า "ขึ้นอยู่กับพื้นเพหรีเด็กเป็นส่วนใหญ่ คือถ้าเด็กเป็นคนที่มาจากภาคอื่น ก็จะไม่ค่อยใช้เลย ภาษาอีสาน แต่ก็จะใช้ภาษาไทยปนแฝ่นอนค่ะ แล้วถ้าเกิดว่าเด็กที่คะแนนค่อนข้างดี เรายัง จะเริ่มใช้ภาษาอังกฤษเยอะขึ้น" ความเห็นย่อยที่สองคือ ความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน (T1, T2, T3 และ T5) เพราะเนื่องจากในบริบทห้องเรียนที่ทำการสังเกตการณ์นั้นมักจะประสบปัญหาที่ว่า นักศึกษาเก่งและนักศึกษาอ่อนลงทะเบียนเรียนในกลุ่มการเรียนเดียวกัน ซึ่งความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษามีความต่างกันมากเกินไป อาจารย์จึงต้องคำนึงถึงปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการสอน เช่น อาจารย์ T5 กล่าวไว้ว่า "ถ้าได้สอนเด็กเก่ง โดยส่วนตัวคิดว่าภาษาไทยจะลดลง เคยสอนนักศึกษาแพทย์ แต่ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นคือแพทย์จะไปอยู่กับนักศึกษาแพทย์จะไม่สามารถที่จะใช้ได้" ความเห็นย่อยที่สามคือปฏิกริยาตอบสนองของผู้เรียนต่อการสอนของอาจารย์ (T1, T4 และ T5) ซึ่ง อาจารย์ผู้สอนจะสังเกตการณ์ปฏิกริยาผู้เรียนของตนเองเพื่อปรับวิธีการสอนและปริมาณการใช้ภาษาในห้องเรียน เช่น อาจารย์ T1 ให้ความเห็นไว้ว่า "ส่วนใหญ่จะใช้ภาษาอังกฤษเป็นคำถ้าที่เค้าฟังจะซินให้เค้า เดาก่อน ถ้าเกิดว่าถามแล้วเด็กไม่มีการตอบ จะเริ่มใช้ภาษาไทย"

กลุ่มความเห็นที่สองคือ รูปแบบของห้องเรียน อาจารย์มีความเห็นย่อยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่ม ความเห็นย่อยแรกคือระยะเวลาการสอนที่จำกัด (T2) เนื่องจากมีเวลาในการสอนเพียง 3 ถึง 4 เดือน เท่านั้นซึ่งหากเทียบกับเนื้อหาที่ต้องสอนให้ทันเวลาแล้วนั้น ถือว่าเป็นเรื่องยากที่จะนำไปใช้เพียง

ภาษาเป้าหมาย ฉะนั้นการใช้ภาษาแม่จึงช่วยทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น เช่นเดียวกันกับที่อาจารย์ T2 กล่าวไว้ว่า “การจะทำให้จบ curriculum ที่ถูกออกแบบมาสำหรับ 4 เดือน ด้วยภาษาอังกฤษเนี่ยเป็นไปได้ยากมาก” กลุ่มความเห็นย่ออยู่ที่สองคือ ตัวหลักสูตรวิชาและเนื้อหาที่เรียน (T2, และ T3, T4 และ T5) ที่ค่อนข้างบังคับให้การเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นไปได้อย่างลำบาก เพราะต้องมีการวัดผลการเรียนของผู้เรียน และตัวเนื้อหาเองก็ค่อนข้างจะซับซ้อนจนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเต็มที่ ดังที่อาจารย์ T5 กล่าวไว้ว่า “อาจจะเป็นกรอบที่เราต้องวัดผลแบบนี้ ในวิธีการวัดผล เนี่ยถ้าเกิดจะเรียนแบบ direct-method พูดภาษาอังกฤษโดยตรงมันก็อาจจะเป็นแบบว่าไม่ตรงจุดประสงค์ที่เราได้ตั้งไว้อะไรแบบนี้” และกลุ่มความเห็นย่ออยู่ที่สามคือจำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่มการเรียน (T5) ที่มีจำนวนค่อนข้างมากประกอบกับลักษณะการเรียนภาษาอังกฤษที่เป็นวิชาทักษะที่ต้องใช้เวลาในการฝึกฝน การที่ในหนึ่งห้องเรียนมีจำนวนกว่า 70 ถึง 80 คน นั้นก็ถือเป็นเรื่องยากที่จะสามารถใช้ภาษาและมั่นใจได้ว่า นักศึกษาทุกคนเข้าใจและมีการรับรู้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิผล เพราะส่วนใหญ่จะมีเพียงผู้สอนฝ่ายเดียวที่ใช้ภาษา เช่น อาจารย์ T5 กล่าวไว้ว่า “นักศึกษามันมีเยื่อมากการที่เราจะไปใช้ คือการใช้ภาษาอังกฤษเฉพาะ อาจารย์เนี่ยมันก็คงจะได้อยู่แต่ว่ามันจะไม่มี interaction พอดีก็ไม่มี interaction มันก็ไม่สามารถทำให้เค้าพัฒนาภาษาอังกฤษได้อย่างที่มั่นคงที่จะเป็นอย่างธรรมชาติ เพราะจำนวนของนักศึกษามันเยอะ” ซึ่งแสดงให้เห็นถึงลักษณะของห้องเรียนภาษาตามแนวคิดของผู้สอนที่นักศึกษาควรจะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กันและมีการใช้ภาษาเพื่อพัฒนาทักษะการเรียน

กลุ่มความเห็นที่สามคือ ปัจจัยจากอาจารย์ผู้สอน อาจารย์มีความเห็นย่ออยู่อีกเป็น 2 กลุ่มความเห็น ย่อย กลุ่มความเห็นย่ออย่างแรกคือนิสัยและรูปแบบการสอนของอาจารย์ (T2) ที่อาจารย์แต่ละคนจะมีลักษณะการสอนที่เป็นแบบของตัวเอง สำหรับอาจารย์บางคนอาจชอบการใช้ภาษาไทยอย่างเดียวเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้อย่างชัดเจน อาจารย์บางคนอาจจะชอบการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อให้นักศึกษาได้คุ้นชินกับภาษาเป้าหมายที่กำลังเรียนอยู่ บางคนอาจจะชอบการใช้ทั้งสองภาษาหรือบางคนอาจเป็นเพียงแค่นิสัยการใช้ภาษาเท่านั้น เช่น อาจารย์ T2 ที่กล่าวไว้ว่า “โดยส่วนตัว ผมจะใช้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษสลับกันอยู่” กลุ่มความเห็นย่ออยู่ที่สองคือประสบการณ์การเรียนภาษาของอาจารย์ (T1) เป็นการที่ผู้สอนนำวิธีการเรียนภาษาเป้าหมายที่ได้ผลของตนเอามาแบ่งปันและใช้ในการสอนในห้องเรียน ซึ่งการสะท้อนความเชื่อของอาจารย์ต่อวิธีการเรียนภาษาได้อย่างชัดเจน เช่น อาจารย์ T1 เชื่อว่า “เราใช้ background ของตัวเอง

เป็นตัวตัดสิน เพราะว่าเราเองก็เป็นคนอีสานเหมือนกัน และเรามี background แบบเด็กไทยที่ไม่เก่ง เพราะฉะนั้นอะไรที่มันช่วยเราตอนที่เรารีบเรียน เราก็เอาตรงนั้นมาช่วย”

4.3.6 การกำหนดปริมาณภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ในประเด็น “ครัวมีการกำหนดปริมาณภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษหรือไม่ เพื่อะอะไร” พบร่วมกับอาจารย์ทุกคนมีความเห็นเป็นทางเดียวกันคือเห็นว่าไม่สามารถระบุได้ว่าครัวกำหนดปริมาณภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษหรือไม่เพราขึ้นอยู่กับบริบทสถานการณ์และจุดประสงค์จำนวน 6 ความเห็น

ตารางที่ 8 การกำหนดปริมาณภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ

กลุ่มความเห็น	จำนวนกลุ่มความเห็นย่อย	อาจารย์ที่แสดงความเห็น
1. ไม่สามารถระบุได้ว่าครัวกำหนดปริมาณภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ เพราขึ้นอยู่กับบริบท สถานการณ์	1	T1, T2, T3, T4, T5 และ T6

อาจารย์เห็นว่าไม่สามารถระบุได้ ขึ้นอยู่กับบริบท สถานการณ์และจุดประสงค์เพราจะแต่ละบริบท และสถานการณ์การใช้ภาษาที่ไม่เหมือนกัน จำเป็นต้องพิจารณาเป็นส่วนๆไป เช่น อาจารย์ T6 ได้ให้ความเห็นไว้ว่า “คือ จะไปพื้นทงว่าต้องเป็นอย่างนั้น อย่างนี้มันพูดยาก เพราจะว่าคุณก็รู้ใช่ไหมว่าการสอนมันขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่มันหลากหลายมาก เพราฉะนั้นคนสอนเนี่ยจะจะรู้ดี และคุณก็สามารถที่จะปรับ รู้ว่าควรจะทำอะไรในบริบทนั้นๆ”

4.3.7 ปริมาณการใช้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในวิชาที่ต่างกัน

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ในประเด็น “การใช้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในวิชาที่ต่างกันมีปริมาณที่ต่างกันหรือไม่” พบว่าอาจารย์มีความเห็นแบ่งกลุ่ม 2 กลุ่ม เรียงตามความถี่สูงสุด ได้แก่ ต่างกันจำนวน 6 ความเห็น ไม่ต่างจำนวน 1 ความเห็น และปริมาณการใช้ไม่ค่อยต่าง 1 ความเห็น

ตารางที่ 9 ปริมาณการใช้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในวิชาที่ต่างกัน

กลุ่มความเห็น	จำนวนกลุ่ม ความเห็นย่อย	อาจารย์ที่แสดงความเห็น
1. การใช้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในวิชาที่ต่างกันมีปริมาณต่างกัน เพราะรูปแบบเนื้อหาของวิชาแตกต่างกัน	1	T1, T2, T3, T4, T5 และ T6
2. การใช้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในวิชาที่ต่างกันมีปริมาณไม่ต่างกัน	1	T4

ในกลุ่มความเห็นที่หนึ่งคือ การใช้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในวิชาที่ต่างกันมีปริมาณต่างกัน เพราะรูปแบบเนื้อหาของวิชาแตกต่างกัน ซึ่งเป็นลักษณะของวิชาที่เป็นวิชาตัวต้นที่มีเนื้อหาการเรียนพอก คำศัพท์และไวยากรณ์เบื้องต้น ในขณะที่วิชาตัวปลายเป็นวิชาที่เพิ่มระดับความยากขึ้นมาโดยที่เนื้อหาจะเน้นไปที่เนื้อหาเฉพาะทาง เช่น อาจารย์ T1 คิดว่า “ต่างกัน เล่ม 3 เล่ม 4 มันจะอ่านเยอะ เพราะฉะนั้น strategies ที่เรารอธิบายให้เด็กฟังส่วนใหญ่จะใช้ภาษาไทยอธิบาย เพราะมันเป็นเรื่องกลวิธี เป็นเรื่อง construction อะไรพวกนั้น แต่ถ้าเกิดว่าเป็นส่วนของการอุ่นเสียงหรืออะไรพวกนี้เราก็ใช้ภาษาอังกฤษเหมือนเดิม” (T1)

กลุ่มความเห็นที่สองคือ ปริมาณการใช้ไม่ค่อยต่าง เพราะใช้ภาษาไทยในปริมาณใกล้เคียงกัน โดยที่อาจารย์ T4 ได้อธิบายไว้ว่า แม้จะสอนรายวิชาต่างกันและเป็นนักศึกษาต่างคณะหรือคณะเดียวกัน “เปอร์เซ็นต์การใช้ไม่ค่อยแตกต่างนะ รู้สึกว่ามันไม่ค่อยแตกต่าง” (T4)

4.3.8 ปริมาณการใช้ภาษาไทยในการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ในประเด็น “คิดว่าใช้ภาษาไทยในการเรียนการสอนประมาณกี่เปอร์เซ็นต์” พบว่าอาจารย์มีความเห็นว่าการใช้ภาษาไทยของวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน (E1 และ E2) ประมาณ 70% ถึง 90% และการใช้ภาษาไทยสำหรับวิชาภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ (E3 และ E4) ประมาณ 50% ถึง 90% จนถึงปริมาณเท่ากันกับตัวตนจำนวน 3 ความเห็น (T2) (T3) (T5)

ตารางที่ 10 ปริมาณการใช้ภาษาไทยในการเรียนการสอน

กลุ่มความเห็น	อาจารย์ที่แสดงความเห็น
1. ปริมาณการใช้ภาษาแม่เท่าๆ กันสำหรับภาษาอังกฤษพื้นฐาน (E1 และ E2) และภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ (E3 และ E4) ใช้ภาษาไทย 75-90%	T1, T2, T3, T4, T5 และ T6

การใช้ภาษาไทยในวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน (E1 และ E2) และภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ (E3 และ E4) อาจารย์คิดว่าตนเองใช้ภาษาไทยประมาณ 75% ถึง 90% อาจารย์ T4 กล่าวว่า “พี่ใช้ 80 เปอร์เซ็นต์ เลยแหล่ะ ของพี่นี่แทบจะไม่ใช้ภาษาอังกฤษเลย แต่ว่าจะมีเวลาทักทายเค้า หรืออยากให้เค้าแสดงความคิดเห็น นิดหน่อย จะพูดเป็นภาษาอังกฤษ แต่ถ้าเข้าสู่เนื้อหานะจะกล้ายเป็นเหมือนภาษาไทยละ อึม พี่ว่า 90 เปอร์เซ็นต์ด้วยซ้ำ” (T4) อาจารย์ T5 คิดว่าตนเองใช้ “ภาษาไทยเนี่ย 90 เปอร์เซ็นต์ ประมาณนั้น ตัวที่ 4 ก็อุ้ย ตัวที่ 4 ยิ่งปริมาณที่เท่ากันนั่นแหล่ะ ไม่ต่างกันมาก” (T5) ส่วนอาจารย์ T2 “ใช้ภาษาอังกฤษน้อย น้อยมากๆ ภาษาไทยมาก ถ้าคิดเป็นเปอร์เซ็นต์มาใช้ภาษาไทยในการสอนน่าจะ 80%” (T2) อาจารย์ที่ใช้ภาษาไทยในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปริมาณที่ต่ำกว่าอาจารย์คนอื่นๆ คือ อาจารย์ T1 คือ 75% ขึ้นไปทุกวิชา

อาจารย์เห็นว่าปริมาณการใช้ภาษาไทยในห้องเรียนภาษาอังกฤษสำหรับวิชาตัวปลายนั้นก็มีปริมาณที่ไม่ค่อยแตกต่างจากตัวตนมาก ต้องใช้ภาษาไทยอธิบายเช่นเดียวกัน เพราะแม้จะเป็นตัวที่สูงขึ้นซึ่งผู้เรียนก็มีความรู้ภาษาอังกฤษพอสมควร แต่เนื้อหาที่มีความยากและลงรายละเอียดมากขึ้น ทำให้ยังต้องอาศัยภาษาแม่อุปถัมภ์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ภาษาไทยในการแปลภาษาจากเนื้อหาให้นักศึกษา

4.4 สรุปความประจำบท

ในบทนี้ได้นำเสนอผลการวิจัยเบ่งเป็นสองส่วนคือส่วนที่ว่าด้วยปริมาณและหน้าที่ของภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษซึ่งตอบคำถามวิจัยข้อสองกับข้อสามข้อคือ การใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ ในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปริมาณเท่าใด และภาษาแม่ที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีหน้าที่อะไร ตามลำดับ และในส่วนที่สองได้นำเสนอความเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการใช้ภาษาแม่และภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน ซึ่งตอบคำถามวิจัยข้อที่สี่คืออาจารย์มีแนวคิดเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ ในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างไร ผลการวิจัยทั้งสองส่วนนี้ได้ตอบคำถามวิจัยหลักของโครงการวิจัยคือ การใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะท่อน้ำทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในบริบทเฉพาะนั้นอย่างไร ในบทที่ 5 จะได้อภิปรายผลการวิจัยนี้ต่อไป

บทที่ 5: สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 ความ窄มประจำบท

บทนี้เริ่มต้นด้วยการสรุปประเด็นสำคัญจากการวิจัย เพื่อนำไปสู่การอภิปรายผลเชิงปริมาณและคุณภาพในส่วนถัดไป การอภิปรายผลเชิงปริมาณมีประเด็นที่สำคัญทั้งด้านปริมาณภาษาแม่ที่ใช้ในการเรียนการสอนในบริบทการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในมหาวิทยาลัยที่ศึกษาและภาษาที่ใช้ซึ่งสหทอนภาษาหวังทางสังคมได้ ในด้านการอภิปรายผลเชิงคุณภาพนั้นเน้นเสนอจุดยืนของอาจารย์ต่อการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในบริบทที่อาจารย์สอนและเข้มโถงสู่การอภิปรายจุดยืนต่างๆ ที่นักวิจัยคนอื่นๆ ได้เสนอไว้ และในตอนท้ายบทได้เสนอประเด็นที่สามารถต่อยอดเพื่อการวิจัยในอนาคต

5.2 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อวิเคราะห์ปริมาณและจุดยืนของอาจารย์ในการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการวิจัยจึงได้แบ่งวัตถุประสงค์หลักออกเป็นสามวัตถุประสงค์ย่อย คือ เพื่อศึกษาปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน เพื่อศึกษาหน้าที่ของภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน และเพื่อศึกษาแนวคิดของอาจารย์เรื่องการใช้ภาษาแม่ในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลได้คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยเหล่านี้เป็นหลัก โดยข้อมูลเชิงปริมาณจากการวัดปริมาณและหน้าที่ของภาษาต่างๆ ที่อาจารย์ใช้ในห้องเรียนภาษาอังกฤษ ตอบโจทย์วัตถุประสงค์การวิจัยย่อยสองข้อแรกและการวิเคราะห์ความเห็นของครุภัยกับภาษาแม่และการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตอบสนองต่อวัตถุประสงค์การวิจัยข้อสุดท้าย โดยรวมผลการวิจัยทั้งหมดได้ตอบโจทย์วิจัยหลัก ผลการวิจัยโดยสรุปมีดังนี้

ในด้านปริมาณการใช้ภาษาแม่และหน้าที่ภาษาแม่ในห้องเรียนนั้น พบร่วมกับอาจารย์ใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนได้แก่ภาษาไทยและภาษาลาวอีสาน โดยใช้ภาษาไทยเป็นส่วนมาก รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน E1 และ E2 และภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ E3 และ E4 อาจารย์ใช้ภาษาไทยในปริมาณที่สูงมากกว่า 50% ในรายวิชา E1 E2 และ E3 ส่วนในรายวิชา E4 อาจารย์ใช้ภาษาไทยลดลงเล็กน้อยคือ 46% ทั้งนี้การลดลงของการใช้ภาษาไทยผันแปรไปตามการเพิ่มขึ้นของภาษาอังกฤษอย่างเดียวหรือการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทย

นอกจากนี้ยังพบว่าการใช้ภาษาไทยจะเพิ่มขึ้นในรายวิชาที่เรียนเป็นรายวิชาแรกของกลุ่มรายวิชานั่นคือ E1 อาจารย์มีการใช้ภาษาไทยมากกว่าในอัตราที่สูงกว่า E2 และ มีอัตราการใช้ภาษาไทยใน E3 สูงกว่า E4 และพบว่าการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีปริมาณมากในรายวิชา E3 และมีปริมาณสูงสุดในรายวิชา E4 นอกจากนี้ยังพบว่าในรายวิชา E3 นั้นมีอัตราการใช้ภาษาไทยในการเรียนการสอนสูงที่สุดจากทั้งสี่รายวิชา

ในส่วนของการวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์อาจารย์นั้น พบร่วมกันที่ทางทฤษฎีอาจารย์ทุกท่านมีความเห็นว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในบริบทที่อาจารย์กำลังสอนอยู่จำเป็นต้องใช้ภาษาไทย โดยสรุปอาจารย์เห็นว่าแม้ว่าในทางทฤษฎีการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากถือเป็นแนวทางการเรียนที่น่าจะก่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนรู้ แต่เมื่อนำมาใช้ในบริบทการเรียนการสอนมาพิจารณา อาจารย์เห็นว่าการเรียนการสอนตามแนวทางทฤษฎีเป็นอุดมคติที่เข้าถึงได้ยาก เพราะฉะนั้นการใช้ภาษาแม่จึงเป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนการสอนอย่างยิ่ง

5.3 ปริมาณการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ผลการวิจัยจากการวัดปริมาณการใช้ภาษาต่าง ๆ ในห้องเรียนภาษาอังกฤษรายวิชาภาษาอังกฤษ เปื้องต้นสองวิชาและรายวิชาภาษาอังกฤษซึ่งวิชาการอีกสองวิชาที่สอนโดยอาจารย์หกคนในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยนำมาสู่การนำเสนอประเด็นในการอภิปรายผลเกี่ยวกับปริมาณภาษาแม่ที่อาจารย์ใช้ในห้องเรียนสองประเด็นด้วยกันคือประเด็นด้านปริมาณภาษาแม่ในภาพรวมและประเด็นการภาษาที่ใช้

ในส่วนประเด็นปริมาณการใช้ภาษาแม่นั้นจากผลการวิจัยบ่งชี้ว่าการใช้ภาษาแม่มีปริมาณสูงทั้งในรายวิชาเปื้องต้นและรายวิชาเชิงวิชาการจึงสรุปได้ว่าการใช้ภาษาแม่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในบริบทที่ศึกษาซึ่งคล้ายคลึงกับปริมาณภาษาแม่ในบริบทประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศและบริบทที่ไม่มีนโยบายบังคับการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน และในประเด็นภาษาแม่นั้นจะเห็นว่าภาษาไทยซึ่งเป็นประจำชาติ ภาษาราชการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นภาษาที่ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในวงการการศึกษา มีการใช้ในปริมาณที่สูงมากและมีการใช้ภาษาถี่น้ำเพียงเล็กน้อยจึงนำมาสู่ข้อสรุปคือ ศักดิ์ทั้งสังคมของภาษาในประเทศไทย (Smalley, 1988b, 1994) มีผลต่อการเลือกใช้ภาษาแม่ในห้องเรียนภาษาอังกฤษ ทั้งสองประเด็นนี้จะได้อภิปรายโดยละเอียดดังนี้

ปริมาณการใช้ภาษาแม่เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของการเรียนการสอนในบริบท EFL ปริมาณการใช้ภาษาแม่มีสูงในทุกรายวิชาตั้งแต่รายวิชาเปื้องต้นจนถึงรายวิชาเชิงวิชาการและการใช้ภาษาแม่มีปริมาณสูงในทุกรอบ

หน้าที่ของภาษาที่ใช้ในห้องเรียน กรณีนี้กล่าวได้ว่าการใช้ภาษาแม่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในบริบทที่ศึกษา

จากการวัดปริมาณภาษาที่อาจารย์ใช้ในห้องเรียนโดยวิธีการลงบันทึกชื่อภาษาที่พูดในทุกส่วนที่จากวิธีการเก็บข้อมูลดังกล่าวnamมาสู่ข้อสรุปจากแนวโน้มในข้อมูลห้าประการที่เป็นข้อสนับสนุนประเด็นที่เสนอตัวนับได้ ประการแรกโดยเฉลี่ยว่าอาจารย์ใช้ภาษาไทยในอัตราสูงที่สุดคือมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ในรายวิชา E1 (53.80%) วิชา E2 (51.51%) และวิชา E3 (58.01%) และเกือบ 50 เปอร์เซ็นต์ในรายวิชา E4 (46.40%) ประการที่สอง จากการวัดทุกส่วนที่พูดว่าปริมาณการใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีสัดส่วนสูงเป็นอันดับที่สองและปริมาณการใช้ทั้งสองภาษาเพิ่มขึ้นตามระดับเนื้อหาที่ยกขึ้นของรายวิชา กล่าวคือมีอัตราต่ำกว่าในรายวิชา E1 (29.89%) รายวิชา E2 (29.92%) และรายวิชา E3 (33.09%) และสูงขึ้นในรายวิชา E4 (41.94%) ประการที่สามพบว่าโดยภาพรวมแล้วการใช้ภาษาอังกฤษของอาจารย์ในห้องเรียนมีปริมาณต่ำกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ และประการที่สี่ การใช้ภาษาถี่น้อยอัตราต่ำมากและภาษาที่ใช้มีแค่ภาษาลาวอีสานซึ่งเป็นภาษาถี่น้อยผู้พูดมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย การใช้ภาษาลาวอีสานนี้ยังมีลักษณะการใช้แบบประโยคหรือคำสั้นๆ เท่านั้น โดยอาจารย์ที่ใช้ภาษาลาวอีสานได้แก่ อาจารย์ T1 อาจารย์ T2 และอาจารย์ T6 ด้วยอัตราสูงสุด 0.26 เปอร์เซ็นต์ในช่วงเวลา 4 วินาทีที่อาจารย์ใช้ภาษาไทยและลาวอีสาน และอัตราสูงสุด 0.52 เปอร์เซ็นต์ในช่วงเวลา 4 วินาทีที่อาจารย์ใช้ภาษาไทยและลาวอีสาน ประการสุดท้ายคือลักษณะการใช้ภาษาดังกล่าวมีปรากฏในกรอบหน้าที่ภาษาทั้งสามกรอบหน้าที่ได้แก่กรอบการใช้ภาษาเกี่ยวกับบทเรียน สืบเนื่องจากบทเรียน และไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียน

จากข้อมูลการวิจัยในภาพรวมอาจารย์ส่วนมากมีแนวโน้มการใช้ภาษาทั้งห้าประการดังกล่าวที่มาแล้วอย่างไรก็ตามมีข้อแตกต่างเล็กน้อยสำหรับอาจารย์บางท่าน ได้แก่ในรายวิชา E4 ที่สอนโดยอาจารย์ T6 พบว่า เปอร์เซ็นต์การใช้ภาษาไทยแต่เพียงอย่างเดียวและการใช้ภาษาอังกฤษแต่เพียงอย่างเดียวมีอัตราที่ใกล้เคียงกันแต่อัตราการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีสัดส่วนสูงกว่า นอกจากนี้ยังพบว่ามีรายวิชา E2 ที่สอนโดยอาจารย์ T3 ที่มีสัดส่วนการใช้ภาษาอังกฤษในอัตราที่สูงเพียงห้องเรียนเดียวจากจำนวนแปดห้องเรียนที่ทำการเก็บข้อมูลทั้งหมด แม้ว่าอัตราการใช้ภาษาอังกฤษนี้จะยังคงต่ำกว่าอัตราการใช้ภาษาไทยเพียงอย่างเดียวแต่มีอัตราสูงกว่าอัตราการใช้ทั้งภาษาไทยและอังกฤษซึ่งพบว่ามีอัตราการใช้สูงเป็นอันดับที่สองในห้องเรียนอีก ၁

จากผลการวิจัยเชิงปริมาณดังกล่าวสามารถอภิปราชได้ว่าการใช้ภาษาแม่ในบริบทการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยที่ทำการศึกษาซึ่งมีลักษณะคล้ายมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทยนั้น มีลักษณะของการใช้ภาษาแม่ในระดับสูงในทุกระดับของรายวิชาทั้งภาษาอังกฤษ เป็นต้นและภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ ลักษณะเช่นนี้มีความคล้ายคลึงกับการใช้ภาษาในการเรียนการสอนใน บริบทภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ภาษาอังกฤษมีบทบาทน้อยมากนอกห้องเรียน และลักษณะนี้ แตกต่างอย่างสิ้นเชิงจากบริบทการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองและบริบทที่มีการบังคับใช้ ภาษาอังกฤษในห้องเรียน ซึ่งภาษาอังกฤษจะมีปริมาณการใช้สูงในทุกรอบวัตถุประสงค์การใช้ภาษา (Pennington, 1999) นอกจากนี้ปริมาณการใช้ภาษาต่างๆ ในห้องเรียนของครู ยังสะท้อนภาพสังคมไทยในแง่ ศักดิ์ทั่งภาษาันนั้นคือภาษาไทยซึ่งมีศักดิ์สูงที่สุดมีปริมาณการใช้สูงสุด ตามมาด้วยภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาอื่น นั้นมีบทบาทในการเรียนการสอนน้อยที่สุดทั้งที่ผู้เรียนส่วนใหญ่และผู้สอนจำนวนหนึ่งเป็นผู้พูดภาษาอื่นเป็น ภาษาแม่ ภาษาไทยยังคงมีบทบาทสูงกว่าภาษาอังกฤษในห้องเรียนและนอกห้องเรียนตอกย้ำศักดิ์ของภาษาใน ประเทศไทยตามที่ Smalley (1988b, 1994) ได้อธิบายไว้เมื่อนานมาแล้ว และมีโอกาสสนับสนุนมากที่ ภาษาอังกฤษจะเข้ามาแทนที่ในฐานะสื่อกลางเพื่อการสื่อสารเหมือนดังบริบทบางบริบทในสังคมไทยที่ Baker (2012) ได้กล่าวถึง และในบริบทห้องเรียนนี้ภาษาอื่นยังคงสภาพเป็นภาษาของกระบวนการศึกษาสอดคล้องกับ แนวคิดการผลิตช้าตามทฤษฎีทางสังคมวิทยาของ Bourdieu และ Passeron (1977/1990) ปริมาณการใช้ ภาษาต่างๆ ในห้องเรียนภาษาอังกฤษในบริบทมหาวิทยาในการศึกษารั้งนี้จึงมีความซับซ้อน ไม่ใช่เพียงแค่ ประเด็นการใช้ภาษาในการเรียนการสอนแต่มีประเด็นเรื่องบริบททางภาษาศาสตร์สังคมมาเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ความเข้าใจปรากฏการณ์ดังกล่าวเนี้ยจำต้องเข้าใจภายใต้บริบทของอาจารย์ที่ไม่ได้เป็นแค่ฐานะตัวแทนของรัฐ ที่ปฏิบัติน้ำที่ตามนโยบายการศึกษาของรัฐเท่านั้น แต่ยังเป็นมนุษย์ผู้ที่สามารถตัดสินใจด้วยตนเองจากการ ประมวลผลจากบริบทรอบด้านอีกด้วย (Wongrak, 2014) ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องอภิปรายผลในส่วนของ ความเห็นของอาจารย์โดยละเอียด ดังนี้

5.4 จุดยืนของอาจารย์ในการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์เรื่องความเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทของ ภาษาแม่ของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนดังที่ได้นำเสนอในบทที่ 4 แล้วนั้น พบว่ามี แนวความคิดใหม่ที่สามารถนำมาอภิปรายกับแนวความคิดที่นักวิจัยคนอื่นๆ อาทิ Macaro (2001) และ

Yonesaka (2005) ก่อนหน้านางนวจัยนี้นักวิจัยคนอื่นๆ ได้เสนอว่าอาจารย์มีจุดยืนด้านการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาที่สองเป็นกลุ่มๆ ตั้งแต่กลุ่มที่ไม่เห็นคุณค่าของภาษาแม่ในการเรียนการสอนจนถึงกลุ่มที่เห็นว่ามีประโยชน์และพยายามใช้ให้เป็นประโยชน์ จากชุดความรู้ที่มีมาก่อนนี้ กับชุดความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงเสนอที่ว่าบริบทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ก่อให้เกิดจุดยืนเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ไม่ปรากฏในกลุ่มจุดยืนที่นักวิจัยคนอื่นๆ ได้เสนอไว้ ในบทนี้ผู้วิจัยจะได้อภิปรายจุดยืนนี้ นั้นคือ Relational Position คือจุดยืนที่มาจากการแนวคิดที่ว่าอาจารย์ผู้สอนมี Agency เป็นของตนเองสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกใดๆ จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของบริบทต่างๆ ที่มาบรรจบกันในการตัดสินใจว่าภาษาแม่เป็นสิ่งที่จำเป็นในการเรียนการสอนในบริบทหนึ่งของประเทศไทยที่คนเองกำลังสอนอยู่ เพราะฉะนั้นจุดยืนหรือ Position ตั้งกล่าวเจิงผูกติดกับบริบทที่ผู้สอนนำมาประกอบในการตัดสินใจ โดยทั้งประสบการณ์การเรียน ประสบการณ์การสอน บริบทห้องเรียน สถาบันและสังคมล้วนมีบทบาทต่อการตัดสินใจของผู้สอน ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอประเด็น นำมาสนับสนุนข้อเสนอจุดยืนใหม่นี้แบ่งออกเป็นสองส่วนด้วยกันคือ การใช้ภาษาเป้าหมายเป็นเรื่องอุดมคติ หรือเชิงทฤษฎี และบริบทภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศก่อให้เกิดความจำเป็นในการใช้ภาษาแม่ของผู้เรียน ทั้งสองประเด็นนี้จะได้อภิปรายและยกตัวอย่างโดยละเอียดเพื่อสนับสนุนแนวคิดเรื่อง Relational Position ต่อไป

5.4.1. การใช้ภาษาเป้าหมายเป็นเรื่องอุดมคติหรือเชิงทฤษฎี

อาจารย์ผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัยนี้เห็นว่าการที่นักศึกษาได้ฟังภาษาอังกฤษในห้องเรียนมากเท่าไหร่อมนำไปสู่ความเป็นไปได้ในการได้มาซึ่งความสามารถทางภาษาอังกฤษมากเท่านั้น ความเข้าใจเรื่องการได้มาซึ่งความรู้ทางภาษาผ่านการได้รับข้อมูลภาษาช้าๆ นี้เป็นผลมาจากการพื้นฐานทางการศึกษาของอาจารย์เอง โดยในทางทฤษฎีนั้นห้องเรียนรู้ภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สองนั้นการได้ยินได้ฟังภาษานั้นอยู่เรื่อยๆ ในบริบทต่างๆ ทำให้เกิดการได้มาซึ่งภาษาได้ อาจารย์ทุกท่านในงานวิจัยชิ้นนี้ล้วนจะระดับปริญญาโทและบางท่านจบปริญญาเอก เพราะฉะนั้นชุดความคิดนี้จึงเป็นชุดความคิดที่อาจารย์คุ้นเคยและอ้างถึงในการสัมภาษณ์ยกตัวอย่างเช่น อาจารย์ (T5) กล่าวว่า “เราก็เขื่อเรื่องการสอนภาษาอังกฤษโดยให้ผู้เรียน expose กับภาษาโดยตรงเลย อันนี้เราเชื่อมากกว่า” ในการนำเสนอความเห็นนี้ จะเห็นได้ว่าอาจารย์ใช้สรรพนาม “เรา” แทน

ตัวเอง ในขณะเดียวกันบรรพนามนี้ยังแฟง voice ของคนอื่นๆ ด้วยพร้อมๆ กัน การกล่าวเช่นนี้ไม่เป็นที่แปลงใจเนื่องจากความเชื่อเรื่องการได้มาซึ่งภาษาผ่านการประสบภาษาโดยตรงช้าๆ นี้เป็นแนวความคิดที่มีอิทธิพลในเชิงทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาเป็นอย่างมาก

อย่างไรก็ตามอาจารย์ทุกท่านในงานวิจัยนี้พบว่าแนวคิดที่จะให้ผู้เรียนได้รับฟังภาษามากๆ ในห้องเรียนเพื่อให้เกิดการได้มาซึ่งภาษานั้น เป็นเรื่องเชิงทฤษฎีมากกว่าการที่จะสามารถนำมาใช้ได้จริงในบริบทการเรียนการสอนของอาจารย์ ข้อมูลในบทก่อนหน้านี้จึงให้เห็นว่าอาจารย์ถือแนวคิดเชิงทฤษฎีนี้เป็นเรื่องในอุดมคติและในความเป็นจริงนั้น จุดยืนเรื่องการใช้ภาษาใดๆ ของอาจารย์ในห้องเรียนได้รับอิทธิพลจากการวิเคราะห์บริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและเหตุนี้เองจึงนำมาซึ่งแนวคิดที่สองซึ่งเป็นแนวคิดที่สำคัญที่สุดและเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจในการเลือกใช้ภาษาใดๆ ในการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ ดังนี้

5.4.2. บริบทภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศก่อให้เกิดความจำเป็นในการใช้ภาษาแม่ของผู้เรียน

การเรียนการสอนในห้องเรียนของอาจารย์อยู่ภายใต้บริบทต่างๆ ของประเทศไทย และบริบทเหล่านี้ทำให้แนวคิดการใช้ภาษาเป้าหมายในปริมาณมากให้เป็นประโยชน์ตามทฤษฎีนั้นเป็นไปได้ ในการศึกษาครั้นนี้พบปัจจัยเหล่านี้จำนวนสามกลุ่มด้วยกันคือปัจจัยที่มาจากบริบททางสังคมในวงกว้าง ปัจจัยภายในห้องเรียน และปัจจัยส่วนตัวและประสบการณ์ของผู้สอน

5.4.2.1 ปัจจัยที่มาจากบริบททางสังคมในวงกว้าง

1) สถานะและการใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในประเทศไทย

อาจารย์ทั้ง 6 ท่านอธิบายว่าในประเทศไทยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศและนักศึกษามีโอกาสสนับสนุนมากที่จะได้ฟังได้พูดภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน เพราะฉะนั้นความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาจึงอยู่ในระดับต่ำกว่าที่จะเข้ามาศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยซึ่งกลยุทธ์เป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนเป็นปริมาณมากในห้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัยของอาจารย์ในการศึกษาครั้นนี้จึงเชื่อมโยงไปกับบริบทการใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในสังคมไทยโดยทั่วไป เช่น อาจารย์ T3 ให้เหตุผลว่า "สถานการณ์หรือบริบทของสภาพสังคมไทยมันไม่ได้ เอื้อให้เด็กไทยใช้ภาษาอังกฤษ เพราะฉะนั้นจึงต้องใช้ภาษาแม่ในการเรียน

ภาษาอังกฤษเพื่อให้เกิดความเข้าใจ" จากข้อมูลการสัมภาษณ์ของอาจารย์ จะเห็นได้ชัดว่าการใช้ภาษาไทยในปริมาณที่สูงในการเรียนการสอนนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในประเทศไทย ภาษาอังกฤษนั้นนักศึกษาไม่ได้ใช้เป็นปกตินอกห้องเรียน เช่นเดียวกับคนส่วนใหญ่ของประเทศ การเรียนการสอนของอาจารย์จึงมีลักษณะคล้ายกับลักษณะการใช้ภาษาต่างๆ ในประเทศไทย โดยภาพรวมนั้นคือ การใช้ภาษาไทยในปริมาณมากในการสื่อสารในห้องเรียนและใช้ภาษาอังกฤษในส่วนที่จำกัดเฉพาะเนื้อหาบทเรียนเท่านั้น คล้ายคลึงกับการใช้ภาษาไทยอย่างกว้างขวาง ในวงการการใช้ภาษาต่างๆ ในประเทศในขณะเดียวกันการใช้ภาษาอังกฤษจำกัดวงการใช้เพื่อการสื่อสารกับชาวต่างชาติเท่านั้น อย่างไรก็ตามการใช้ภาษาในห้องเรียนนี้ไม่ได้สะท้อนภาพการใช้ภาษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างแท้จริงเนื่องจากว่าภาษาแม่ของนักศึกษา เช่น ภาษาลาว อีสาน และภาษาถิ่นอื่นๆ นั้นมีปริมาณการใช้น้อยมาก ซึ่งแตกต่างจากการใช้ภาษาของนักศึกษาในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ทั้งนี้อาจจะเป็น เพราะว่าในวงการการศึกษานั้น ภาษาไทยถือว่าเป็นภาษาที่มีอิทธิพลสูงสุดในฐานะที่เป็นภาษาทางการศึกษาและภาษาราชการของประเทศไทย (Smalley, 1994)

2) ข้อจำกัดในเรื่องหลักสูตร รายวิชา วิธีการสอนและการวัดประเมินผลการเรียนรู้

อีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของอาจารย์ในการใช้ภาษาแม่หรือภาษาเป้าหมายในการเรียนการสอน ก็คือวิธีการวัดและประเมินผลและวิธีการสอนที่มีอยู่ในหลักสูตร อาจารย์ได้ให้เหตุผลว่าการใช้ภาษาไทยอย่างมากในห้องเรียนภาษาอังกฤษนั้นเป็นผลมาจากการที่หลักสูตรและรายวิชาได้กำหนดไว้ให้ เป็นวิธีการในการประเมินความรู้ความสามารถของนักศึกษาในตอนท้ายบทเรียนและท้ายรายวิชา ยกตัวอย่าง เช่นอาจารย์ท่านหนึ่งได้กล่าวถึงข้อจำกัดในการปฏิบัติตั้งกล่าวว่าเป็นการสะท้อนถึงความไม่ลงรอยกันระหว่าง ทฤษฎีการสอนกับการปฏิบัติโดยอาจารย์กล่าวว่า "อาจจะเป็นกรอบที่เราตีไว้คือแบบว่าการวัดผลแบบนี้ ในวิธีการวัดผลเนี่ย ถ้าเกิดจะเรียนแบบ direct method พุดภาษาอังกฤษโดยตรงมันก็อาจจะเป็นแบบว่าไม่ตรง จุดประสงค์ที่เราตั้งไว้อย่างไรแบบนี้" (T5) วิธีการวัดประเมินผลที่อาจารย์ได้กล่าวถึงนั้นหมายถึงการวัดประเมินผลการเรียนรู้ร่วบยอดในแต่ละบทหรือในแต่ละส่วนของบทเรียนในรายวิชาที่เป็นแบบ summative assessment ที่ไม่ได้ให้โอกาสอาจารย์แต่ละท่านปรับเปลี่ยนยีดหยุ่นวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะคน เฉพาะกลุ่มของนักศึกษา เมื่อว่าอาจารย์แต่ละท่านจะมีอิสระในการตัดสินใจว่าจะให้ความสำคัญกับส่วนไหนของบทเรียนมากน้อยเพียงใดแต่อาจารย์ทุกท่านยังจะต้องสอนเนื้อรายวิชาเดียวกันให้เป็นไป

ตามลำดับและช่วงเวลาเดียวกันตามที่ระบุไว้ในเค้าโครงรายวิชาในทุกกลุ่มการเรียน ดังนั้น อาจารย์จึงไม่สามารถที่จะยึดหยุ่นใช้เวลามากหรือน้อยกับกลุ่มนักศึกษาต่างๆ ที่มีความสามารถแตกต่างกันได้เลย เพราะหากว่าอาจารย์ไม่จัดการเรียนการสอนตามลำดับเนื้อหาและเวลาดังกล่าว นักศึกษาที่จะไม่สามารถสอบวัดประเมินผลท้ายบทเรียนหรือท้ายวิชาได้พร้อมกันทุกกลุ่ม จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจนี้พบว่า อาจารย์ทุกท่านทราบว่าการเรียนการสอนควรเป็นไปมากน้อย เร็วช้าตามความสามารถของนักศึกษาเพื่อศึกษาได้เรียนรู้เนื้อหาวิชา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามความคิดดังกล่าวเป็นเพียงทฤษฎีเท่านั้นในความเป็นจริงหากอาจารย์ไม่พยายามสอนให้ครอบคลุมเนื้อหาตามลำดับนักศึกษาจะเกิดความเครียดมากเนื่องจากว่าจะเป็นกังวลว่าจะไม่มีเนื้อหาที่จะใช้สอบได้พร้อมกันเพื่อนักศึกษากลุ่มอื่นได้ และเมื่อเชื่อมโยงกับการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนในปริมาณที่มาก อาจารย์ที่ปรึกษาที่จะมีความกังวลว่า นักศึกษา จะไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาได้เพียงพอที่จะสอบวัดประเมินผลการเรียนรู้ในหัวข้อนั้นได้ ผลก็คือการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษจึงผูกพันกับวิธีการประเมินการเรียนรู้แบบทดสอบความรู้ร่วบยอดตามลำดับ และกรอบระยะเวลาที่ระบุไว้ในเค้าโครงรายวิชาของหลักสูตรการเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนการสอนที่ผูกพันกับ วิธีการวัดและประเมินผลดังกล่าวไม่สามารถที่จะทำได้เนื่องจากว่าเป็นวิธีการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลที่ได้กระทำอย่างต่อเนื่องในระบบการศึกษาในประเทศไทย

5.4.2.2 ปัจจัยภายในห้องเรียน

1) จำนวนนักศึกษาในชั้นเรียน

อาจารย์ได้กล่าวว่าการมีจำนวนนักศึกษามากในชั้นเรียนนั้นเป็นหนึ่งในปัจจัยหลักที่นำไปสู่การใช้ภาษาไทยในปริมาณที่มาก จากการศึกษาพบว่าห้องเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษศึกษาทั่วไปทั้ง 4 รายวิชานั้น มีจำนวนนักศึกษาตั้งแต่ 80 คนขึ้นไปในแต่ละห้องเรียน จากบริบทในห้องเรียนดังกล่าว อาจารย์ทุกท่านพบว่า จำนวนนักศึกษาในห้องเรียนมากเกินไปที่จะสอนภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาจารย์กังวลอย่างมากว่าหากใช้ภาษาอังกฤษเขียนอย่างเดียวหรือในปริมาณที่มากในการสอนวิชาภาษาอังกฤษจะทำให้นักศึกษาบางกลุ่มหรือจำนวนน้อยเท่านั้นได้ประโยชน์ นักศึกษาส่วนใหญ่จะไม่อยากที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ในห้องเรียนหากอาจารย์พูดภาษาอังกฤษมาก ยกตัวอย่างเช่น อาจารย์ T5 อธิบายว่าที่อาจารย์ต้องใช้ภาษาไทยในห้องเรียนเป็นเพราะว่า "นักศึกษามันมีเยอะมาก การที่เราจะไปใช้ คือการใช้ภาษาอังกฤษเฉพาะอาจารย์ เนี่ย มันก็คงจะได้อยู่แต่ว่ามันจะไม่มี interaction เพราะเด็กไม่มี interaction มันก็ไม่สามารถทำให้เข้าพัฒนา

ภาษาอังกฤษได้อย่างที่มั่นคงที่จะเป็นอย่างธรรมชาติ เพราะจำนวนของนักศึกษามันเยอะ" (T5) จากตัวอย่างดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ให้ความสำคัญกับการปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และเห็นว่าการปฏิบัติตั้งกล่าวไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณที่มาก หรือพูดอีกอย่างก็คือการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาและอาจารย์หรือระหว่างนักศึกษาด้วยกันเองสามารถทำได้ทั้งในภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ถ้าการปฏิสัมพันธ์นั้นนำไปสู่การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา นอกจากนี้อาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เห็นว่าการใช้ภาษาไทยนั้นช่วยทำให้บรรยายการในห้องเรียนนั้นดีขึ้น ส่งเสริมให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ในห้องเรียนที่มีนักศึกษาจำนวนมาก

2) นักศึกษาในห้องมีความสามารถทางภาษาไม่เท่ากัน

อาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดให้ความเห็นในทางเดียวกันเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียน การสอนในห้องเรียนที่มีนักศึกษาที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น อาจารย์ T4 กล่าวว่า “สำหรับเด็กอ่อนนั้น แนะนำว่าการใช้ภาษาแม่ย่อมเป็นการช่วยในการทำความเข้าใจที่เรียน เพราะการใช้เพียงภาษาอังกฤษในห้องเรียนนั้น อาจทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกกังวลหรืออึดอัดกับการเรียนได้” เช่นเดียวกันกับอาจารย์ท่านนี้ อาจารย์ท่านอื่นๆ ก็มีความกังวลเกี่ยวกับข้อเสียของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากในการเรียนการสอนต่อกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับต่ำ ในมหาวิทยาลัยนี้ นักศึกษาบางกลุ่มโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาในสาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพมักจะเป็นนักศึกษาที่มีระดับความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษสูงและสามารถที่จะปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์เป็นภาษาอังกฤษโดยไม่มีปัญหามากนักอย่างไรก็ตามนักศึกษาเหล่านี้เป็นเพียงนักศึกษาจำนวนน้อยมากในมหาวิทยาลัยนี้ และบ่อยครั้งที่นักศึกษากลุ่มนี้จะต้องเรียนในห้องเรียนร่วมกับนักศึกษาคนอื่นๆ ที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับต่ำ ซึ่งอาจารย์ T5 ได้ให้ข้อสังเกตว่า “ก็ถ้าได้สอนเด็กเก่ง โดยส่วนตัวคิดว่าภาษาไทยจะลดลง เคยสอนนักศึกษาแพทย์ แต่ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นก็คือแพทย์ก็จะไปอยู่กับนักศึกษาแพทย์ อะไรแบบนี้มันก็เลยไม่สามารถที่จะใช้ได้”

โดยสรุปแล้วจากข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้พบว่าการใช้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างเดียวในห้องเรียนเป็นไปได้สำหรับนักศึกษาที่มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในระดับดี และภายใต้เงื่อนไขที่ว่านักศึกษาเหล่านี้จะต้องเรียนภาษาอังกฤษร่วมกับนักศึกษาคนอื่นๆ ที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับที่คล้ายกันเท่านั้น อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนอย่างนี้เป็นไปได้ยากเนื่องจากจำนวนอาจารย์และห้องเรียน มี

จำกัด และโดยมากนักศึกษาจะถูกจัดกลุ่ม โดยไม่ได้คำนึงถึงระดับความรู้ความสามารถของนักศึกษาแต่เพียงอย่างเดียว

3) พื้นฐานทางด้านการศึกษา

นักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นนักศึกษาที่มีพื้นเพมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยมาจากครอบครัวที่ไม่ค่อยมีฐานะเป็นส่วนมากและโรงเรียนที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษามาเป็นโรงเรียนที่ไม่ได้มีความพร้อมในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพราะฉะนั้น จะเห็นได้ว่าเมื่อนักศึกษาเข้ามาเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาศึกษาทั่วไป ทั้งสิ้น 4 รายวิชาในมหาวิทยาลัย นักศึกษาส่วนใหญ่จึงไม่มีความรู้พื้นฐานเพียงพอที่จะเข้าศึกษาแม้จะเป็นวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานก็ตาม จากบริบทพื้นฐานการศึกษาของนักศึกษาดังกล่าวทำให้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากหรือใช้เฉพาะภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียวจนเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ของนักศึกษา อาจารย์ T3 ได้กล่าวให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ว่า "นักศึกษาไม่ได้มีความรู้ภาษาอังกฤษมากพอที่จะใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียว"

อาจารย์ทั้ง 6 ท่านได้ให้ข้อมูลตรงกันว่า นักศึกษาใหม่โดยมากมีระดับความรู้ความสามารถภาษาอังกฤษไม่เพียงพอที่จะเรียนวิชาภาษาอังกฤษเบื้องต้น นักศึกษาเหล่านี้ส่วนมากมาจากจังหวัดใกล้เคียงกับจังหวัดที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ และโดยมากสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนในชนบทซึ่งไม่มีทรัพยากรเพียงพอในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ รวมไปถึงไม่มีครุภัณฑ์สอนภาษาอังกฤษที่สำเร็จการศึกษาทางด้านภาษาอังกฤษโดยตรง นักเรียนที่มีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษในระดับสูงก็มีอยู่บ้างจากโรงเรียนเหล่านี้ แต่อาจจะเลือกไปเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงมากกว่า อาจารย์ทุกท่านได้สังเกตเห็นพื้นฐานภาษาอังกฤษของนักศึกษาอย่างชัดเจนและได้ปรับวิธีการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาไทยมากขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของนักศึกษาส่วนใหญ่ในห้องเรียน

4) ประโยชน์ใช้สอยของภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาที่สอง

แม้ว่าทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาโดยส่วนมากจะไม่ค่อยให้ความสำคัญกับบทบาทของการใช้ภาษาที่หนึ่งในการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือบางครั้งอาจจะมีทัศนคติในแง่ลบในการใช้ภาษาที่หนึ่งในการเรียนรู้ภาษาที่สองก็มีอย่างไรก็ตามมีนักวิจัยจำนวนหนึ่ง (Atkinson, 1987 และดูเพิ่มเติมใน Cook, 2016) ที่แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ใช้สอยของภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาที่สอง เช่นเดียวกันกับนักวิจัยกลุ่มนี้ อาจารย์ที่เป็น

ผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้พบว่าการใช้ภาษาแม่นั้นเป็นประโยชน์ ในหลายด้านในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ อาทิ การอธิบายบทเรียน ยกตัวอย่าง เช่น อาจารย์ T6 ได้กล่าวถึงหน้าที่ของภาษาไทยในห้องเรียนของตนเองว่า "การใช้ภาษาแม่นั้นเป็นวิธีการที่สะดวกมากในการอธิบายบทเรียน ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษให้ยุ่งยาก"

ในกรณีนี้หากผู้อ่านไม่ได้อยู่ในบริบทของอาจารย์อาจจะเข้าใจผิดว่าความเห็นของอาจารย์เรื่องการใช้ภาษาอังกฤษนั้นเป็นความเห็นที่น่ากังวล เพราะฟังดูเหมือนว่าอาจารย์พยายามที่จะเลี้ยงการใช้ภาษาอังกฤษ ความเห็นของอาจารย์ที่ยกมาเนี้ย ควรเข้าใจในบริบทที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งในเรื่องข้อจำกัดในเรื่องรายวิชา หลักสูตรและการประเมินผลและความรู้ความสามารถของนักศึกษา

5.4.2.3 ปัจจัยส่วนตัวและประสบการณ์ของผู้สอน

1) ประสบการณ์การใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมากที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนการสอนของอาจารย์

การใช้ภาษาต่างๆในห้องเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาแม่ในปริมาณมากในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น เป็นผลมาจากการประสบการณ์การใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนในอดีตของอาจารย์ อาจารย์ทุกท่านในการศึกษาครั้งนี้มีประสบการณ์ในการทดลองใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน ผลของการใช้มีลักษณะคล้ายๆ กัน ดังที่อาจารย์ T3 ได้ให้ข้อมูลคือ "เคย สอนห้องหนึ่ง เราก็ถ่ายเอกสารหนังสือหน้าสองหน้าไป สอนคำศัพท์ พูดเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมดเลย ง่าย กลับกลายเป็นว่าเด็กถอน มีเด็กย้ายกลุ่มการเรียน ตั้งแต่นั้นก็เลยไม่สอนเป็นภาษาอังกฤษอีกเลย" (T3)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้พบว่าผลของการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณที่มากของอาจารย์ ไม่ได้เกิดขึ้นในรายวิชาภาษาอังกฤษเบื้องต้นเพียงอย่างเดียว แต่จากข้อมูลที่ได้รับจากอาจารย์พบว่าในทุกระดับ ของรายวิชาภาษาอังกฤษนั้น หากอาจารย์ใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณที่มาก จะมีผลกระทบทางด้านลบ มากน้อยต่างกัน ในกรณีของอาจารย์ T3 จะเห็นได้ว่าเป็นผลกระทบที่รุนแรงเนื่องจากนักศึกษาเลือกที่จะถอนรายวิชา หรือเปลี่ยนกลุ่มการเรียนในรายวิชาเดียวกัน ในกรณีที่อาจารย์ใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณที่มากในห้องเรียนที่นักศึกษามีความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับสูงนั้น อาจารย์จะมีประสบการณ์ไม่พึงประสงค์ เช่นกัน เพราะว่านักศึกษาจะมีส่วนร่วมในการเรียนน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด จากประสบการณ์ของอาจารย์ ดังกล่าวทำให้ อาจารย์พบว่าการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณที่มากหรือใช้ภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียว

ก่อให้เกิดความเสี่ยง ทำให้นักศึกษาไม่อยากเรียนในกลุ่มการเรียนของตนหรือลดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่อาจารย์ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น

2) ประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาที่สองของอาจารย์

พื้นฐานทางด้านการศึกษาและการเรียนรู้ภาษาที่สองของอาจารย์มีผลต่อการตัดสินใจในการใช้ภาษาไทยในการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน ตัวอย่างเช่น อาจารย์ T1 กล่าวว่า "เราใช้ background ของตัวเองเป็นตัวตัดสิน เพราะว่าเราเองก็เป็นคนอีสานเหมือนกันแล้วเรามี background แบบเด็กไทยที่ไม่เก่ง เพราะฉะนั้นอะไรที่มันช่วยเราตอนที่เราเรียนเราก็เอารอบนั้นมาช่วย"

ประเด็นของอาจารย์ที่อ้างด้านบนนี้ มคอ 2 ประเด็นด้วยกัน ประเด็นที่หนึ่งเป็นเรื่องของการที่อาจารย์พบร่วมนักเรียนมีพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษในระดับที่ต่ำซึ่งได้อภิรายไปแล้วนั้น ประเด็นที่สอง เป็นการเข้มโยงพื้นฐาน ทางการศึกษาและประสบการณ์ในการเรียนภาษาของอาจารย์ที่มีลักษณะคล้ายกันกับนักศึกษา กล่าวคืออาจารย์เป็นคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและมีประสบการณ์ที่ต้องดิ้นรนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เช่นกันกับนักศึกษา เพราะฉะนั้นมือได้เป็นอาจารย์ อาจารย์จึงได้ใช้ประสบการณ์วิธีการการเรียนรู้ภาษาของตนเอง มาใช้ในการเรียนการสอนโดยคาดหวังว่านักศึกษาที่มีพื้นฐานคล้ายกับตนเองก็จะได้ประโยชน์จากการเรียนรู้ที่ตนเองใช้ได้ผล และวิธีการเรียนรู้ดังกล่าวก็คือการใช้ภาษาแม่รวมทั้งภาษาไทย และภาษาลาวอีสานในการช่วยการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

3) ลักษณะการใช้ภาษาของอาจารย์

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือนั้นคนจำนวนมากมีการสับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาถิ่นและภาษาไทย ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันเป็นเรื่องปกติ อาจารย์สองท่านในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ยอมรับว่าตนเองนั้นได้ใช้วิธีการสับเปลี่ยนภาษาในห้องเรียน กรณีที่หนึ่ง อาจารย์ T5 ได้แสดงตนในการสัมภาษณ์ว่าเป็นผู้พูดภาษาลาวอีสาน เป็นภาษาแม่ และได้บอกว่าตนเองนี้ได้ใช้ภาษาลาวอีสานควบคู่กับภาษาไทย สับกันไปมาในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่นเดียวกันกับการสื่อสารในห้องเรียนกรณีที่สอง อาจารย์ T2 กล่าวว่าตนเองได้สับเปลี่ยนภาษาในการสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษทั้งในและนอกห้องเรียนเป็นเรื่องปกติเรื่องการสับเปลี่ยนในห้องเรียนของครูได้มีการศึกษาไว้แล้ว เช่น Wongrak (2010, 2014) แต่งานวิจัยครั้งนี้ปั้งชี้ประเด็นใหม่ว่า อาจารย์บางท่านใช้ภาษาในลักษณะเดียวกันทั้งในและนอกห้องเรียน อย่างไรก็ตามข้อสังเกตนี้ไม่อาจใช้สรุปได้

ว่าอาจารย์ทุกท่านจะใช้ภาษาในลักษณะเดียวกันทั้งในและนอกห้องเรียน โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวอาจจะเป็นหัวข้อที่ต้องทำการศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อไป

จะเห็นได้ว่าจุดยืนของอาจารย์ในทุกประเด็นดังที่กล่าวมาแล้วแต่ก่อต่างจากสิ้นเชิงจุดยืนเชิงทฤษฎีเรื่องการใช้ภาษาแม่ของครูในการเรียนการสอนภาษาที่สองของ Macaro (2005) ที่เสนอคู่มุ่งจุดยืนสามกลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งคือ The Virtual Position กลุ่มที่สองคือ The Maximal Position และกลุ่มที่สามคือ The Optimal Position โดยกลุ่มที่สี่นี้เชื่อว่าการใช้ภาษาที่หนึ่งมีคุณประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาที่สองอยู่บ้าง โดยจะช่วยให้การเรียนรู้บางอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นกลุ่มนี้เห็นว่าครูมีหลักการที่เหมาะสมสำหรับการใช้ภาษาที่หนึ่งในการสอนภาษาที่สอง เช่น ควรใช้อย่างไรบ้าง เพื่ออะไรจะเป็นประโยชน์สูงสุด อย่างไรก็ตามงานวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ไม่ได้มุ่งจุดยืนตามจุดยืนทั้งสามจุดยืนตามทฤษฎีของ Macaro แม้แต่จุดยืนที่สามเนื่องจากการใช้ภาษาแม่ของอาจารย์ไม่มีการจำกัดของเขตการใช้ว่าครูใช้อย่างไรบ้าง แต่เป็นการเปิดกว้างให้ใช้เหมือนเป็นภาษาสื่อการสอนเหมือนห้องเรียนทั่วๆ ไป อย่างแท้จริง และตรงข้ามกับที่ Macaro (2001: 535) ได้พบจากการศึกษางานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ อาจารย์ในบริบทการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้มีทัศนคติเชิงลบต่อการใช้ภาษาที่หนึ่งมากกว่าภาษาที่สองในห้องเรียนเลย นอกจากนี้ยังมีนักวิจัย อารี Yonesaka (2005; Yonesaka & Metoki, 2007) ที่เสนอจุดยืนเพิ่มเติมคือ The Regression Position ซึ่งเป็นการอธิบายจุดยืนการใช้ภาษาแม่ในปริมาณมากเนื่องจากครูไม่มีความสามารถทางภาษาเพียงพอ ซึ่งจุดยืนหลังนี้ไม่สอดคล้องกับบริบทของอาจารย์ในงานวิจัยครั้งนี้แต่อย่างใด เนื่องจากอาจารย์ล้วนแต่เป็นผู้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสูง

นอกจากนี้ยังไม่พบความขัดข้องใจในเรื่องการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนภาษาในห้องเรียนดังที่พบในงานวิจัยในบริบทอื่นๆ ที่มีนโยบายบังคับใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน (Tien, 2009) เนื่องจากบริบทการเรียนการสอนในประเทศไทยไม่มีนโยบายบังคับการใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนทั้งในระดับประเทศหรือระดับสถาบัน จำกบริบทที่ทำให้งานวิจัยครั้งนี้จึงเสนอจุดยืนใหม่ในการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในบริบทการใช้ภาษาอังกฤษในภาษาต่างประเทศนั้นคือจุดยืนที่เรียกว่า The Relational Position ซึ่งเป็นจุดยืนที่ให้ความสำคัญกับอาจารย์ในฐานะที่เป็น agents of their own practice นั่นคือการตัดสินใจของอาจารย์จากการพิจารณาปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนนำมาสู่แนวปฏิบัติการใช้ภาษาที่พ梧เข้าคิดว่าเหมาะสมที่สุดในบริบทของเข้า The Relational Position นี้อาจใช้อธิบาย

การใช้ภาษาของอาจารย์ในบริบทการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในมหาวิทยาลัยในประเทศไทยและบริบทคล้ายๆ กันในประเทศอื่นๆ ได้

5.5 ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นว่าการใช้ภาษาแม่ในปริมาณที่สูงเป็นลักษณะหนึ่งของการสอนภาษาอังกฤษ ในบริบทการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้การใช้ภาษาดังกล่าวมาจากจุดยืนซึ่งเรียกว่า The Relational Position ของอาจารย์ ในทางทฤษฎีนั้นการค้นพบจุดยืนนี้ถือเป็นเรื่องใหม่ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา เข้าใจและอธิบายจุดยืนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษในบริบทใกล้เคียงกับบริบทที่ศึกษาได้

นอกจากนี้ผลงานวิจัยนี้ยังนำไปสู่คำถามอื่นๆ สำหรับการวิจัยในอนาคต ได้แก่ คำถามที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาการเรียนการสอนโดยการวิเคราะห์จุดยืนของอาจารย์กับการปฏิบัติในการใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติการใช้ภาษาต่างๆ ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับแนวการสอนที่คำนึงถึงการใช้ภาษาแม่ที่ไม่ใช่แค่สื่อการสอนในห้องเรียนเพียงเท่านั้น แต่เป็น resource ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักการเรียนการสอนภาษามากยิ่งขึ้น (May, 2014; Yiakoumetti, 2012)

6. เอกสารอ้างอิง

- Atkinson, D. (1987). The mother tongue in the classroom: A neglected resource? *ELT Journal*, 41(4), 241-247.
- Auer, P. (1990). A discussion paper on code alternation. In Papers for the workshop on concepts, methodology and data, held in Basel, 12-13 January 1990. Strasbourg: European Science Foundation, 69-88.
- Baker, W. (2012). English as a Lingua Franca in Thailand: Characterisations and implications English in practice. *Working Papers of the Centre for Global Englishes*, 1(1), 18-27.
- Bell, A. (1984). Language style as audience design. *Language in Society*, 13(2), 145-204.
- Bell, A. (1997). Language style as audience design. In N. Coupland & A. Jaworski (Eds.), *Sociolinguistics: A reader and coursebook* (pp. 240-250). Basingstoke, Hampshire: Macmillan.
- Bell, A. (2001). Back in style: Reworking audience design. In P. Eckert & J. R. Rickford (Eds.), *Style and sociolinguistic variation* (pp. 139-169). Cambridge: Cambridge University Press.
- Bourdieu, P. & Passeron, J.-C. (1977/1990). *Reproduction in education, society and culture* (R. Nice, Trans. 2 ed.). London: Sage Publications.
- Bryman, A. (2015). *Social research methods*, 5th edition. Oxford: Oxford University Press.
- Chambers, G. (1992). Teaching in the target language. *Language Learning Journal*, 6, 66-67.
- Chaudron, C. (1988). *Second language classrooms*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cook, V. (2016). *Second language learning and language teaching* (5th Ed.). New York: Routledge.
- Creese, A. (2005). *Teacher collaboration and talk in multilingual classrooms*. Clevedon: Multilingual Matters.

- Creese, A. (2008). Linguistic ethnography. In K. A. King & N. H. Hornberger (Eds.), *Encyclopedia of language and education* (2 ed., Vol. 10: Research methods in language and education, pp. 229-241). New York: Springer.
- Creese, A. (2010). Linguistic ethnography. In L. Litosseliti (Ed.), *Research methods in linguistics* (pp. 138-154). London: Continuum.
- Creswell, J.W. (2008). *Educational research: Planning, conducting and evaluating quantitative research* (3rd ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Department of Western Languages and Literature. (2015a). *English for Science and Technology*. Faculty of Liberal Arts, Ubon Ratchathani University.
- Department of Western Languages and Literature. (2015b). *English for Humanities and Social Science*. Faculty of Liberal Arts, Ubon Ratchathani University.
- Dickson, P. (1992). *Using the target language in modern foreign language classrooms*. Slough, UK: National Foundation for Educational Research.
- Duff, P.A. & Polio, C.G. (1990). How much foreign language is there in the foreign language classroom? *Modern Language Journal*, 74, 154-66.
- Forman, R. (2005). *Teaching EFL in Thailand: A bilingual study*. (Ph.D. thesis), University of Technology, Sydney.
- Forman, R. (2008). Using notions of scaffolding and intertextuality to understand the bilingual teaching of English as a foreign language. *Linguistics and Education*, 19(4), 319-332.
- Forman, R. (2011). Humorous language play in a Thai EFL classroom. *Applied Linguistics*, 32(5), 541-565.
- Forman, R. (2012). Six functions of bilingual EFL teacher talk: Animating, translating, explaining, creating, prompting and dialoguing. *RELC Journal*, 43(2), 239-253.
- Fishman, J.A. (1977). The social science perspective. In *Bilingual education: Current perspective: Social science*. Arlington, Va.: Center for Applied Linguistics.
- Gumperz, J. J. (1982). *Discourse strategies*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Gumperz, J. J. (1992a). Contextualization and understanding. In A. Duranti & C. Goodwin (Eds.), *Rethinking context: Language as an interactive phenomenon* (pp. 229-252). Cambridge: Cambridge University Press.
- Gumperz, J. J. (1992b). Contextualization revisited. In P. Auer & A. Di Luzio (Eds.), *The contextualization of language* (pp. 39-53). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Guthrie, E.M.L. (1984). Six cases in classroom communication: A study of teacher discourse in the foreign language classroom. In J.P. Lantolf & A. Labarca (Eds), *Research in second language learning: Focus on the classroom*. Norwood, NJ: Ablex.
- Hagen, S. (1992). Language policy and strategy issues in the new Europe. *Language Learning Journal*, 5, 31-34.
- Harbord, J. (1992). The use of the mother tongue in the classroom. *ELT Journal*, 46, 75-90.
- Hornberger, N. H. (1995). Ethnography in linguistic perspective: Understanding school processes. *Language and Education*, 9(4), 233-248.
- Humphries, S. & Stroupe, R. (2014). Code switching in two Japanese contexts. In R. Barnard and J. McLellan (Eds), *Codeswitching in university English-medium classes: Asian perspectives* (pp. 65-91). Bristol: Multilingual Matters.
- Johnson, R.B., & Onwuegbuzie, A.J. (2004). Mixed Methods Research: A Research Paradigm Whose Time Has Come. *Educational Researcher*, 33(7), 14-26.
- Krashen, S. & Terrell, T. D. (1988). *The Natural Approach*. Hertfordshire: Prentice Hall Europe.
- Krashen, S. D. (1987). *Principles and practice in second language acquisition*. Prentice-Hall International.
- Krashen, S. D. (1988). *Second language acquisition and second language learning*. Prentice-Hall International.
- Lichtman, M. (2010). *Qualitative research in education: A user's guide* (2 ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

- Lin, A. (1988). Pedagogical and para-pedagogical levels of interaction in the classroom: a social interactional approach to the analysis of the code-switching behaviour of a bilingual teacher in an English language lesson. *Working Papers in Linguistics and Language Teaching*, 11, University of Hong Kong Language Centre.
- Lin, A. (1990). Teaching in two tongues: Language alternation in foreign language classrooms. *Research Report*, 3. City Polytechnic of Hong Kong.
- Littlewood, W. & Yu, B. (2011). First language and target language in the foreign language classroom. *Language Teaching*, 44(1), 64-77.
- Macaro, E. & Mutton, T. (2002). Developing language teachers through a co-researcher model. *The Language Learning Journal*, 25(1), 27-39.
- Macaro, E. (1997). *Target language, collaborative learning and autonomy*. Clevedon: Multilingual Matters.
- Macaro, E. (2000). Issues in target language teaching. In K. Field (Ed.), *Issues in modern foreign language teaching* (pp. 171-189). London: Routledge.
- Macaro, E. (2001). Analysing student teachers' codeswitching in foreign language classrooms: Theories and decision making. *The Modern Language Journal*, 85(4), 531-548.
- Macaro, E. (2005). Codeswitching in the L2 classroom: A communication and learning strategy. In E. Llurda (Ed.), *Non-native language teachers: Perceptions, challenges and contributions to the profession* (pp. 63-84). New York: Springer.
- Macaro, E. (2009). Teacher codeswitching in L2 classrooms: Exploring 'optimal use', In: T Yoshida, H Imai, Y Nakata, A Tajino (Eds.), *Researching language teaching and learning: An integration of practice and theory*. Oxford: Peter Lang.
- Macaro, E. (2009). Teacher use of codeswitching in the second language classroom: Exploring 'optimal' use. In M. Turnbull & J. Dailey-O'Cain (Eds.), *First language use in second and foreign language learning* (pp. 35-49). Bristol: Multilingual Matters.

- Macdonald, C. (1993). *Using the target language*. Cheltenham, UK: Mary Glasgow Publications.
- Martin-Jones, M. (1995). Codeswitching in the classroom: Two decades of research. In L. Milroy & P. Muysken (Eds.), *One speaker, two languages: Cross-disciplinary perspectives on code-switching* (pp. 90-112). Cambridge: Cambridge University Press.
- May, S. (Ed.). (2014). *The multilingual turn: Implications for SLA, TESOL, and bilingual education*. New York: Routledge.
- McMillan, B. & Turnbull, M. (2009). Teachers' use of the first language in French immersion: Revisiting a core principle, in Turnball, M. & Dailey-O-Cain, J. (Eds), *First language use in second and foreign language learning*. Bristol: Multilingual Matters.
- Milner, M. (2015). *World English 1* (2nd edition). Boston: National Geographic Learning, CENGAGE Learning.
- Myers-Scotton, C. (1983). The negotiation of identities in conversation: A theory of markedness and code choice. *International Journal of the Sociology of Language*, 44, 115-136.
- Myers-Scotton, C. (1993). *Social motivations for codeswitching: Evidence from Africa*. Oxford: Clarendon Press.
- Myers-Scotton, C. (2006). *Multiple voices: An introduction to bilingualism*. Malden, MA: Blackwell Publishing.
- Neil, P. S. (1997). *Reflections on the target language*. London: Centre for Information on Language Teaching.
- O'Reilly, K. (2009). *Key concepts in ethnography*. London: Sage Publications.
- Pennington, M. C. (1999). Bringing off-stage 'noise' to centre stage: A lesson in developing bilingual classroom discourse data. *Language Teaching Research*, 3(2), 85-116.
- Phillipson, R. (1992). *Linguistic imperialism*. Oxford: Oxford University Press.

- Philpot, S. (2016). *Headway academic skills: Reading, writing, and study skills level 2*. Oxford: Oxford University Press.
- Probyn, M. (2009). 'Smuggling the vernacular into the classroom': Conflicts and tensions in classroom codeswitching in township/rural schools in South Africa. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 12(2), 123-136.
- Purintrapibal, S. (2010). L1 and foreign language learning. *Journal of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University, Pattani Campus*, 6(2), 47-77
- Rolin-lanziti, J. & Brownlie, S. (2002). Teacher use of learners' native language in the foreign language classroom. *The Canadian Modern Language Review*, 58(3), 402-426.
- Smalley, W. A. (1988a). Multilingualism in the Northern Khmer population of Thailand. *Language Sciences*, 10(2), 395-408.
- Smalley, W. A. (1988b). Thailand's hierarchy of multilingualism. *Language Sciences*, 10(2), 245-261.
- Smalley, W. A. (1994). *Linguistic diversity and national unity: Language ecology in Thailand*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Tien, C. (2009). Conflict and accommodation in classroom codeswitching in Taiwan. *Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 12(2), 173-192.
- Turnbull, M., & Dailey-O'Cain, J. (2009). *First language use in second and foreign language learning*. Bristol: Multilingual Matters.
- van der Walt, C. (1997). English as a language of learning in South Africa: Whose English? Whose culture? *Language Awareness*, 6, 183-197.
- Wei, L. (2011). Moment analysis and translanguaging space: Discursive construction of identities by multilingual Chinese youth in Britain. *Journal of Pragmatics*, 43(5), 1222-1235.

- Wing, B.H. (1980). *The language of the foreign language classroom: A study of teacher use of the native and target languages for linguistics and communicative functions.* (Ph.D. thesis), The Ohio State University.
- Wongrak, C. (2010). *Lecturers' use of minority languages in university English-as-a-foreign-language classrooms: the case of Lao Isan, Northern Khmer and Kuy in Thai higher education.* (M.Phil. thesis), University of Cambridge, Cambridge.
- Wongrak, C. (2014). *Heteroglossia and identity negotiation: the case of EFL classrooms in Northeast Thailand.* (Ph.D. thesis), University of Cambridge, Cambridge.
- Wragg, E. (1970). Interaction analysis in the foreign language classroom. *Modern Language Journal, 54*, 116-120.
- Yiakoumetti, A. (Ed.). (2012). *Harnessing linguistic variation to improve education.* Oxford: Peter Lang.
- Yonesaka, S. (2005). A proposal to use classroom discourse frames to investigate patterns of teacher L1 use. *Hokkai Gakuen University Studies in Culture, 32*, 31-57.
- Yonesaka, S. M. & Metoki, M. (2007). Teacher use of students' first language: Introducing the FIFU checklist. In K. Bradford-Watts (Ed.), *JALT2006 Conference Proceedings.* Tokyo: JALT.
- Zentella, A. C. (1981). 'Ta bien, you could answer me en cualquier idioma'. Puerto Rican codeswitching in bilingual classrooms. In R. Duran (Ed.), *Latino language and communicative behavior.* Norwood, N. J.: Ablex Publishing Corporation.

